

การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์
โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ
สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

นุรดีง มีสะ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

พ.ศ. 2557

การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์
โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ
สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

นूरดิง มีฮะ

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

พ.ศ. 2557

**The Development of Training Packages on Arabic Writing Skill by
Using Systematic Analysis Method for Self Access Study**

NURADING MEEHA

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirements for the Master of Education
Field in Teaching of Islamic Education**

Graduate School

Yala Rajabhat University

2014

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ
(ภาษาไทย)

การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการ
วิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ
สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

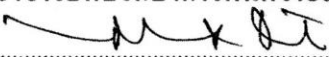
ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ
(ภาษาอังกฤษ)

The Development of Training Packages on Arabic Writing
Skill by Using Systematic Analysis Method for Self Access
Study

ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ
สาขาวิชา

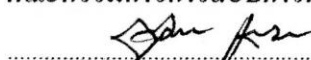
นุรดีง มีฮะ
การสอนอิสลามศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

(ดร.ซัมชู สาอุ)

คณะกรรมการการสอบการค้นคว้าอิสระ

ประธาน

(ดร.มูห์หมัดตอลาด แกมมะ)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระร่วม

(ดร.มูห์หมัดสุไหมี เสงยามา)

กรรมการ

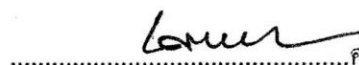
(ดร.ซัมชู สาอุ)

กรรมการ

(ดร.มูห์หมัดสุไหมี เสงยามา)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา อนุมัติให้นับการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาอิสลามศึกษา

คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกสรี ลัดเดีย)

วันที่ 20 เดือน ๐๓ พ.ศ. ๒๕๖๗

“ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา”

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องการค้นคว้าอิสระ การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ชื่อผู้ทำการค้นคว้าอิสระ นูรดีน มีฮะ

ชื่อปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การสอนอิสลามศึกษา

ปีการศึกษา 2557

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ดร. ชัมซู สาอุ	ประธานกรรมการ
2. ดร. มุหำมัดสุหมี เสงยามา	กรรมการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างและหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75 (2) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ (3) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้น ชานาวิยปีที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวน 33 คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือ ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบทดสอบความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับ และแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอาหรับโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การวิจัยเชิงทดลองแบบ One group Pretest posttest design วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test

ผลการค้นคว้าอิสระ พบว่า

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีประสิทธิภาพ 77.87 / 81.31 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
2. นักเรียนที่ได้เรียนด้วยชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.01
3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด

Abstract

Independent title	The Development of Training Packages on Arabic Writing Skill by Using Systematic Analysis Method for Self Access Study
Researcher	Nurading Meeha
Degree Sought	Master of Education
Major	Teaching of Islamic Education
Academic year	2014

Independent Study Advisory Committee

1. Dr. Syamsu Sa-u	Chairperson
2. Dr. Muhammadsuhaimi Haengyama	Committee

This independent study aims (1) to develop and evaluate the efficiency of training packages on Arabic writing skill by using systematic analysis method for self access study as the criterion for the 75/75, (2) to compare the students' writing skills by using systematic analysis method for self access study before and after learning and (3) to evaluate students' satisfaction towards instructing through training packages on Arabic writing skill by using systematic analysis method for self access study. The population was 33 people of Sanawi 2 level who studying in 2nd semester, academic year 2013 in Tham Vittaya Mulniti Yala province. The data was collected through quasi-experimental namely One group pretest posttest design. The data was analyzed by percentage, mean and standard deviation and t-test.

The results of the independent study were :

1. The efficiency of training packages on Arabic writing skill by using systematic analysis method for self-directed learning was 77.87 / 81.31 that was higher than set criterion standard level at 75/75.
2. The students' Arabic writing skills by using systematic analysis method for self access study after learning was significantly higher than before learning of 0.01 level.
3. Students' satisfaction towards instruction through training packages on Arabic writing skill by using systematic analysis method for self access study were very high level.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความอนุเคราะห์ของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายแห่งซึ่งข้าพเจ้ามีโอกาสนำมากล่าวได้ทั้งหมด ดังนั้นข้าพเจ้าจึงขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการค้นคว้าอิสระนี้ ท่านแรกคือมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่ได้มอบทุนการศึกษาตลอดหลักสูตร ท่านที่สองคือผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเชษฐ มาห์หมัด อุดิตรงอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่เป็นผู้ไขกฤตและเปิดประตูหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนอิสลามศึกษาซึ่งเป็นมิติใหม่ในการพัฒนาการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในอนาคต ท่านที่สามคือ ดร. ชัมซู สาอุ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษาและตรวจสอบการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ ท่านที่สี่คือผู้ช่วยศาสตราจารย์ไรรัดน์ ยามาเร้ง อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่ได้เสียสละเวลาให้คำปรึกษาและช่วยเหลือให้ข้อคิดแง่มุมต่างๆ ตลอดจนให้แรงเสริมและแรงจูงใจเพื่อให้การดำเนินการค้นคว้าอิสระสามารถดำเนินการสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญที่ช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิยะลา ที่ให้ข้อมูลและให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากอาจารย์บุคลากรและนักเรียน โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่ง

นุรดีง มีสะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระ.....	3
ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ.....	4
ขอบเขตของการค้นคว้าอิสระ.....	4
1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	5
3. ขอบเขตด้านตัวแปร.....	5
3.1 ตัวแปรต้น.....	5
3.2 ตัวแปรตาม.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	7
1. หลักสูตรและหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546.....	8
2. ทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
1. งานวิจัยในประเทศ.....	30
2. งานวิจัยต่างประเทศ.....	32

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 2	(ต่อ)	
	กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ.....	33
	สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ.....	34
บทที่ 3	วิธีดำเนินการค้นคว้าอิสระ	
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
	เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	35
	1. ลักษณะเครื่องมือ.....	35
	2. วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	36
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
	1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
	2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
	2.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ.....	42
	2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
	แผนปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ.....	43
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
	ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
	สรุปผลการค้นคว้าอิสระ.....	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 (ต่อ)	
อภิปรายผล.....	49
ข้อเสนอแนะ.....	51
1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการค้นคว้าอิสระไปใช้.....	51
2. ข้อเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป.....	51
บรรณานุกรม.....	52
ภาคผนวก.....	57
ภาคผนวก ก สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	58
ภาคผนวก ข ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ.....	68
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ.....	74
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์การค้นคว้าอิสระ.....	187
ภาคผนวก จ หน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ.....	191
ภาคผนวก ฉ หน่วยงานที่ทำการค้นคว้าอิสระ.....	193
ภาคผนวก ช รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	195
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	197

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	องค์ประกอบการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	24
2	การจัดอันดับคุณภาพของคะแนน.....	39
3	แบบแผนการทดลอง.....	41
4	แผนการปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ	43
5	แสดงผลการหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะ.....	45
6	แสดงผลการวิเคราะห์ความสามารถในการเขียนของนักเรียน.....	46
7	ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกการเขียนสระภาษาอาหรับ.....	47
8	ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดย วิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการ เรียนรู้ด้วยตนเอง.....	45
9	แสดงคะแนนการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้ชุดฝึก ทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของ ประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	62
10	แสดงการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกชุดฝึกชุดฝึกทักษะ การเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยค อย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	66

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการค้นคว้าอิสระ	33

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอาหรับคือกุญแจสำคัญในการเรียนรู้ศาสตร์แขนงต่างๆ ของศาสนาอิสลาม เช่น การอ่านมหาคัมภีร์อัลกุรอาน การเรียนรู้หลักศาสนบัญญัติ และหลักเอกภาพ (Sarnap, 1998 : 5) ภาษาอาหรับเป็นภาษาในการสื่อสารที่มีความสำคัญ ในการถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดที่เป็น ลายลักษณ์อักษร และใช้เป็นหลักฐานในการอ้างอิงของมนุษย์มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (Al- Syailaby, 1997 :12) ภาษาอาหรับเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการ ฯลฯ ของเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน สามารถใช้บันทึกประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิวัฒนาการของสังคม และวิทยาการในแขนงต่างๆ (Rahkmat, 1991 : 96)

ศาสนาอิสลามให้ความสำคัญและให้เกียรติกับการเรียนรู้ภาษาอาหรับ อิสลามนับตั้งแต่โอองการแรกที่อัลลอฮทรงประทานแก่ศาสดามูฮัมหมัด ความว่า *จงอ่าน จงอ่าน จงอ่าน* (อัลกุรอาน, อัลอาลัก:1) เป็นเครื่องพิสูจน์ว่าอิสลามได้ให้เกียรติ และสนับสนุนการอ่าน และสนับสนุนการเรียนรู้แก่มุสลิมทุกคน นอกจากนั้นในอัลฮาดิษของท่านศาสดาได้กล่าวว่า *บุคคลซึ่งผู้เสียชีวิตในขณะที่เขากำลังแสวงหาความรู้ เพื่อฟื้นฟูอิสลาม เขาจะได้อยู่ในสวนสวรรค์ ซึ่งห่างจากท่านเพียงระดับเดียว* (Hawwa, 1993 : 63) หากศึกษาประวัติศาสตร์การจัดการศึกษาในโลกมุสลิม พบว่ามุสลิมมีแนวคิด ปรัชญา และภาษาในการจัดการศึกษามาตั้งแต่อดีต ในขณะที่สมัย กาลิฟอูสมาน มีการรวบรวมพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานเป็นรูปเล่ม และสมัยท่านกาลิฟอาลีแต่งตั้ง ตำราวิชาไวยากรณ์อาหรับ เพื่อเผยแพร่และอนุรักษ์ภาษาอาหรับอันเนื่องมาจากรเริ่มมีการผสมผสาน ระหว่างภาษาอาหรับกับภาษาอื่นมากขึ้น (Al-Baqddadi, 1986 : 78)

การศึกษาภาษาอาหรับบนแหลมมลายูภายในจังหวัดชายแดนใต้เริ่มตั้งแต่การเผยแพร่ ศาสนาอิสลามในทศวรรษที่ 13 (Yahya, 1998 : 35) ความสำคัญของท่านิม และความเชื่อทาง ศาสนาของบิดามารดาต่อแนวคิดการศึกษาอิสลาม และภาษาอาหรับสมควรอย่างยิ่ง ที่สถาบันการศึกษาต้องรับผิดชอบ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งปัจเจกบุคคล และสังคม พ่อแม่ทุกคนต่างกันคาดหวัง และแสวงหา เพื่อยึดมั่น ศรัทธา และเชื่อมั่นต่อการศึกษา อิสลาม เพื่อที่จะให้ลูกหลานได้เติบโตสอดคล้องกับความเชื่อของตน และมั่นใจต่อหลักสูตร ที่ศึกษาไม่ขัดกับมโนทัศน์ทางศาสนา ซึ่งภาษาอาหรับผูกพันอยู่กับหลักการศาสนา และวิถีวัฒนธรรมอิสลามอย่างเป็นเนื้อเดียวกัน (Bin Haji Salleh, 1989 : 23) การศึกษาไวยากรณ์ ภาษาอาหรับเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากในสังคมจังหวัดชายแดนใต้โดยเฉพาะภาษาอาหรับเป็นภาษา

หลักในการประกอบศาสนกิจของศาสนาอิสลามในวาระต่าง เช่น การละหมาดการอ่านคัมภีร์ อัลกุรอานและวจนศาสดา วิชาอรรถาธิบาย อัลกุรอาน (อาหะมะ โต๊ะอาดัม, สัมภาษณ์. 2556 ตุลาคม 5)

จากความสำคัญของภาษาอาหรับดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ ครูผู้สอนจะต้องมีเทคนิครูปแบบการสอนที่หลากหลาย และมีความรู้ความเข้าใจในจิตวิทยาพัฒนาการศึกษา เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนสามารถบรรลุถึงเป้าหมายของหลักสูตรอิสลามศึกษา และเป้าหมายการศึกษาของชาติ การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอาหรับ ผู้สอนจะต้องศึกษา วิเคราะห์จุดหมายของหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอาหรับ รวมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในส่วนบทบาทของผู้สอนจะต้องเปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้ออกความรู้แก่ผู้เรียน เป็นผู้สนับสนุนเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 18)

ในสถาบันการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนด้วยกันทั้งภาคศาสนา และสามัญรวมด้วยกัน จำเป็นต้องเรียนในวันหนึ่งพร้อมกันทั้งสี่ภาษา คือภาษาไทย ภาษามลายู ภาษาอาหรับ และภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ผู้เรียนส่วนมากอาจรู้เกี่ยวกับการใช้ไวยากรณ์ภาษาอาหรับในเชิงแนวราบแต่ไม่ใช่ในแนวลึก (อาหะมะ โต๊ะอาดัม, สัมภาษณ์. 2556 ตุลาคม 5) ความสามารถในการเขียนไวยากรณ์ภาษาอาหรับจะเป็นที่ต้องการอย่างมากในการเรียนรู้ของนักเรียน แต่ปรากฏว่าการเขียนสระภาษาอาหรับของเรียนยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจนัก ผู้เรียนส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ด้านการเขียนยังไม่ดีพอ ไม่สามารถเขียนประโยคได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และหลักการเขียนที่ดีได้ (กูมฮัมหมัดฮานียะห์รังโซ๊ะ, สัมภาษณ์. 2556 ตุลาคม 12) จากประสบการณ์การสอนของผู้วิจัยเล็งเห็นว่า ผู้เรียนมีปัญหาตั้งแต่ระดับโครงสร้างของประโยค แต่ในทางกลับกันการเรียนรู้กฎการเขียนและไวยากรณ์ภาษาอาหรับในสถาบันการศึกษาปอเนาะปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนว่ามีความเข้มแข็งกว่าโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ผู้เรียนส่วนมากสามารถเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาอาหรับ ทั้งนี้เพราะโต๊ะครูให้ความสำคัญกับรายวิชานี้เป็นอย่างมาก แม้การสอนรายวิชาอื่น เช่น รายวิชาศาสนบัญญัติ เอกภาพ และจริยธรรม โต๊ะครูมักจะแทรกคำถามเกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาอาหรับอย่างสม่ำเสมอ เพื่อต้องการทบทวนความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เรียน แต่อาจต้องใช้เวลาในการเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจเป็นแรมปี

วิชาดา สีนประจักษ์ผล (2530 : 1) ได้กล่าวถึงปัญหาในการเขียนของผู้เรียนที่เกิดขึ้นว่า เมื่อพิจารณาในแง่ของการสอนนั้น เท่าที่ครูสอนเขียนภาษาได้ปฏิบัติกันมาเป็นเวลาช้านาน คือครูจะใช้วิธีให้นักเรียนเขียน แล้วนำผลมาตรวจแก้ไขไม่ว่าจะเป็นข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์

เครื่องหมายวรรคตอน การสะกดคำ ความต่อเนื่องของเนื้อหา ฯลฯ ครูต้องใช้เวลามากในการตรวจงานแต่ละครั้ง นักเรียนก็ไม่สบายใจที่เห็นผลงานของตนกลับคืนมา ในสภาพที่เต็มไปด้วยรอยแก้กำลังใจในการเขียนก็ลดน้อยลงไป ถ้าเหตุการณ์เป็นไปในรูปแบบเดิมๆ ผลสุดท้ายทั้งผู้สอนและผู้เรียนต่างก็ไม่ประสบผลสำเร็จในการสอนและการเรียนวิชาการเขียนภาษา ดังนั้นจึงการแสวงหาหนทาง ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเน้นถึงการที่ผู้เรียนสามารถเรียนความรู้ต่างๆ ได้ด้วยตนเอง แทนที่จะจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนและครูเป็นผู้ตรวจแก้ไขงานให้แก่ นักเรียนในรูปแบบเดิมๆ สรุปได้ว่า ต้องปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นการเรียนการสอนที่ไม่ใช่ “การป้อนความรู้” แต่ต้องเป็น “กระบวนการพัฒนาวิธีการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” ให้ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดและสติปัญญาในการวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลได้ และที่สำคัญคือ การพัฒนาขีดความสามารถของคนให้สามารถมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ได้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามแนวคิดและความเชื่อของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม หรือปรัชญาวิวัฒนาการนิยมเป็นปรัชญาการศึกษาที่ยึดหลักการของปรัชญาสากลสาขาปฏิบัติการนิยม โดยมีความเชื่อว่าผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีทักษะพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ ครูผู้สอนนั้นเป็นผู้นำทางในด้านการทดลองและวิจัย การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองนี้ จุดเน้นที่สำคัญอยู่ที่การเรียนรู้ถึง วิธีการคิด มากกว่าสิ่งที่คิด การศึกษาในรูปแบบนี้ เน้นการทดลองวิทยาศาสตร์มาจัดการเนื้อหาแบบเก่า วิธีการจัดรูปแบบการเรียนรู้เช่นนี้เรียกว่า “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้แบบเก่าที่เรียกว่าการเรียนการสอนโดยยึดวิชาเป็นศูนย์กลาง

จากเหตุผลดังกล่าวทั้งหมด ผู้วิจัยสนใจที่โครงการสร้างนวัตกรรมไวยากรณ์ภาษาอาหรับในรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองมาทดลองใช้ และศึกษาผลที่เกิดขึ้น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาความสามารถในการใช้ไวยากรณ์ภาษาอาหรับให้แก่ผู้เรียน และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การค้นคว้าอิสระ

1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ 75 / 75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นชานาวิยปีที่ 2 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิยะลา ก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนชั้นชานาวิยปีที่ 2 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิยะลา

ความสำคัญของการค้นคว้าอิสระ

1. ได้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีประสิทธิภาพ
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอาหรับ ระดับอิสลามศึกษาตอนปลาย สามารถนำไปพัฒนาความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอาหรับและรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบเขตการค้นคว้าอิสระ

การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ได้กำหนดขอบเขตของการค้นคว้าอิสระไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 กลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้น 2 ชานาวิย โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมืองยะลา จำนวน 6 ห้องเรียน จำนวน 235 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้น 2 ชานาวิย โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมืองยะลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 33 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกเนื้อหาภาษาอาหรับ และโครงสร้างของไวยากรณ์ ที่จะนำมาสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีเนื้อหา ดังนี้

- 2.1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนสระภาษาอาหรับ
- 2.2 เรื่อง โครงสร้างประโยคของคำในภาษาอาหรับ (الجملة العربية)
- 2.3 เรื่อง ข้อความต่างๆ และโครงสร้างการเขียนสระภาษาอาหรับ

3. ขอบเขตตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองตามเกณฑ์มาตรฐาน 75 / 75

3.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นชานาวิยปีที่ 2 ที่มีต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะ หมายถึง คุณภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75 / 75 ดังนี้

-75 ตัวแรก คือ คะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละของการทำแบบฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นแบบฝึกทักษะระหว่างเรียนไม่น้อยกว่า 75

-75 ตัวหลัง คือ คะแนนเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละของการทำแบบทดสอบความสามารถการเขียนสระภาษาอาหรับหลังการใช้ชุดฝึกทักษะไม่น้อยกว่า 75

ชุดฝึกทักษะ หมายถึง หนังสือ คู่มือชุดฝึกทักษะและคำอธิบายเพิ่มเติมไวยากรณ์ภาษาอาหรับที่นักเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอนเป็นงานที่นักเรียนปฏิบัติที่มีเนื้อหาครอบคลุมกิจกรรมที่นักเรียนพึงกระทำ

วิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง เป็นวิธีการเปรียบเทียบโครงสร้างไวยากรณ์พร้อมกับการเรียนรู้โดยการลงมือกระทำโดยตรงเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านภาษาอย่างต่อเนื่อง

ชั้นชานาวิย ปีที่ 2 หมายถึง ระดับการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546

ความสามารถในการเขียนภาษาอาหรับ หมายถึง ความถูกต้อง รวดเร็ว และความคล่องตัวในการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบความสามารถในการเขียนภาษาอาหรับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการค้นคว้าอิสระเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการตรวจสอบเอกสารได้ดังนี้

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรและหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546

1. ความหมายของหลักสูตร
2. ความสำคัญของหลักสูตร
3. องค์ประกอบของหลักสูตร
4. หลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546
5. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ในอิสลาม

ทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1. ความหมายของการเขียนสระภาษาอาหรับ
2. การวิเคราะห์ไวยากรณ์ของประโยค
3. การพัฒนาทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ
4. การเรียนรู้ด้วยตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรและหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546

1. ความหมายของหลักสูตร

องค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนคือหลักสูตร ซึ่งเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวที่จะเป็นแนวทางกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการศึกษา หลักสูตรมาจากรากภาษาละติน ซึ่งมีความหมายว่า เส้นทางการวิ่งแข่ง หรือเส้นทางที่กำหนดให้ติดตาม ซึ่งความหมายดังกล่าวได้นำมาดัดแปลงหรือประยุกต์ใช้ในกระบวนการศึกษา ซึ่งหมายถึง ชุดรายวิชาให้เรียน ซึ่ง ทันเนอร์ (Tanner, 1980; อ้างใน ชาญชัย อาจินสมภาร, 2547 : 79) ได้ให้ความหมายหลักสูตรว่า หลักสูตรหมายถึงการสร้างขึ้นมาใหม่ (Reconstruction) ของความรู้และประสบการณ์ โดยพัฒนาอย่างเป็นระบบภายใต้การอุปถัมภ์ของสถาบันการศึกษา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มีความเจริญงอกงามในการให้ได้ว่า ซึ่งการควบคุมทางสติปัญญาเหนือความรู้และประสบการณ์

ธำรง บัวศรี (2546: 7) ได้อธิบายถึงคำนิยามของหลักสูตรที่บรรดานักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ว่า เพื่อให้การกำหนดความหมายหลักสูตรมีความสมบูรณ์ และเป็นที่ยอมรับสำหรับทุกฝ่าย ไม่ว่าผู้บริหาร นักพัฒนาหลักสูตร ศึกษาพิเศษ และครูผู้มีหน้าที่ใช้หลักสูตร ควรกำหนดนิยามหลักสูตรซึ่งดังต่อไปนี้ หลักสูตร คือแผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรม และมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

โอลิวา (Oliva, อ้างถึงใน มนัท ธาตุทอง, 2550 : 6-7) ได้ให้คำนิยามของหลักสูตรว่า หลักสูตรคือแผนงาน หรือโครงการจัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน ภายใต้การดำเนินงานของโรงเรียนและในทางปฏิบัติหลักสูตรประกอบด้วยจำนวนของแผนการที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และมีขอบเขตกว้างขวางหลากหลาย ดังนั้นหลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (Course) หรือเป็นรายวิชาย่อย (Sequence of Course) แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าวจากความหมายของบรรดานักวิชาการสามารถสรุปถึงความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ความรู้ที่จัดให้ผู้เรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรม โครงการหรือแผน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน โดยสนองตอบนโยบายการศึกษาแห่งชาติและการศึกษาตามความสอดคล้องของอัตลักษณ์ของสังคม

2. ความสำคัญของหลักสูตร

การจัดการเรียนการสอนมิได้มุ่งเน้นเพื่อให้บรรลุผลตามหนังสือแบบเรียนหรือตามความต้องการของผู้สอน แต่การจัดการเรียนรู้ที่ดีคือการจัดการเรียนการสอนที่สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้ เพราะหลักสูตรเป็นเป้าหมายสุดท้ายของการจัดการศึกษา ซึ่งสุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 16) ได้กล่าวเน้นความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนเครื่องนำทางให้เด็กไปสู่จุดหมาย หลักสูตรไม่ใช่แนวการเรียนเท่านั้นยังรวบรวมรายการและปัญหาต่างๆอีกด้วย หลักสูตรไม่ใช่เนื้อหาวิชาแต่เป็นกิจกรรมทั้งหมดที่นำเข้ามาในโรงเรียน ส่วนสุนีย์ ภูพันธ์ ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า หลักสูตรจะมีความหมายอย่างไรก็ตามสิ่งที่ทุกคนยอมรับก็คือหลักสูตรมีความสำคัญยิ่งในการศึกษา เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นแนวทางในการจัดมวลประสบการณ์แก่ผู้เรียน อันเปรียบเสมือนแผนที่หรือเข็มทิศที่จะนำทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุผล หลักสูตรที่ดีจะต้องมีความชัดเจน เหมาะสมกับผู้เรียนและสังคมซึ่งจะทำให้การนำหลักสูตรไปใช้หรือการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นในการจัดทำหรือการพัฒนาหลักสูตรจึงควรถือเป็นงานสำคัญที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือร่วมใจกันดำเนินการเพื่อให้ได้หลักสูตรในระดับต่างๆที่ดี เพราะถ้ามีหลักสูตรที่ดี การเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางในเรื่องการศึกษาจะเป็นไปได้โดยราบรื่น สามารถสร้างลักษณะสังคมที่ดีในอนาคตโดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมืออย่างเต็มภาคภูมิ

ธารง บัวศรี (2546 : 9) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรต่อการเรียนการสอนว่า หลักสูตรเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นแนวทางในการจัดมวลประสบการณ์แก่ผู้เรียน หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนแผนที่เดินเรือ ซึ่งบอกให้กัปตันหรือครูผู้สอนรู้ว่าจะต้องตั้งเข็มทิศไปทางใดหรือจุดหมายปลายทางของการเรียนการสอนคืออะไร และระหว่างทางที่ไปจะต้องทำอะไรบ้างเป็นต้นว่าต้องใช้สื่อหรืออุปกรณ์ช่วย หรือต้องมีการตรวจสอบประเมินผล หรือต้องปรับปรุงวิธีการอย่างไร โดยอย่างหนึ่งในการเรียนการสอนนั้นตัวผู้เรียนเองก็จำเป็นต้องทราบล่วงหน้าว่า จะได้เรียนรู้อะไร และจะได้รับผลอย่างไร นอกจากนี้ต้องเตรียมการอย่างไร จึงจะสามารถเรียนรู้และได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย การที่การเรียนการสอนจะบรรลุผลได้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนจะต้องมีสิ่งที่ช่วยกำหนดแนวทาง เพื่อให้แต่ละฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ได้สอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน และสิ่งดังกล่าวนี้ก็คือหลักสูตร

แรมสมร อยู่สถาพร (ม.ป.ป; อ้างใน พนัท ธาตุทอง, 2550 : 8) ได้กล่าวว่าหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา ถือเป็นแม่บทที่เป็นตัวชี้นำสู่ความสำเร็จและจำเป็นจึงกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หลักสูตรที่ดีจึงต้องสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตลอดจน

ลักษณะความต้องการของผู้เรียนเพื่อสนองตอบความต้องการด้านกำลังของประเทศ สามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553 : 12) ได้อธิบายความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างยิ่งอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษา การจัดการศึกษาประเภทใด และระดับใดก็ควรจะขาดหลักสูตรเสียมิได้ เพราะหลักสูตรจะเป็นโครงร่างกำหนดไว้ว่าจะให้เด็กได้รับประสบการณ์อะไรบ้างจึงจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กและสังคม หลักสูตรเป็นแนวทางที่จะสร้างความเจริญเติบโตให้ผู้เรียน นอกจากนี้หลักสูตรยังเป็นเครื่องชี้ให้เห็นโฉมหน้าของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไรอีกด้วย

จากความสำคัญของหลักสูตรข้างต้นจึงสรุปได้ว่า หลักสูตร เปรียบเสมือนเส้นทางที่ได้กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เดินไปสู่จุดหมายปลายทางที่ตั้งใจไว้ ซึ่งในการเดินทางไปสู่จุดหมายของการศึกษานั้นผู้เรียนจะต้องมีการเตรียมตัว ศึกษาเรียนรู้เก็บเกี่ยวผลประสบการณ์ต่างๆ และมุ่งพัฒนาตนเองจนสำเร็จบรรลุตามเส้นทางที่ได้วางไว้ การจัดการศึกษามีอาจจะสำเร็จได้ หากไม่มีหลักสูตรเป็นกำหนดแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้

3. องค์ประกอบของหลักสูตร

จากคำนิยามหรือคำจำกัดความของหลักสูตร นอกจากชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรมีสาระสำคัญ และมีความหมายอย่างไรแล้ว ยังชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญที่มีอยู่ในตัวของหลักสูตรด้วย นักการศึกษาหลายท่านจึงได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 11) กล่าวว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1. จุดประสงค์
2. สาระความรู้ประสบการณ์
3. กระบวนการเรียนการสอน
4. การประเมินผล

องค์ประกอบที่เต็มรูปของหลักสูตรมีมากกว่า 4 องค์ประกอบ โดยจะมีส่วนที่เป็นองค์ประกอบพื้นฐานและเพิ่มองค์ประกอบอื่นๆ อีกได้แก่ จุดหมาย หลักการ โครงสร้าง มาตรฐานการเรียนรู้ การประกันคุณภาพของหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ส่วนขำรง บัวศรี (2531 : 8-9) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรว่า องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรมีดังนี้ คือ เป้าประสงค์และนโยบายการศึกษา จุดหมายของหลักสูตร รูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตร จุดประสงค์ของวิชา เนื้อหา จุดประสงค์ของการเรียนรู้ ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน การประเมินผล และวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

ฉันท ชาติทอง (2550 : 13) ได้อธิบายเพิ่มเติมอีกว่าองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร คือ

1. จุดหมายของหลักสูตร เป็นผลส่วนร่วมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรไปแล้ว
2. โครงสร้างเนื้อหาสาระ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้รับ
3. ระยะเวลาเรียน เพื่อให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ครบกระบวนการและมีประสิทธิภาพ
4. กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. การวัดและประเมินผลเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพของหลักสูตรก่อนและหลังการนำไปใช้

ไทเลอร์ (Ralph Tyler, 1968, อ้างใน รุจิร ภูสาระ, 2551 : 16) กล่าวว่า โครงสร้างของหลักสูตรมี 4 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมาย (Educational Purpose) ที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนเกิดผล
2. ประสบการณ์ (Educational Experience) ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้จุดมุ่งหมายบรรลุผล
3. วิธีการจัดประสบการณ์ (Organizational of Educational Experience) เพื่อให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. วิธีการประเมิน (Determination of Educational Experience) เพื่อตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่วางไว้

ส่วนบุญเลียง ทุมทอง (2553 : 12) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) หมายถึง ความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้ที่ผ่านหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสำคัญเพราะเป็นตัวกำหนดทิศทาง และขอบเขตในการให้การศึกษาแก่เด็ก ช่วยในการเลือกเนื้อหาและกิจกรรม ตลอดจนใช้เป็นมาตรการอย่างหนึ่งในการประเมินผลเนื้อหา (Content) การเลือกเนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการตั้งแต่การเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์ การเรียงลำดับเนื้อหาสาระ พร้อมทั้งกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสม

2. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่นการจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสารหลักสูตร แผนการสอน แนวการสอน และแบบเรียน เป็นต้น

3. การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation) คือ การหาคำตอบว่า หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และอะไรเป็นสาเหตุ การประเมินผลหลักสูตรเป็นงานใหญ่ และมีขอบเขตกว้างขวาง ผู้ประเมินจำเป็นต้องวางโครงการประเมินไว้ล่วงหน้า

จากองค์ประกอบของหลักสูตรที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้จึงสามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรจะต้องประกอบด้วย จุดประสงค์หรือเป้าหมายที่จะเป็นตัวกำหนดมาตรฐานการศึกษา เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา

4. หลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546

4.1 หลักการของหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2546 เพื่อให้เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานระดับท้องถิ่น และสถานศึกษาทุกสังกัด ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ปฏิบัติตนตามหลักคำสอนของศาสนา สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

หลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2546 มีการกำหนดตัวชี้วัดคุณภาพของผู้เรียนด้านต่างๆ ไว้ในแต่ละสาระ ประกอบด้วย กลุ่มสาระศาสนา ซึ่งประกอบด้วย 4 กลุ่มสาระ คือ สาระอัลกุรอานและคัมภีร์ สาระอัล-ฮะดีษ (วจนะธรรม) สาระอัล-อากีดะห์ (หลักศรัทธา) และสาระอัล-ฟิถุฮ (ศาสนบัญญัติ) กลุ่มสาระสังคม ประกอบด้วย 2 กลุ่มสาระ คือ สาระอัต-ตารีค (ศาสนประวัติ) สาระอัล-อัคลาค (จริยธรรม) และกลุ่มสาระภาษาประกอบด้วย 2 กลุ่มสาระ คือ สาระภาษาอาหรับ และสาระภาษามลายู เพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาในแต่ละระดับการศึกษาทั้งด้านองค์ความรู้ ทักษะ กระบวนการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้ตามหลักอิสลามศึกษาจะจัดบูรณาการกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ตั้งแต่วิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย สมรรถนะสำคัญ

ของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวชี้วัดในบางสาระการเรียนรู้ รวมถึงการวัดและประเมินผล ที่อาจใช้ร่วมกันในการตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน

4.2 วิสัยทัศน์ของหลักสูตรอิสลามศึกษา

วิสัยทัศน์ของหลักสูตรอิสลามศึกษา คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีศรัทธา มั่น จงรักภักดีต่ออัลลอฮ์ (ช.บ.) มีบุคลิกภาพตามแบบอย่างของศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.) มีความสมดุล ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม เป็นพลเมืองดี เพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคม ก่อให้เกิดสันติสุข ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

4.3 จุดมุ่งหมายของหลักสูตรอิสลามศึกษา

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรอิสลามศึกษาได้กำหนดจุดมุ่งหมาย คือ

4.3.1 ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ (ช.บ.) และปฏิบัติตามแบบอย่างของท่าน ศาสดามุฮัมมัด (ช.ล.)

4.3.2 มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะในการอ่านอัล-กุรอาน และสามารถ นำหลักคำสอนไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้

4.3.3 มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ มีเหตุผลในการวินิจฉัย พิจารณา ปัญหาต่างๆ โดยยึดหลักการอิสลาม

4.3.4 มีความภาคภูมิใจในความเป็นมุสลิมที่ดี มีระเบียบ สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนมนุษย์ให้อยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความสันติสุข

4.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรอิสลามศึกษา

หลักสูตรอิสลามศึกษาได้กำหนดสมรรถนะของผู้เรียน คือ ความสามารถในการอ่านอัล-กุรอานตามหลักการอ่านอัลกุรอาน อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ศาสนา อิสลาม เพื่อการพัฒนาตนเองด้านการยึดมั่นศรัทธา การปฏิบัติศาสนกิจ การมีคุณธรรมจริยธรรม อิสลาม และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเหมาะสมและสันติสุข โดยปลูกฝังให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักการอิสลาม จึงได้กำหนดสมรรถนะสำคัญที่ผู้เรียนควรมี หลังจากสำเร็จตามหลักสูตร 5 ประการดังนี้

4.4.1 ความสามารถในการอ่านอัลกุรอาน ตามหลักการอ่านอันเป็นพื้นฐาน สำคัญในการเรียนรู้ศาสนาอิสลาม เพื่อพัฒนาตนเองด้านยึดมั่นศรัทธา และการปฏิบัติศาสนกิจ

4.4.2 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถของผู้เรียนในการ ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม ตลอดจนการเลือกใช้ชีวิต การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

4.4.3 ความสามารถในการคิด ของผู้เรียนในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดเชิงคุณธรรม และการคิดอย่างเป็นระบบ อันนำไปสู่การค้นพบและสรุปเป็นองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

4.4.4 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญหน้าได้ถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักการและเหตุผล ประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

4.4.5 ความสามารถในการใช้ทักษะเพื่อการดำเนินชีวิต เป็นความสามารถในการนำทักษะกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและสภาพแวดล้อม การสืบเสาะหาความรู้ และรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

4.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรอิสลามศึกษา

หลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก โดยพื้นฐานความศรัทธาต่ออัลลอฮ์ (ช.บ.) ปฏิบัติตนตามแบบอย่างของท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.) และมีคุณธรรม จริยธรรมตามแนวทางอิสลามดังนี้

- 4.5.1 รักการอ่านอัลกุรอาน
- 4.5.2 รักการละหมาด
- 4.5.3 รักความสะอาด
- 4.5.4 มีมารยาทแบบอิสลาม
- 4.5.5 มีความรับผิดชอบ

4.6 โครงสร้างของหลักสูตรอิสลามศึกษา

การกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรอิสลามศึกษามี ดังนี้

4.6.1 กำหนดหลักสูตรเป็น 3 ช่วงชั้น ตามระดับการพัฒนาของผู้เรียน ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1	ระดับอิสลามศึกษาตอนต้น	ปีที่ 1 – 6 (อต 1-6)
ช่วงชั้นที่ 2	ระดับอิสลามศึกษาตอนกลาง	ปีที่ 1 – 3 (อก 1-3)
ช่วงชั้นที่ 3	ระดับอิสลามศึกษาตอนปลาย	ปีที่ 1 – 3 (อป 1-3)

4.6.2 สาระการเรียนรู้อิสลามศึกษา

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะ หรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนมี 8 สาระวิชา ประกอบเป็นกลุ่มสาระ ดังนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ศาสนา มี 4 สาระวิชา คือ วิชาอาเกีอะห์ (วิชาเอกภาพ หรือหลักการศรัทธา) วิชาฟิกฮ์ (ศาสนบัญญัติ) วิชาอัลกุรอานและตัฟซีร (อรรถาธิบายอัลกุรอาน) และวิชาชะเคีย (งานธรรมของนบีมุฮัมมัดและหลักการชะเคีย)
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและจริยธรรม มี 2 สาระวิชา คือ วิชาอัตตารีคุ (วิชาประวัติศาสตร์และอารยธรรมอิสลาม) และวิชาอัคลาก (จริยธรรมอิสลาม)
3. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษา มี 2 สาระวิชา คือ วิชาภาษาอาหรับ และภาษามลายู

4.7 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้อิสลามศึกษา

ในบทนี้ จะกล่าวเฉพาะมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้อิสลามศึกษากลุ่มสาระภาษาอาหรับตามมาตรฐานการเรียนรู้ในระดับชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 (หรือ อก2) ที่ผู้ศึกษานี้ได้พัฒนาและสร้างเอกสารประกอบการสอนภาษาอาหรับที่สอดคล้องกับหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 ซึ่งในทุกระดับชั้นจะมีมาตรฐานการเรียนรู้ อันเดียวกัน

4.7.1 มาตรฐานการเรียนรู้สาระภาษาอาหรับ

มาตรฐานการเรียนรู้สาระภาษาอาหรับ คือ รู้และเข้าใจกระบวนการ ฟัง พูด อ่าน และเขียน มีทักษะและเห็นคุณค่าในการใช้ภาษาอาหรับเพื่อการเรียนรู้ สื่อความหมาย ค้นคว้าบทบัญญัติของศาสนาอิสลามอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ

4.7.2 ตัวชี้วัดการเรียนรู้สาระภาษาอาหรับ

ตัวชี้วัดการเรียนรู้สาระภาษาอาหรับ ในแต่ละระดับชั้นจะมีตัวชี้วัดที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งการพัฒนาและสร้างเอกสารประกอบการสอนได้คำนึงถึงตัวชี้วัดของแต่ละตัวชี้วัดในทุกระดับชั้น ในระดับชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 (อก2) มีตัวชี้วัด คือ

1. อ่าน เขียน จับใจความสำคัญและสรุปเนื้อหาจากข้อความและบทสนทนา
2. สนทนาโต้ตอบและบอกความหมายของคำศัพท์ต่างๆ
3. จำแนกประเภทของคำนาม คำกริยา คำบุพบท และประโยคต่างๆ
4. แสดงความคิดเห็น เห็นประโยชน์และเลือกใช้ภาษาจากการฟัง พูด อ่าน ในสถานการณ์ต่างๆได้อย่างเหมาะสม
5. มีมารยาทในการฟัง พูด อ่าน เขียน

4.7.3 สาระการเรียนรู้ภาษาอาหรับ

สาระการเรียนรู้ภาษาอาหรับในระดับชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่ 2 (ชั้นอก2) มีสาระการเรียนรู้ คือ

1. ข้อความและบทสนทนา ข้อความต่างๆ หรือ “*นุสฺส*” (*Arabic Texts*) บทสนทนา หรือ “*มุฮาอะซะหะห์*” (*Arabic Conversation*) เกี่ยวกับสิ่งใกล้ตัว เช่น โรงเรียน บ้าน มัสยิด อาหารการกิน สถานที่ต่างๆ
2. หลักไวยากรณ์ ในระดับชั้นอิสลามศึกษาตอนกลางปีที่2 (อก2) นี้ได้บรรจุสาระการเรียนรู้เรื่องไวยากรณ์ภาษาอาหรับมีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ
3. ประเภทของคำ ทบทวนประเภทของคำต่างๆในภาษาอาหรับ เช่น คำนาม “*อิสม*” (*Noun*) คำกริยา “*ฟิอฺล*” (*Verb*) คำบุพบท “*ฮัรฟัจฺร*” (*Preposition*) คำสันธาน “*ฮัรฟอตัฟ*” (*Conjunction*)
4. ประเภทของคำกริยา ในภาษาอาหรับมี 3 ชนิดคำกริยา คือ คำกริยาที่เป็นอดีต “*ฟิอฺลุมาดียฺ*” (*Past Verb*) คำกริยาที่เป็นปัจจุบันและอนาคต “*ฟิอฺลุมุฏอริอฺ*” (*Present and Future Verb*) และคำกริยาที่เป็นคำสั่ง “*ฟิอฺลุมัร*” (*Imperative Verb*)
5. คำสรรพนาม คำสรรพนามในภาษาอาหรับ “*ฏอมีร*” (*Pronoun*) การผันและเปลี่ยนรูปของสรรพนามที่สอดคล้องกับคำกริยาต่างๆ หรือ “*ตัสรีฟ*”
6. ประโยค ชนิดของประโยค “*จุมละห์*” (*Arabic Sentence*) ในภาษาอาหรับซึ่งมี 2 ชนิด คือ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำนาม “*จุมละห์ อิสมียะห์*” (*Subjective Sentence*) และประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำกริยา “*จุมละห์ ฟิอฺลียะห์*” (*Verbal Sentence*)

5. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ในอิสลาม

การเรียนรู้ในอิสลามเป็นสิ่งจำเป็นที่อิสลามิกชนทุกคนจะต้องศึกษาหาความรู้ทั้งด้านวิชาการศาสนา (ฟิรฎูอิน) และวิชาการสามัญ (ฟิรฎูกิฟายะฮฺ) ซอลิฮะห์ หะยีสะมะแอ (2551:139) กล่าวอธิบายถึงหลักการศึกษานในอิสลามว่าการศึกษอิสลามศึกษานั้นเป็นการศึกษาที่อยู่ในรูปแบบบูรณาการหรือผสมผสานศาสตร์วิชาต่างๆ ในหลักสูตรเข้าด้วยกันอย่างสมดุล และได้สัดส่วน โดยไม่จัดการเรียนการสอนแยกออกจากกันทั้งวิชาการศาสนาและสามัญ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีการพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และจิตวิญญาณ ตลอดจนความรู้และค่านิยมที่ดีงามหรือทักษะต่างๆ ในทุกๆ ด้านอย่างครอบคลุมและสมดุล ทั้งนี้เพื่อสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาที่ต้องการผลิตปัจเจกบุคคลที่สามารถดำรงชีวิตอยู่บนโลกนี้อย่างมีความสุขและสามารถมีชีวิตอยู่ในโลกหน้าด้วยความปลอดภัยและได้รับความโปรดปรานจากพระผู้เป็นเจ้า

อิบรอเฮม ณรงค์รักษาเขต (2551 : 146) ได้กล่าวถึงการศึกษาในอิสลามว่าการศึกษานในอิสลามไม่ได้หมายถึงเพียงการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์หรือทักษะจากชนรุ่นหนึ่งไปยังชนอีกรุ่นหนึ่ง แต่ในมุมมองของอิสลามการศึกษาจะมีความหมายที่กว้างครอบคลุมหลายด้าน กล่าวคือการศึกษาในอิสลามเป็นกระบวนการอบรมและบ่มเพาะสติปัญญา ร่างกายและจิตวิญญาณเพื่อผลิตมนุษย์ที่สมบูรณ์ อิสลามได้กำหนดรูปแบบการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน ดังที่อัลลอฮฺ ซุบ. ได้กล่าวไว้ในคัมภีร์อัล-กุรอาน

ความว่า : “เจ้าจงเรียกร้องสู่แนวทางแห่งพระเจ้าของสุเจ้าโดยสุซุม และการตักเตือนที่ดี และจงโต้แย้งพวกเขาด้วยสิ่งที่ดีกว่า แท้จริงพระเจ้าของเจ้านั้น พระองค์ทรงรู้ดียิ่งถึงผู้ที่หลงทางจากทางของพระองค์และพระองค์ทรงรู้ดียิ่งถึงบรรดาผู้ที่อยู่ในหนทางที่ถูกต้อง (อัลนะฮฺลุ: 16:125)”

ในการเผยแผ่อิสลามเองท่านรอซูล ค็อลลาได้ใช้รูปแบบและสื่อที่มีความหลากหลาย เช่น ท่านได้ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่ายในการอธิบายถึงหลักการของอิสลามให้แก่บรรดาศอฮาบะฮฺนั้น ครั้งหนึ่งท่านรอซูล ค็อลลาได้ใช้ไม้และขี้ดลงพื้นดินเพื่ออธิบายให้บรรดาศอฮาบะฮฺฟัง ซึ่งในทันทีได้แสดงให้เห็นว่าท่านรอซูล ค็อลลา ใช้ไม้และขี้ดลงพื้นดิน (สิ่งที่อยู่ใกล้ตัว) เป็นสื่อในการเรียนการสอน บางครั้งท่านรอซูล ค็อลลา ก็ใช้มือเป็นสื่อในการเรียนการสอน ดังที่ท่านได้กล่าวไว้ในฮาดิษว่า

ความว่า : “ฉันและผู้ที่ทำให้ความช่วยเหลือเด็กกำพร้า (ในสวรรค์) เปรียบเสมือนสองนิ้วนี้ ท่านรอซูล ค็อลลา ได้ยกมือแล้วชี้ขึ้นนิ้วชี้กับนิ้วกลาง (Muhammad, 2009:58)”

จากพื้นฐานโครงการแรกที่ประธานแก่นุษย์ผ่านท่านศาสดามุฮัมมัด คือลัทธิและวาระของศาสนาเกี่ยวกับการให้ความสำคัญด้านการศึกษา นั่นทำให้เกิดมาตรฐานทางการศึกษาในสังคมมุสลิมที่ค่อนข้างจะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ กล่าวคือ การศึกษาในอิสลามเป็นการศึกษาที่เชื่อมโยงระหว่างป่าวกับการสำนึกถึงผู้ประสิทธิ์ประสาทองค์ความรู้อย่างแท้จริง กล่าวคือศึกษาด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ซบ. เป็นการศึกษาในลักษณะของการเขียนอ่าน โดยการใช้สื่อตามพัฒนาการองค์ความรู้ของยุคสมัยอย่างครอบคลุม เป็นการศึกษา เจาะลึก ค้นคว้า วิจัยในสิ่งที่ไม่รู้จักองค์ความรู้ด้านต่างๆ ที่อัลลอฮ์ ทรงประทานเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว และเป็นการศึกษาที่สามารถนำวิชาความรู้ไปใช้ประโยชน์ สร้างสรรค์และพัฒนาโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่นเป็นการสำนึกในพระเมตตาอันมหาศาลของอัลลอฮ์ ซบ. ท่านอิบนุคอลลูน (Ibnu Khaldun, ยาซิด อีซา, 2554 : 40) ได้อธิบายถึงวิธีการสอนไว้ว่า กระบวนการเรียนการสอนที่ดีนั้น ขั้นแรก ต้องอาศัยตัวอย่างที่สัมผัสได้ เพราะเด็กที่เริ่มเรียนในระยะแรกจะมีความเข้าใจน้อย ดังนั้นในตอนแรกเริ่มไม่ควรนำเอาคำจำกัดความและกฎเกณฑ์ต่างๆ ทั้งหมดมาใช้ หากแต่ต้องเริ่มจากตัวอย่างที่เพียงพอต่อจากนั้นค่อยเปลี่ยนไปใช้คำจำกัดความและกฎเกณฑ์ต่างๆ เพราะการนำเอากฎเกณฑ์มาใช้ตั้งแต่เริ่มต้นนั้น จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกเกลียดชังวิชานั้นๆ ทำให้นักเรียนไม่สนใจเรียนและทำให้ความกระตือรือร้นทางความคิดของนักเรียนเฉื่อยลงอีกด้วย

ชาวอาหรับก่อนที่อิสลามจะถูกประทานและนำมาเผยแผ่ พวกเขาอยู่ในโลกมืด พวกเขาอาจจะเจริญก้าวหน้าทางด้านการค้า แต่จิตใจของพวกเขา สังคมของพวกเขา น่าเฟะ ดังที่อัลลอฮ์ได้เปรียบเทียบในอัลกุรอานว่าความว่า : *หรือเปรียบเสมือนความมืดมนทั้งหลายในท้องทะเลลึก มีคลื่นซ้อนคลื่นท่วมมิดตัวเขาและเบื้องบนของมันก็มีเมฆหนาที่บดบังกันขึ้นแล้วขึ้นเล่า เมื่อเขาเอามือของเขาออกมาเขาแทบจะมองไม่เห็นมัน และผู้ใดที่อัลลอฮ์ไม่ทรงทำให้เขาได้รับแสงสว่าง เขาก็จะไม่ได้รับแสงสว่างเลย* (อัลกุรอาน สูเราะห์ อัน- นูร 24/40)

ทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1. ความหมายของการเขียนสระภาษาอาหรับ

ทักษะการเขียนคือ วิธีการสื่อความหมายจากภาษาพูดออกมาเป็นสัญลักษณ์คือตัวอักษรที่สมาชิกในสังคมใช้เพื่อถ่ายทอดความคิดและถ้อยคำลงบนแผ่นกระดาษ ซึ่งเป็นที่เข้าใจระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน ทักษะการเขียนจึงเป็นรูปแบบของการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ดังที่การเขียนโดยไม่ทราบความหมายไม่นับว่าเป็นการเขียนเป็นการจารึกตัวอักษรลงบนสิ่งใดสิ่งหนึ่งเท่านั้น

ทักษะการเขียนจะเริ่มต้นจากการเขียนตัวอักษรของแต่ละภาษา การเรียบเรียงคำเป็นวลีเป็นประโยค ได้ถูกต้องตามโครงสร้างของภาษา รู้จักใช้เครื่องหมายวรรคตอน ใช้สำนวน และสามารถแสดงความคิดเห็นออกมาเป็นภาษาเขียนที่สื่อความหมายซึ่งกันและกันได้ ซึ่งการที่ผู้เรียนจะเขียนได้ดีนั้นจะต้องได้รับการฝึกฝนให้เรียบเรียงความคิดต่างๆ ที่จะออกมาในรูปประโยคเพื่อประกอบกันเป็นเนื้อความของภาษานั้นๆ นอกจากนี้ทักษะการเขียนจะต้องมีความชัดเจน กล่าวคือ การจะต้องประกอบด้วยความถูกต้องของภาษา และความเหมาะสมของภาษา

2. การวิเคราะห์ไวยากรณ์ของประโยค

ไวยากรณ์ (Grammar) คือ การศึกษากฎเกณฑ์ของภาษา ซึ่งรวมถึง เสียง คำศัพท์ ประโยค และส่วนประกอบอื่นๆ เช่น การประสมคำ และการตีความ คำว่าไวยากรณ์ยังหมายถึงคุณลักษณะเชิงนามธรรมของตำราที่น่าเสนอกฎเหล่านี้ด้วย

การศึกษาทฤษฎีทางไวยากรณ์เป็นที่สนใจของนักปรัชญา นักมานุษยวิทยา นักจิตวิทยา และนักวิเคราะห์ทางวรรณกรรมมาหลายศตวรรษ ทุกวันนี้ไวยากรณ์เป็นสาขาหนึ่งในวิชาภาษาศาสตร์ แต่ยังคงมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสาขาอื่นๆ แต่โดยส่วนใหญ่แล้วพัฒนาการของทฤษฎีไวยากรณ์นั้นมีผลเพียงเล็กน้อยแต่ตัวเนื้อหาของไวยากรณ์ในสถานศึกษาทั่วไป สำหรับคนส่วนใหญ่ มักจะเข้าใจว่าไวยากรณ์หมายถึงกฎที่เราจะต้องทราบ เพื่อจะพูดหรือ เขียนได้อย่างถูกต้อง

ในทางภาษาศาสตร์ วากยสัมพันธ์ (Syntax) หมายถึงการศึกษาว่าด้วยกฎของความสัมพันธ์ของแบบแผนองค์ประกอบของประโยคในภาษา อันเป็นส่วนหนึ่งของหลักไวยากรณ์ของภาษา ในภาษาไทย "วากยสัมพันธ์" เป็นส่วนหนึ่งของหลักไวยากรณ์ไทยที่กำหนดขึ้นเป็นหนึ่งแบบแผนหรือไวยากรณ์ของภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วย 4 แบบแผนหลักได้แก่ อักษรวิธี ซึ่งศึกษาว่าด้วยอักษร วิจิวิภาค ศึกษาว่าด้วยคำ วากยสัมพันธ์ ศึกษาว่าด้วยความสัมพันธ์ของคำในประโยค และ ฉันทลักษณ์ คือ กฎเกณฑ์ของการเขียนภาษาในรูปแบบต่างๆ

วากยสัมพันธ์ ยังเป็นข้อตำราไวยากรณ์ไทยว่าด้วยประโยค และความเกี่ยวข้องของส่วนต่างๆ ในประโยค การศึกษากฎหรือความสัมพันธ์ของภาษาอย่างเป็นแบบแผน ที่ควบคุมการเรียงคำเป็นวลี และวลีเป็นประโยค

3. การพัฒนาทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ

3.1 กระบวนการพัฒนาทักษะการเขียน

กระบวนการเขียน หมายถึง ระเบียบหรือวิธีการที่ใช้ในการเขียน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องศึกษา เพื่อจะได้ฝึกฝนให้สามารถคิดและเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดวงใจ ไทยอุบล (2550 : 17-18) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนาทักษะการเขียนไว้ว่าทักษะการเขียนเกิดจากการฝึกฝนและจะต้องทำอย่างมีระบบ คือ ทักษะการเขียนจะต้องดำเนินการโดยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและต้องใช้เวลาฝึกนานพอสมควรจึงจะเกิดความชำนาญ ในการฝึกการเขียนนั้นจะต้องฝึกให้ถูกวิธีและถูกหลักเกณฑ์ ต้องสะกดคำให้ถูก เรียบเรียงถ้อยคำให้สื่อความหมายได้ชัดเจน และรู้จักการแบ่งวรรคตอนให้ถูกต้อง และจะต้องรู้จักเทคนิคเฉพาะในการเขียนเรื่องประเภทต่างๆ ทั้งในแง่วัตถุประสงค์และเทคนิคการเขียน รู้จักแสดงออกโดยเขียนเรียบเรียงความรู้และความรู้สึกนึกคิดออกมาอย่างเป็นระเบียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามที่ต้องการ การเขียนเป็นการใช้ภาษา ซึ่งต้องอาศัยการสั่งสมความรู้ความคิดจากการอ่านและฟัง ถ้าฟังมากอ่านมากจะทำให้ผู้เขียนมีความรู้ เกิดความคิดกว้างไกล สามารถนำไปใช้ในการเขียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การเขียนเป็นหลักฐานที่ผู้อื่นสามารถอ่านและนำไปอ้างอิงได้ ดังนั้นจึงควรเขียนด้วยความระมัดระวัง และต้องรู้จักการสรรหาถ้อยคำมาใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม เพราะงานเขียนมีคุณค่าได้ก็ต่อเมื่อ ทำให้ผู้อ่านพัฒนาความรู้ความคิดและอารมณ์ จะต้องให้ความรู้แก่ผู้อ่าน ให้ความคิดสร้างสรรค์ที่ดีงามแก่ผู้อ่านอย่างมีเหตุมีผลและให้ผู้อ่านมีพัฒนาการทางอารมณ์และความรู้สึกไปในทางที่ดี งานเขียนที่ดีจะต้องคำนึงถึงระดับความรู้ ความคิด และสติปัญญาของผู้อ่าน ผู้เขียนจึงควรระมัดระวังเรื่องการใช้ถ้อยคำภาษา การเสนอความรู้และความคิดที่ผู้อ่านอาจไม่มีพื้นฐานในเรื่องนั้นๆ

สนิท สัตโยภาส (2546 : 143-144) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาทักษะการเขียนว่า การฝึกทักษะการเขียนมีขั้นตอนการฝึกคล้ายทักษะอื่นๆ ซึ่งรายละเอียดในการพัฒนาทักษะการเขียนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนเขียน ก่อนจะเริ่มดำเนินการเขียนในรูปแบบต่างๆนั้นจะต้องศึกษารูปแบบและหลักการเขียนงานนั้นๆ ทั้งนี้ก็เพื่อจะได้ปฏิบัติการเขียนนั้นได้ถูกต้องและมีคุณภาพ หลังจากนั้นจะต้องศึกษาหาข้อมูลที่จะใช้ในการเขียนให้ได้มากที่สุด เสร็จแล้ว

จึงเขียนโครงเรื่องที่จะเขียนไว้ก่อน โดยบอกว่าจะกล่าวอะไรก่อนจะกล่าวถึงอะไรในลำดับต่อมา แล้วจึงขยายด้วยรายละเอียดตอนลงมือเขียนอีกครั้ง

ขั้นที่ 2 ขั้นลงมือเขียน การลงมือเขียนนั้น ให้ผู้เขียนนำโครงเรื่องที่วางไว้แล้วมาเขียนขยายให้เป็นงานเขียนที่มีรูปแบบที่ถูกต้อง และมีเนื้อความสมบูรณ์ ด้วยการพูดอธิบาย ขยายความ หรือยกตัวอย่างประกอบ

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังเขียน ผู้เริ่มฝึกเขียนจะต้องอ่านตรวจทานเรื่องที่เขียนไปเพื่อพิจารณางานเขียนว่าตรงกับจุดประสงค์ของงานเขียนหรือไม่ สำนวนภาษาและการใช้ถ้อยคำต่างๆถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ ถ้าพบข้อบกพร่องส่วนใดก็รีบแก้ไขให้ถูกต้องและสมบูรณ์

เพ็ญศรี จันทรวง (2546 : 142) ได้กล่าวถึงกระบวนการเขียนที่ดีว่า ผู้เขียนต้องมีความสามารถในการเลือกใช้คำที่สื่อความหมายได้แจ่มแจ้ง ใช้ถ้อยคำกะทัดรัด เหมาะสมแก่ระดับของผู้อ่าน และรูปแบบการเขียน เขียนตัวอักษรให้อ่านง่าย ให้มีขนาดพอเหมาะกับกระดาษ เพื่อความสะดวกแก่ผู้อ่าน เขียนถูกต้องตามอักขรวิธี คำนึงถึงการสะกดคำ การวางรูปสรรหุรูปวรรณยุกต์ และเครื่องหมายต่างๆให้ถูกต้องที่ แต่งประโยคที่มีใจความสมบูรณ์ แล้วลำดับประโยคลำดับความเข้าใจง่าย ไม่วกวน ไม่ก่อให้เกิดความงุนงงสงสัย เว้นวรรค ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสาระได้ง่าย และขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อมีความคิดเสนอเป็นตอนใหม่ ให้มีความสัมพันธ์กับย่อหน้าที่มาก่อน

ฟองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ (2551 : 89-90) ได้อธิบายถึงวิธีการพัฒนาการเขียนว่า การเขียนเป็นวิชาทักษะที่ผู้เขียนจะต้องหมั่นฝึกฝนอยู่เสมอและถูกวิธีจนเกิดความชำนาญ ซึ่งขั้นตอนในการเขียนนั้นสรุปได้ดังนี้ คือ *สะสมความรู้ ลองดูตามแบบอย่าง สู้โลกกว้างด้วยการเขียน*

1. *สะสมความรู้* เป็นขั้นตอนเบื้องต้น ซึ่งแต่ละคนจะต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกฝนต่างกัน การสะสมความสามารถกระทำโดยการอ่านให้มาก หลากแหล่งเรียนรู้ และศึกษาคูตัวอย่าง

2. *ลองดูตามแบบอย่าง* เป็นขั้นตอนต่อเนื่องซึ่งผู้เขียนจะต้องเรียงร้อยถ้อยคำฝึกหัดทำเสมอ นำเสนอให้แก้ไข และเพียรใหม่ไม่ย่อท้อ

3. *สู้โลกกว้างด้วยการเขียน* เมื่อเขียนงานได้แล้วต้องลองส่งผลงานนั้นออกสู่สายตาสาธารณชน ด้วยการส่งเข้าประกวดเพื่อหาประสบการณ์ และศึกษากลวิธีที่หลากหลายของคนอื่นๆ ทำให้เราต้องปรับปรุงและพัฒนาฝีมืออยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้เขียนจึงต้องหาสนามและพยายามอย่างต่อเนื่อง

จากกระบวนการพัฒนาทักษะการเขียนดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การเขียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะการเขียนจะเป็นการถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด และความรู้ต่างๆ

ให้ผู้อื่นได้อ่าน การเขียนที่ดีนั้นผู้เขียนจะต้องศึกษาหาข้อมูลจากแหล่งเรียนต่างๆให้ได้มากที่สุด เพื่อส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ และสามารถถ่ายทอดความรู้เหล่านั้นในรูปแบบของการเขียนต่างๆ เพราะการเขียนเป็นการใช้ภาษา ซึ่งต้องอาศัยการตั้งสมมติฐานความคิดจากการอ่านและฟัง ถ้าฟังมากอ่านมาก จะทำให้ผู้เขียนมีความรู้ เกิดความคิดกว้างไกล สามารถนำไปใช้ในการเขียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น การเขียนที่ดีจะต้องมีการฝึกฝนอยู่อย่างต่อเนื่องและใช้เวลานานจึงจะเกิดความชำนาญ ดังนั้นผู้เขียนจะต้องมีความมานะอดทนในการศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่อง พยายามหาข้อมูลใหม่เพื่อเสริมการเขียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และที่สำคัญมากที่สุด พร้อมทั้งยอมรับความคิดเห็นและเสนอแนะจากผู้อ่านด้วยใจที่เปิดกว้าง เพราะข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเหล่านี้เปรียบเสมือนเสียงสวรรค์ที่จะทำให้การเขียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4. การเรียนรู้ด้วยตนเอง

แนวคิดในการเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองนั้น มีจุดเริ่มต้นมาจากการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญา ประจักษ์วาท (Progressivism) ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาบุคคลทั้งในด้านสติปัญญา และอารมณ์ ในฐานะที่เป็นมนุษย์คนหนึ่งซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Holec 1981, อ้างใน วนิดา พลอยสังวาล, 2546 : 49) แนวการจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาประจักษ์วาทนั้น เน้นการให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเจริญเติบโตโดยให้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ ซึ่งถือเป็นแนวคิดหลัก การศึกษาคือ เครื่องมือในการจัดหาประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน โดยที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยความสามารถของตนเอง การศึกษาไม่ได้เป็นกระบวนการของการถ่ายทอดความจริง ครูจะเป็นผู้สร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้คอยแนะนำ และอำนวยความสะดวกในกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนจะเป็นผู้กำหนดการเรียนรู้ของตนเองและการเรียนรู้ก็ไม่ใช่เป็นเพียงกระบวนการที่จำกัดอยู่เพียงแค่การส่งผ่าน ความรู้จากครูสู่นักเรียนเท่านั้น

ในการจัดการศึกษาของไทยได้มีความพยายามที่จะจัดการศึกษาโดยเน้น คนเป็นศูนย์กลางให้ทุกคนได้มีโอกาสได้เรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learners) ตามที่ระบุไว้ใน แผนการพัฒนาประเทศ ฉบับที่ 8 (2540-2544) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การที่จะทำให้จุดมุ่งหมายดังกล่าวประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องใช้วิธีการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน ซึ่งเป็นโลกแห่งข้อมูลข่าวสาร ข่าวสารข้อมูลที่มีอยู่มากมายและเพิ่มขึ้นทุกวัน การดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพต้องรู้จักศึกษาวิเคราะห์และเลือกใช้ข้อมูลอย่างสร้างสรรค์ และคนเราจะดำเนินการดังกล่าวได้ต้องอาศัยวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง คุณลักษณะของความสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองนี้ จะทำให้

สามารถเรียนรู้สรรพความรู้ทั้งหลาย และนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ (สมคิด, 2540: 33-40)

4.1 ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

โนลส์ (Knowles 1975, อ้างใน วนิดา พลอยสังวาล, 2546 : 29) กล่าวถึง การเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ สรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนคิดริเริ่มการเรียนรู้เอง โดยวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตนกำหนดเป้าหมาย และสื่อการเรียนรู้ติดต่อกับบุคคลอื่น หาแหล่งความรู้เลือกใช้ทฤษฎีวิธีการเรียนรู้ เสริมแผนการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนของตน ด้วยความร่วมมือช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือไม่ก็ได้

สการ์เคอร์ (Skager 1977, อ้างใน Syarif, 1992: 133) กล่าวถึง การเรียนรู้ด้วยตนเอง สรุปได้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนแต่ละบุคคลรับผิดชอบร่วมมือกับผู้เรียนคนอื่น ในการวิจัยความต้องการการเรียนรู้ของตน มีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะ มีการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และมีส่วนร่วมตามลำดับขั้นตอนของประสบการณ์ เรียนรู้ การบริหารจัดการ รวมทั้งความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเองและของผู้อื่นในฐานะที่เป็นสมาชิกกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ดิกสัน (Dixon 1992, อ้างใน Syarif 1992: 134) อธิบายถึง การเรียนรู้ด้วยตนเองว่าเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนอาจได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นหรือไม่ก็ได้ ในการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง ตั้งเป้าหมายในการเรียน ระบุบุคลากรที่เกี่ยวข้อง แหล่งความรู้ สื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนรู้ รวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้ของตน การเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนรับผิดชอบในด้านการวางแผนการปฏิบัติ และการประเมินผลความพยายามในการเรียนรู้ของตนเอง เป็นลักษณะซึ่งทุกคนมีอยู่ระดับหนึ่งในสถานการณ์การเรียนรู้ ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นโดยผู้เรียนแยกตัวออกจากผู้อื่น ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้และทักษะที่ได้จากการศึกษาจากสถานการณ์หนึ่งไปยังสถานการณ์อื่นได้

ซารีฟ (Syarif, 1992: 135) อธิบายถึงความสามารถในการเรียนรู้ของแต่ละคน ว่ามีไม่เท่ากัน และต่างกันไปในแต่ละทักษะและสาขา ซึ่งการเรียนรู้ของคนเรานั้นต้องมีพัฒนาการเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 รู้ความต้องการของตน

ขั้นที่ 2 มีความเต็มใจที่จะเลือก รับ ข้อมูลจากแหล่ง ต่าง ๆ

ขั้นที่ 3 มีความรับผิดชอบต่อการประเมินการเรียนรู้ด้วยตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (Autonomous Learning) ว่ามีรากฐานมาจาก การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long learning Skills) และการพัฒนา นักคิดอิสระ (Independent Thinkers) ซึ่งริเริ่มมาตั้งแต่ ค.ศ.1960 เป็นต้นมา ต่อมาในปี 1981 เราสามารถสรุปความหมายของ การเรียนรู้ด้วยตนเองว่าหมายถึง การที่ผู้เรียน สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระ มีความพร้อมที่จะรับผิดชอบในการเรียนรู้ ของตนเองและสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ของตน

4.2 องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง เป็นการเก็บรวบรวมคำ รับตำรา เอกสาร ประกอบการเรียนการสอน เป็นระบบของการจัดระเบียบของแหล่งข้อมูล เป็นวิธีการที่บูรณาการ องค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนรู้หลายๆ องค์ประกอบเข้าด้วยกัน เพื่อจัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ (วนิดา พลอยสังวาล, 2546 : 38) ผู้เรียนแต่ละคนจะมีปฏิสัมพันธ์ กับสภาพแวดล้อม ในลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลดังนี้

ตารางที่ 1 องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

องค์ประกอบ	หน้าที่
1) แหล่งความรู้	เพื่อจัดหา - เอกสาร วัสดุ อุปกรณ์การเรียน - อุปกรณ์การเรียนตรงกับสภาพความเป็นจริง - กิจกรรมต่าง ๆ - เทคโนโลยี - การเข้าถึงผู้ที่ใช้ภาษาตามสภาพจริง - การเข้าถึง ผู้เรียนภาษาอื่น
2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	บทบาทของครู - ผู้จัดหาข้อมูล - ผู้ให้คำปรึกษา - ผู้ใช้ภาษาตามสภาพจริง - ผู้จัดการ - ผู้ประเมินผล (assessor)

- ผู้วัดผล (evaluator)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	หน้าที่
------------	---------

- ผู้บริหาร
- ผู้จัดการระบบ ระเบียบขององค์กร

บทบาทของผู้เรียน

- นักวางแผน
- นักจัดระบบระเบียบ
- นักบริหาร (เก็บข้อมูล)
- นักคิด (เกี่ยวกับการเรียนรู้)
- นักวัดผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- นักประเมินผลตนเอง
- ผู้กระตุ้นตนเอง

บทบาทของผู้เรียนคนอื่น

- เพื่อนร่วมงาน
- ผู้ประเมินผลโดยเพื่อน

3) การจัดการ

เพื่อจัดหา

- การจัดระบบระเบียบองค์กร
- ควบคุมระบบงาน
- การประสานร่วมมือกัน
- การตัดสินใจ
- ประสานงานกับสถาบันต่าง ๆ

4) ระบบ

เรียนรู้ภาษาด้วย
ต้องการของผู้เรียนได้ดีที่สุด

เพื่อจัดระบบสิ่งอำนวยความสะดวกในการ
ตนเองในวิถีทางที่ตอบสนองความ

5) ปัจเจกบุคคล

เพื่อให้เห็นความแตกต่างของผู้เรียนในด้าน

- รูปแบบการเรียนรู้
- กลยุทธ์ในการเรียนรู้
- เวลาและสถานที่ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้
- ปริมาณของเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้
- ระดับของการเรียนรู้
- เนื้อหาของการเรียนรู้
- ความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ

หน้าที่

6) การวิเคราะห์ความต้องการ

- ระบุถึงจุดมุ่งหมายของการเรียน
- สนับสนุนการริเริ่มทำ แผนการเรียน

7) ผลตอบกลับของผู้เรียน

พิจารณาในประเด็น

- ความสามารถของภาษา
- ความก้าวหน้าในการเรียนรู้
- ความเหมาะสมของการเรียนรู้ด้วยตัวเองของแต่ละคน
- การตั้งวัตถุประสงค์

8) การให้คำปรึกษา

จัดหา

- คำ แนะนำ เกี่ยวกับความสามารถทางภาษา
- คำ แนะนำ เกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้
- เจรจาทำ ความตกลงเกี่ยวกับแผนการเรียน

9) การฝึกอบรมผู้เรียน

- เพื่อขยายความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาด้วย

ตนเอง

- เพื่อให้ได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ที่

หลากหลาย

- เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการเรียนรู้

10) การประเมินผล

ประเภทการประเมินผล

- การประเมินผลตนเอง

- การประเมินผลโดยเพื่อน

- การประเมินผลภายนอก

จุดประสงค์ของการประเมินผล

- การควบคุมตนเอง

- การให้การรับรอง

- การประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

11) การวัดผล

- เพื่อตัดสินความเหมาะสมของการเรียนรู้ภาษาด้วย

ตนเอง

- เพื่อให้ข้อมูลตอบกลับเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาด้วย

ตนเองแก่ครูหรือผู้จัดการ

12) การพัฒนาวัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้

- เพื่อสนับสนุนความสามารถของแต่ละคน

- เพื่อปรับปรุงโอกาสในการเรียนรู้

ที่มา: วนิตา พลอยสังวาล, 2546 : 35 – 38)

4.3 การจัดการรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเองประกอบด้วยส่วนประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

1. ผู้ช่วยเหลือ มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. เอกสารประกอบการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นสำหรับผู้เรียน

3. อุปกรณ์เกี่ยวกับภาพ และเสียงสำหรับผู้เรียน

4. ผู้เป็นเจ้าของภาษา

ผู้เรียนที่สนใจในการฝึกฝนการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะต้องระบุถึงความต้องการหรือวัตถุประสงค์ในการเรียนของตน เนื้อหา วิธีการในการเรียนรู้ และประเมินผลความสามารถของตนเอง ผู้เรียนสามารถนัดหมายกับผู้ช่วยเหลือได้บ่อยเท่าที่ต้องการ การพบปะกับผู้ช่วยเหลือทำให้ผู้เรียนมีโอกาสพิจารณาถึงการเรียนรู้ของตนเอง และพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้

ภายใต้ความรับผิดชอบของตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกเนื้อหาที่ตนสนใจ เจ้าของภาษาจะช่วยให้ข้อมูลตามที่ผู้เรียนต้องการพูดคุยกับผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะทางการสื่อสารและพัฒนาความสามารถในการประเมินผลตนเองให้กับผู้เรียน ผู้เรียนจะเข้ามาฝึกฝนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทีละคน หรือเป็นกลุ่มก็ได้

4.4 บทบาทที่เหมาะสมของผู้สอน (Roles of Teachers)

ในขณะที่เราให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนก็จะต้องมีความสำคัญ ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสอนให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบตนเองมากขึ้นอีกทั้งยังต้องให้ความช่วยเหลือผู้เรียนอย่างมาก เพราะเกิดการเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการที่ครูเป็นศูนย์กลางมาเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นหลัก พัฒนาการของการเรียนด้วยตนเองนั้น มี 3 ขั้นตอน เริ่มจาก การอาศัยความช่วยเหลือหรือคำแนะนำจากครูหรือเพื่อน ขั้นต่อมาคือ การอาศัยตนเองในการแก้ไขข้อผิดพลาด และขั้นสุดท้ายไม่ต้องอาศัยสิ่งอื่นใด เพราะการเรียนรู้ภาษาสามารถเกิดขึ้นภายในตนเอง เป็นกลไกอัตโนมัติ อย่างไรก็ตาม คุณสมบัติของผู้สอนก็เป็นสิ่งสำคัญ ในการที่จะฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ชาร์ฟ (Sharif, 1992 : 145-148) เชื่อว่าครูที่ดีควรมีคุณสมบัติ 3 ประการคือ ประการที่ 1 มีความระลึกละเมอ ในฐานะที่เป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเช่นกันก็จะมีประสบการณ์ และเกิดความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนด้วย

ประการที่ 2 ความเชื่อและไว้วางใจ ในความสามารถของผู้เรียนว่าพวกเขาต้องทำได้

ประการที่ 3 ความปรารถนา ที่จะพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับผู้เรียน และดำเนินการทุกวิถีทางที่จะทำให้บรรลุผลสำเร็จในชั้นเรียน ครูควรเป็นแหล่งความรู้ มีส่วนช่วยในการตัดสินใจในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน อำนวยความสะดวกและร่วมมือกับผู้เรียนในการประเมินผล จัดการกับความเล็งที่อาจจะเกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนในการเลือกของผู้เรียน เป็นผู้ที่มีความอดทนต่อระดับการเรียนรู้เร็วหรือช้า ที่แตกต่างกันของผู้เรียน คอยสนับสนุนและให้กำลังใจผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ครูต้องทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก และเป็นที่ปรึกษา มากกว่าเป็นผู้ส่งผ่านความรู้ให้แก่ผู้เรียนเท่านั้น

บทบาทของครูในเรื่องของงานที่มอบหมายให้ในชั้นเรียน และการพูดคุยของครูว่ามีส่วนในการฝึกฝน และสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วย งานที่มอบหมายให้กับผู้เรียนทั้งชั้นโดยรวม ย่อมมีวัตถุประสงค์เพื่อเน้นเนื้อหาวิชา แต่งานส่วนตัวที่ผู้เรียนเลือกเองนั้น

มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการส่วนตัวหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะคน ส่วนการพูดคุยของครูก็จะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้เปิดเผยให้ทราบถึงปัญหาในการเรียนรู้ของตน และร่วมมือกับผู้เรียนเพื่อหาทางแก้ไขปัญหานั้น

4.5 หลักในการสร้างเทคนิคการเขียน โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง

หลักเกณฑ์ และ เทคนิคที่ใช้เป็นแนวทางของศูนย์การเขียนต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้น เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนด้วยตนเอง ตั้งอยู่บนพื้นฐานดังต่อไปนี้ (วนิดา พลอยสังวาลย์, 2546: 41)

1. มีการสร้างความสมดุลระหว่างกระบวนการเขียนและผลงานเขียน และคำนึงถึงผลสุดท้ายของงานเขียนอย่างสมดุล(Balance Process and Product)
2. มีการตระหนักถึงพื้นฐานทางการเขียนและพื้นฐานวัฒนธรรมเดิมของผู้เขียน(Account for Cultural/Literary Backgrounds) หากผู้เขียนแสดงออกมาอย่างชัดเจน ในงานเขียนถึงข้อขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมดั้งเดิมของผู้เขียน และวัฒนธรรมของภาษาที่ใช้เขียน ผู้เขียนหรือผู้ให้คำปรึกษาต้องทำให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อการรู้จักใช้ภาษาที่สละสลวย
3. มีการเชื่อมการอ่านเข้ากับเขียน (Connect Reading and Writing) การเรียน การเขียนนั้นเห็นได้ชัดเจนว่าเกิดจาก การสังเกตจากงานเขียนที่เขียนไว้แล้ว จากการอ่าน และการศึกษางานเขียนต่างๆ ที่ใกล้เคียงกับงานเขียนของตน

4.6 กรอบขั้นตอนของกระบวนการเขียน

ผู้เขียนควรเตรียมก่อนการเขียนเพื่อให้เกิดความคิดในการเขียนโดยเลือกทำในสิ่งต่อไปนี้

1. ขั้นตอนก่อนการเขียน (Prewriting) ผู้เขียนควรเตรียมก่อนการเขียนเพื่อให้เกิดความคิดในการเขียน (Generating Ideas) โดยเลือกทำในสิ่งต่อไปนี้ การอ่านเนื้อหาที่ต้องการจะเขียนอย่างจริงจังอ่านแบบเจาะเนื้อหา หรือทำการค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ
2. การใช้เทคนิคการเขียนแบบอิสระ (Freewriting) หลังจากสร้างความคิดในการเขียน (Generating Ideas) แล้วจึงเลือกหัวข้อที่เขียนออกมาดูทบทวน โดยมีการแก้ไขบ้างแล้วนำความคิดนั้นมาเขียนเกี่ยวกับหัวข้อที่ต้องการอย่างต่อเนื่อง เขียนทุกสิ่งที่อยู่ในความคิดของตนเองไม่กังวลในเรื่องตัวสะกดและไวยากรณ์
3. ขั้นตอนการร่าง (Drafting) ซึ่งเป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการเขียน กลยุทธ์และทักษะในกระบวนการร่างนั้น เริ่มจากการใช้เทคนิคการเขียนแบบอิสระ

การเขียนที่จะไม่ใช่เทคนิคการเรียบเรียงตัดต่อ ไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องการใช้คำไวยากรณ์ เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆในขั้นนี้

4. ขั้นตอนการเรียบเรียง ตัดต่อแก้ไข (Editing) เป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่เป็น ขั้นตอนหลักโดยการอ่านงานเขียนด้วยคำถามในใจเหล่านี้ คือความคิดหลักในงานเขียนนั้นๆ ชัดเจนไหม ใครเป็นผู้อ่าน วัตถุประสงค์ของการเขียนได้ถูกกล่าวถึงอย่างชัดเจนหรือเปล่า รายละเอียดที่เขียนสนับสนุนความคิดหลักชัดเจนไหม โดยสนับสนุนในลักษณะบอกเล่า (Telling) การบรรยาย(Describing) การแสดง (Showing) หลักฐานข้อเท็จจริง ตัวเลข สถิติและอื่นๆ การสนับสนุนความคิดหลัก โดยการเชื่อมต่อเหตุเข้ากับผล การเปรียบเทียบ การแสดงความขัดแย้ง หรือการแสดง สิ่งที่ตรงกันข้าม ผู้เขียนควรเพิ่มเติมข้อมูลเข้าไป เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและเห็นคล้อยตาม ส่วนไหนของงานเขียนที่อ่านแล้วให้ความหมายไม่ชัดเจน ผู้เขียนจะทำให้ชัดเจนได้อย่างไร

5. ขั้นตอนการปรับปรุงการเขียน (Revising) ผู้เขียนจะต้องนำเอาความเห็นของผู้ให้คำ ปรึกษา มาปรับปรุงแก้ไขงานเขียนของตน โดยผู้เขียนเองเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะรวมอะไร เข้าไปหรือจะตัดอะไรออก นักเขียนที่ดี จะทำการปรับปรุงการเขียนหลายครั้ง จนกว่างานเขียนนั้น จะออกมาดีที่สุดในที่สุด เพื่อที่ว่าภาษาที่ออกมาถูกต้องแล้วหรือไม่ เนื้อหาสมบูรณ์ และอ่านแล้ว เข้าใจใหม่ **งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**

จากการศึกษา เรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสละภาษาอาหรับโดยวิธีการ วิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้ศึกษาได้ ค้นคว้างานวิจัยเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งในประเทศและต่างประเทศดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

ปมรัตน์ วิริยการุญ (2542) ได้วิจัยเรื่อง “Can Thai Students Become Self Directed Learners” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผล ของการเรียนรู้ด้วยตนเองและหาคำตอบว่า นักศึกษาไทยสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้หรือไม่ ประชากร ในการวิจัย คือ นักศึกษาของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จำนวน 24 คนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ LNG 101 และ LNG102 เป็นวิชาบังคับโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ด้วย ตนเอง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามทัศนคติที่ดัดแปลงมาจาก Barnell’s Attitudes Questionnaires for Self- Access ประกอบด้วยคำ ถามเกี่ยวกับ ลักษณะของวิชาที่เรียนอยู่ 15 ข้อและ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จรรรัตน์ หงษ์ประสงค์ (2524:97) ได้สร้างแบบฝึกการเขียนคำพ้องเสียงสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ผลการวิจัยพบว่า หลังจากการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกแล้วนักเรียนมีความสามารถในการเขียนสะกดคำพ้องเสียงเพิ่มขึ้น โดยเปรียบเทียบผลการสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ปรากฏคะแนนความก้าวหน้าในการเขียนสะกดคำพ้องเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นช่วยให้นักเรียนเขียนสะกดคำพ้องเสียงถูกต้องมากที่สุด

ประยงค์ โชติการณ (2534 : 7) ได้ทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากกลุ่มทักษะภาษาไทย กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพิพัฒนราษฎร์บำรุง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 44 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก มีผลสัมฤทธิ์ในการฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นรา ธารงสุข (2536 : 11) ได้ทดลองใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสฤยดีเดช จังหวัดจันทบุรี จำนวน 84 คน พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศรีมาลา พิมลพะนิตย์ (2529: 2) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ และแรงจูงใจ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนโดยใช้กิจกรรมผสมผสานเพื่อการสื่อสาร มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนโดยใช้คู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05

นัสดา ขจรนที (2530 :104) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจและความคงทนในการจำของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางมดวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจ และความคงทนในการจำแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรษา เฌรตาค้อง (2535: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีกับการให้ข้อมูลย้อนกลับล่าช้าที่มีต่อความสามารถในการแต่งประโยคภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านอ้อกระทิง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับข้อมูลย้อนกลับทันทีกับนักเรียนที่ได้รับข้อมูลย้อนกลับล่าช้า มีความสามารถในการแต่งประโยคภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อมรรัตน์ คงสมบูรณ์ (2536: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถและความสนใจในการเขียนสะกดคำยาก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้เกมและแบบฝึก ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนการเขียนสะกดคำโดยใช้เกมและแบบฝึกมีความสามารถและความสนใจในการเขียนสะกดคำยากแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรทัย นุตคุษฐ์ (2540:75) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนวัดปากท่อ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทอ จังหวัดราชบุรี จำนวน 27 คน จากการวิจัยพบว่า ผลการใช้แบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ภายหลังจากนักเรียนได้รับการฝึกแล้วทำให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังสอนสูงกว่าก่อนสอนและมีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการเขียนให้สูงขึ้น

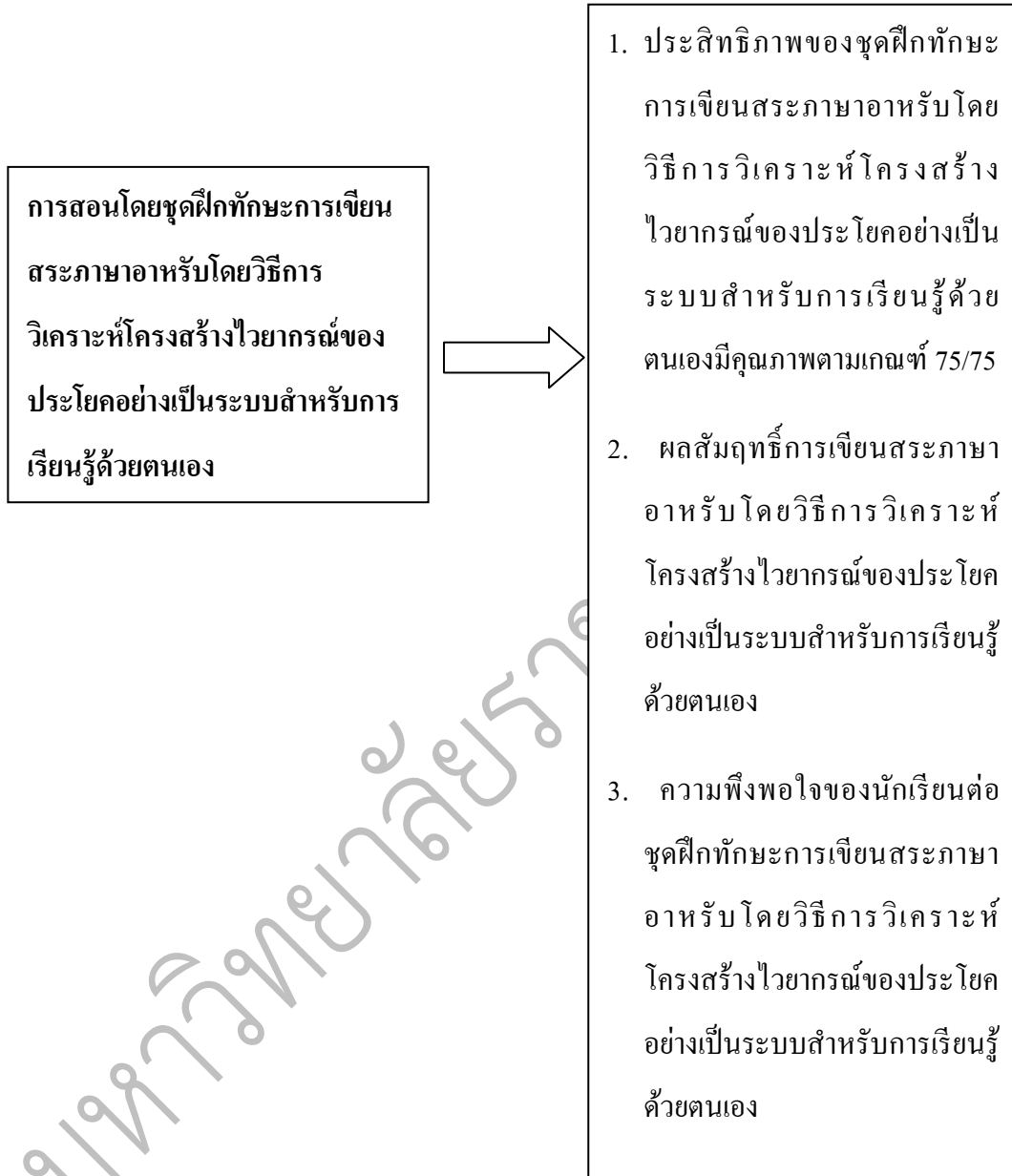
ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีการรับรู้ที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับสูงมากแต่ไม่สามารถสรุปได้ว่านักศึกษาไทยจะเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ดี ผู้วิจัยให้ความเห็นว่านักศึกษาไทยเคยชินกับการทำตามที่ครูสอนมากกว่าการริเริ่มทำอะไรด้วยตนเอง ประกอบกับมีโอกาสน้อยที่จะเรียนรู้จากประสบการณ์ ผู้วิจัยเสนอแนะว่าควรดำเนินการจัดการสอนภาษาอาหรับโดยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองต่อไป ในขณะที่เดียวกันต้องจัดการอบรมวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองให้กับผู้เรียนและให้กับครูผู้ซึ่งทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Fernandez-Toro และ Jones (1996) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสบการณ์ของผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการฝึกฝนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาชาวอังกฤษที่ลงทะเบียนเรียนภาษาต่างประเทศ โดยการเรียนรู้ด้วยตนเองของมหาวิทยาลัยนิวคาสเซิลจำนวน 70 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย กลุ่มตัวอย่างจะถูกสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เกี่ยวกับประสบการณ์ในการเรียนภาษาของพวกเขา

ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนภาษา ความล้มเหลวในการเรียนเกิดจากความยากในตัวภาษานั้นๆเอง และเกิดจากการแทรกแซงของภาษาแม่ การที่เรียนแล้วจะสามารถใช้ภาษานั้นๆได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่าได้เดินทางไป หรือได้อยู่อาศัยในประเทศเหล่านั้นหรือไม่ในเรื่องของวิธีการเรียน การเรียนรู้ด้วยตนเองมักจะไม่ได้ผลกับผู้เรียนในระยะเริ่มต้น และมีผลทำให้หยุดเรียนกลางคันสูง อย่างไรก็ตามเมื่อมีการเพิ่มเติมการเรียนรู้ด้วยตนเองเข้าไปกับการเรียนตามปกติที่มีครูสอนในห้องเรียน จะได้ผลดีขึ้นกว่าการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือจัดในรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบใดแบบเดิวนั้น

กรอบแนวคิดการค้นคว้าอิสระ

สมมติฐานในการค้นคว้าอิสระ

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองจะมีคุณภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ผลสัมฤทธิ์ที่เรียนรู้ด้วยชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองหลังการเรียนจะสูงกว่าก่อนการเรียน
3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองจะอยู่ในระดับมาก

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการค้นคว้าอิสระ

การดำเนินการค้นคว้าอิสระเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนชั้นชานาวิยปีที่ 2 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิยะลา ในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้ศึกษา ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และแผนการปฏิบัติการค้นคว้าอิสระ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นชานาวิยปีที่ 2 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิยะลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 6 ห้อง มีนักเรียนทั้งสิ้น จำนวน 235 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นชานาวิยปีที่ 2 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิยะลา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 33 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากนักเรียนในห้องนี้มีความสามารถทางการเขียนค่อนข้างต่ำ

เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

1. ลักษณะเครื่องมือ

การดำเนินการค้นคว้าอิสระนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ 3 ประการ ได้แก่

1.1 ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับด้วยตนเอง (Guided Self – Access Lesson) โดยกำหนด แบบฝึกออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1.1 แบบฝึกไวยากรณ์ภาษาอาหรับ ผู้วิจัยกำหนดแบบฝึกฝนทางด้านไวยากรณ์ภาษาอาหรับ (Guided Self-Access Lessons) เพื่อแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องทางด้านไวยากรณ์ของนักเรียน

1.1.2 คำ อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาอาหรับ เรียกว่า Grammar Appendix เพื่อให้ให้นักเรียนที่ฝึกทำแบบฝึกหัดได้อ่านเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับไวยากรณ์อย่างละเอียดมากขึ้น

1.2 แบบทดสอบความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับ

1.3 แบบประเมินวัดความพึงพอใจของนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อประเมินความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับรูปแบบ การพัฒนาทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาขั้นตอนนี้ คือ แบบประเมินความเหมาะสมของเนื้อหา กับจุดประสงค์ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.1 การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.1.1 ในการสร้างชุดฝึกผู้ศึกษาได้ศึกษาหลักสูตรอิสลามศึกษาพุทธศักราช 2546 กลุ่มสาระภาษาอาหรับเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาและจุดประสงค์ของชุดฝึก

2.1.2 ศึกษาหลักการ แนวคิด วิธีการสอนรูปแบบ การพัฒนาทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะเกี่ยวกับทักษะการเขียนภาษาอาหรับจากตำรา เอกสาร วารสารทางวิชาการทั้งที่เป็นของภายในประเทศ และต่างประเทศ

2.1.3 ดำเนินการสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.1.4 กำหนดองค์ประกอบของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.1.6 ดำเนินการสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.1.7 นำชุดฝึกที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา ก่อนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตามความเหมาะสม

2.1.8 นำชุดฝึกที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของชุดฝึก

2.1.9 นำชุดฝึกมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.1.10 นำชุดฝึกมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมืองยะลา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมืองยะลา เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นชานาวิทย์ปีที่ 2 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมืองยะลา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอเมืองยะลา เพื่อหาประสิทธิภาพชุดฝึกตามเกณฑ์ 75/75

เพื่อดำเนินการหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

การทดลองครั้งที่ 1

นำชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้น ชานาวิทย์ปีที่ 2 จำนวน 3 คน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง 1 ชุดต่อนักเรียน 1 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเวลา เนื้อหา และความชัดเจนของภาษา โดยการบันทึกและสังเกตพฤติกรรมในขณะทดลอง และสัมภาษณ์ถึงปัญหาในการเรียนซึ่งผู้วิจัยพบว่ายังมีปัญหาดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาของชุดฝึกบางเรื่องมีเนื้อหาไม่น่าสนใจและไม่สอดคล้องกัน
2. ศัพท์หรือภาษาที่ใช้ในชุดฝึกเป็นศัพท์ที่นักเรียนไม่เคยเรียนรู้มาก่อนทำให้นักเรียน

ไม่เข้าใจความหมาย

การทดลองครั้งที่ 2

นำชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นชานาวิทย์ปีที่ 2 จำนวน 5 คน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง 1 ชุดต่อนักเรียน 1 คน โดยให้ผู้เรียนเริ่มทำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบฝึกหัดระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน ผู้ค้นคว้าอิสระได้รวบรวมข้อมูลที่เป็นข้อบกพร่องและปัญหาต่างๆในการทดลอง การสังเกตขณะเรียน และการสัมภาษณ์นักเรียน ปัญหาที่พบและสิ่งที่ต้องปรับปรุงคือ

1. เนื้อหาของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง บางเรื่องมีเนื้อหายากเกินไปไม่เหมาะสมกับนักเรียน
2. แบบทดสอบทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีคำถามบางข้อไม่ชัดเจน

การทดลองครั้งที่ 3

นำชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นชานาวิยปีที่ 2 จำนวน 33 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน แล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

2.2 แบบทดสอบการเขียนสระภาษาอาหรับ

แบบทดสอบความสามารถการเขียนสระภาษาอาหรับ เป็นแบบทดสอบที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองโดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบทดสอบเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.2.2 นำประโยคภาษาอาหรับที่ได้คัดเลือกไว้มาส่งเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับ ซึ่งสอดคล้องกับชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้ง 5 ชุด โดยมีเกณฑ์การประเมินผลแบบทดสอบวัดความสามารถ ดังนี้

ตารางที่ 2 การจัดลำดับคุณภาพคะแนนการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

อันดับคุณภาพ	คะแนนเต็ม 10 คะแนน
มาก	9-10
ดี	7-8
ปานกลาง	5-6
พอใช้	3-4
ปรับปรุง	1-2

2.2.3 นำแบบทดสอบความสามารถทางการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองและเกณฑ์การประเมินที่สร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาจากความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในคำสั่งการกำหนดความยาวของเรื่องและเวลาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ โดยใช้เกณฑ์การประเมินผล (วลีรัตน์ ดิษยรัตน์, 2549 : 35) ดังนี้

คะแนน +1 สำหรับแน่ใจว่าคำสั่งสอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน 0 สำหรับไม่แน่ใจว่าคำสั่งสอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน -1 สำหรับแน่ใจว่าคำสั่งไม่สอดคล้องกับเกณฑ์การให้คะแนน

การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดความสามารถโดยการนำคะแนนจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (IOC)

2.2.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนสรุปความที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นชานาวิยปีที่ 2 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมืองยะลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.3 แบบประเมินวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

แบบประเมินวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสารแนวการสร้าง และการหาคุณภาพของแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.3.2 สร้างแบบประเมินวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง สรุปความเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับตัวเลือก	ข้อความที่เป็นบวก	ข้อความที่เป็นลบ
เห็นด้วยมาก	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	4 คะแนน	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	3 คะแนน	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	2 คะแนน	4 คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

นำค่าที่ได้มากำหนดความหมายตามขอบเขตของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด

2.3.3 นำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ แล้วนำมาแก้ไขข้อบกพร่อง

2.3.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.3.5 สรุปความที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นชานาวิยปีที่ 2 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมืองยะลา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การค้นคว้าอิสระเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น 2 ชานาวิย การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดลองตามแผนการทดลองชนิด (Randomized One Group Pretest-Posttest) ซึ่งมีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว

ตารางที่ 3 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

E	แทน	กลุ่มทดลอง
X	แทน	การสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง
T ₁	แทน	การสอบก่อนการกระทำทดลอง (Pre-test)
T ₂	แทน	การสอบหลังการจัดกระทำทดลอง (Post- test)

จากแบบแผนการทดลอง ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. นำแบบทดสอบความสามารถการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองไปทดสอบกับนักเรียนก่อนเรียน
2. นำคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนมาคำนวณเป็นคะแนนเกณฑ์ประเมินผลหลังเรียน
3. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน สอนสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง เวลาที่ใช้ในการทดลองทั้งหมด 3 สัปดาห์ หรือ 9 ชั่วโมง
4. ทดสอบความสามารถในการเขียนชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อความเข้าใจของนักเรียน

5. ตรวจสอบแบบทดสอบ นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6. ให้นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

7. ตรวจสอบแบบประเมินความพึงพอใจ นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

8. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

9. สรุปผลการค้นคว้าอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการสอนการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง มาเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางเรียนของผู้เรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 (E1/E2) ซึ่งวัดจากร้อยละของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานในการค้นคว้าอิสระมาเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ก่อนและหลัง โดยการหาค่าทางสถิติใช้สูตรค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าที (t-test แบบ Dependent)

1.3 วิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

การหาค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดฝึกตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 (E1/E2)

2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.2.1 การหาค่าร้อยละ (Percentage)

2.2.2 การหาค่าเฉลี่ย (Mean)

2.2.3 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2.2.4 ค่า t - test แบบ Dependent Samples

แผนปฏิบัติการคั่นคว่ำอิสระ

ตารางที่ 4 แผนการปฏิบัติการคั่นคว่ำอิสระ

ลำดับที่	กิจกรรม	วัน เดือน ปี
1	ศึกษาปัญหาและความสำคัญของปัญหา	1-31 ต.ค.56
2	สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้	1 พ.ย – 31 ธ.ค 56
3	การพัฒนานวัตกรรม	1 ม.ค. – 31 ม.ค. 56
4	การทดลองใช้นวัตกรรมในกระบวนการเรียนการสอน	1 ก.พ – 20 ก.พ 57
5	สรุปผลการดำเนินการทดลอง	21ก.พ - 28 ก.พ 57

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการค้นคว้าอิสระเรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง” นี้ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับก่อนเรียนและหลังเรียน และเพื่อ ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์ โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง รายละเอียดของการ วิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอตามลำดับดังนี้ คือ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และขั้นตอนการ วิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ค้นคว้าอิสระได้ใช้สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ ใช้ในการค้นคว้า ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$S.D$	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติในการแจกแจงแบบที (t-test แบบ Dependent)
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในรูปแบบการสอนคิด เป็นร้อยละจากการทำกิจกรรมในระหว่างเรียน
E_2	แทน	ประสิทธิภาพผลลัพธ์ของรูปแบบการสอนในการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของผู้เรียนคิดเป็นร้อยละหลังจากเรียน

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดย วิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มี คุณภาพตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากการ ใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยค

อย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นชานาวิทย์ปีที่ 2 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมืองยะลา

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นชานาวิทย์ปีที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้นำชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น 2 ชานาวิทย์ ที่ได้ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้น 2 ชานาวิทย์ เพื่อดำเนินการหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงผลการหาประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

แบบฝึกหัดระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	E_1/E_2
10	7.78	77.87	30	8.13	81.31	77.87/81.31

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นชานาวิทย์ปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 77.87 / 81.31 แสดงว่าชุดฝึกนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลอง

การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น

ชานาวิทย์ปีที่ 2 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิยะลา ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียน
 สระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการ
 เรียนรู้ด้วยตนเอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้วิธีทางสถิติ t-test แบบ Dependent
 Group ได้ผลตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับของนักเรียน
 ก่อนเรียนและหลังการเรียน ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ
 โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการ
 เรียนรู้ด้วยตนเอง

n	Σx_1	Σx_2	ΣD	ΣD^2	t-test
33	610	805	195	1258	17.739**

**P<0.01

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าค่าที่ ได้จากการคำนวณมีค่าเท่ากับ
 17.739 ซึ่งเมื่อเปิดตารางที่ t (0.01,32) จะได้เท่ากับ 2.334 อันเป็นค่าที่น้อยกว่าค่าที่จากการคำนวณ
 แสดงความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าการทดลอง
 อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 7 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนหลังการเรียน

ที่	ข้อความ	($\bar{X}$)	SD	ความหมาย
1	คู่มือนักเรียนมีบัตรคำสั่ง คำถาม มีข้อแนะนำที่ชัดเจน อ่านแล้วเข้าใจง่าย	4.55	0.50	มากที่สุด
2	ชุดกิจกรรมมีขนาดตัวอักษรที่เหมาะสม	4.79	0.78	มากที่สุด
3	เนื้อหาที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับนักเรียน	4.40	0.45	มาก
4	เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพียงพอต่อการฝึกแต่ละชุด	4.31	0.40	มาก
5	สื่อในกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม	4.58	0.55	มากที่สุด
6	แบบทดสอบมีความยากง่าย เหมาะกับนักเรียน	4.37	0.42	มาก
7	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนมีความน่าสนใจ	4.79	0.78	มากที่สุด
8	ขั้นตอนของกิจกรรมนักเรียนสามารถปฏิบัติได้	4.37	0.55	มาก
9	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการพิจารณาสถานการณ์ต่างๆ ให้ดีขึ้น	4.58	0.53	มากที่สุด
10	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการพัฒนางานเขียนสระภาษาอาหรับจากสถานการณ์ต่างๆ ให้ดีขึ้น	4.65	0.59	มากที่สุด
11	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ให้ดีขึ้น	3.89	0.52	มาก
12	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสามารถคิดอย่างเป็นระบบมากขึ้น	4.68	0.63	มากที่สุด
13	นักเรียนเกิดความรู้จากชุดฝึก	4.65	0.59	มากที่สุด
14	นักเรียนสามารถนำความรู้จากชุดฝึกไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.75	0.68	มากที่สุด
15	ชุดฝึกทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนในสาระการเรียนรู้อื่นๆ ได้	4.68	0.60	มากที่สุด
สรุป		4.53	0.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนที่ได้รับการเรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยภาพรวมมีความพึงพอใจต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยค่าเฉลี่ย 4.53 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 ในระดับมากที่สุด ซึ่งค่าเฉลี่ยที่นักเรียนพึงพอใจมากที่สุดในชุดฝึก คือ ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสมต่อกระบวนการอ่านและกิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจสามารถกระตุ้นและเร้าให้นักเรียนพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ย 4.79 ส่วนความพึงพอใจน้อยที่สุดคือกิจกรรมการเรียนทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.89 เนื่องจากนักเรียนขาดการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจึงทำให้นักเรียนขาดการพัฒนาทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับที่จะทำให้นักเรียนเกิดความเชี่ยวชาญในการเขียนสระภาษาอาหรับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นชานาวิยปีที่ 2 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมืองยะลา ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ ดังนี้

สรุปผลการศึกษาค้นคว้าอิสระ

การดำเนินการค้นคว้าและศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีประสิทธิภาพ 77.12/80.34 แสดงว่าชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่สร้างและพัฒนาขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 75/75
2. ความสามารถในการเขียนภาษาอาหรับของนักเรียนที่ได้เรียนชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.01
3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น 2 ชานาวิยด้วยค่าเฉลี่ย 4.53 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.14

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้น 2 ชานาวิย โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมืองยะลา จากผลการศึกษาค้นคว้าที่ปรากฏในข้างต้น มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีประสิทธิภาพ 77.12/80.34 แสดงให้เห็นว่า ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองที่

สร้างและพัฒนาขึ้นนั้น เมื่อหาประสิทธิภาพแล้วได้ 77.12/80.34 จะเห็นได้ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในการสร้างนวัตกรรมชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นได้ดำเนินการอย่างมีขั้นตอน ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอาหรับ มีการปรับปรุงเนื้อหาการใช้ภาษาและเวลาในการทำกิจกรรมให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียนชั้น 2 ชานาวิย ผู้ศึกษาการค้นคว้าอิสระได้นำชุดฝึกทักษะการเขียนให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนเป็นประจำ และผู้ศึกษาได้นำจิตวิทยาการเรียนการสอนเกี่ยวกับแรงจูงใจและแรงเสริมมาบูรณาการกับกระบวนการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความสุขในการเรียนการสอน อยากรู้ อยากทดลองเพิ่มมากขึ้นและให้ความร่วมมือในกิจกรรมกับครูผู้สอนเป็นอย่างดี เป็นผลให้นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้น โดยนักเรียนสามารถฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับด้วยลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปมรรตน์ วิริยการุญ (2001: บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัยได้วิจัยเรื่อง “Can Thai Students Become Self directed Learners” ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.14 / 81.19

2. ความสามารถในการเขียนภาษาอาหรับของนักเรียนที่ได้เรียนชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ชั้น 2 ชานาวิย มีความสามารถในการเขียนสูงขึ้น ทั้งนี้จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนพบว่า นักเรียนจึงมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน ด้วยเหตุผลดังกล่าว การใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง จึงเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับของนักเรียน และสามารถนำไปพัฒนาทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับจากสื่อการเรียนการสอนอื่นๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับเอนี ซูลิสติยานิงซิช (Eny Sulistiyarningsih, 2010:abstract) และซูซียานี (Susiani, 2008 : 92) ว่าการใช้สื่อและรูปแบบการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนได้คิดฝึกฝนตนเองอย่างเป็นขั้นตอนช่วยให้ผลการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น ดังนั้นในการพัฒนาทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองจึงควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนและพัฒนา

ความสามารถในการเขียนตามระดับความเข้าใจมากยิ่งขึ้น โดยใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายและสอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการของผู้เรียน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด จากการสังเกตพบว่าในระหว่างการฝึก นักเรียนจะสนุกสนาน มีความกระตือรือร้น ลงมือปฏิบัติด้วยความตั้งใจ เนื่องจากกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนใหม่ มีความน่าสนใจ สามารถกระตุ้นและเร้าให้นักเรียนพัฒนาตนเองในกระบวนการเขียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนุรฮิดายะฮ์ (Nurhidayah, 2006 : 90-91) ที่พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเขียนสระภาษาอาหรับอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมในกระบวนการเรียนรู้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความสนใจในการอ่านและเขียนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการค้นคว้าอิสระไปใช้

การนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนครู ผู้สอนควรคำนึงถึงเนื้อหาที่นำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งควรเลือกเนื้อหาที่ทันสมัย มีความชัดเจน ไม่ซับซ้อนจนเกินไป รวมทั้งเนื้อหาควรเลือกให้เหมาะสมกับประสบการณ์หรือความรู้เดิม ตลอดจนอยู่ในความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักทำท่ายในการอ่านและการเขียนสระภาษาอาหรับ กระบวนการเรียนการสอนควรจัดบรรยากาศการเรียนรู้อย่างเป็นกันเอง เพื่อให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีส่วนร่วมในกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ โดยยึดหลักนักเรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ (Child Centre) และครูผู้สอนควรยึดหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลควรยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการค้นคว้าอิสระครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยชุดฝึกเป็นสื่อกับรูปแบบและวิธีการสอนแบบอื่นๆ เพื่อศึกษาว่าการสอนแบบใดที่จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนที่สูงกว่าจะได้นำวิธีการนั้นๆมาเป็นแนวทางในการฝึกต่อไป

2.2 ควรสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับต่างๆ ในเนื้อหา และบทเรียนอื่นๆ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์. (2550). *รูปวิธีการให้คะแนน*. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). *เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ : อรุณ.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น*. นครปฐม : เพชรเกษม.
- จุไรรัตน์ รัตนศิริ. (2540). *ภาษากับการสื่อสาร*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2547). *การนิเทศการสอนแผนใหม่*. กรุงเทพฯ : โฟร์เพช.
- ซอติยะห์ หะยีสะมะแอ. (2551). *มโนทัศน์การศึกษาในอิสลาม*. สงขลา : ชานเมือง.
- ดวงกมล สิ้นเพ็ง. (2553). *การพัฒนาผู้เรียนผู้สังคมแห่งการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : วิพริ้นท์
- คุณฤ มัชฌิมภาโร. (2548). *เอกสารคำสอน รายวิชาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น*. ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ทิตนา แวมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ : คำนสุทธา.
- ทักษิณ สุกเมธ. (2520). *การสอนภาษาไทย*. คณะครุศาสตร์ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ : ธนรัช.
- ธัญญา สังขพันธ์ธานนท์ และคณะ. (2550). *ศิลปะการแสดงออกทางภาษา*. มหาสารคาม : อภิชาติ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยสำหรับครู*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บัสเราะห์(นามแฝง). (2554). *เรื่องเล่าจากท่านนบี*. สงขลา : อาลีฟาณิชย์.
- ผอบ โปษะกฤษณะ. (2541). *ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.
- ผาสุก มุททเมธา. (2547). *ศึกษาสังคมและการเมืองจากวรรณกรรมไทย*. ม.ป.ท.
- พริ้มเพราวดี หันตรา. (2541). *ทักษะทางภาษา นานาวิธี*. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- ไพโรธ เลิศพิริยกุล. (2543). *การย่อความ*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เพ็ญศรี จันทรดวง. (2546). *คู่มือวรรณสารศึกษา*. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- พงษ์จันทร์ สุขยิ่ง. (2551). *หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ม.3*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ภัทรา นิกมานนท์. (2544). *การวิจัยทางการศึกษาและสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : อักษราพัฒนา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- มันสุร อับดุลลอฮฺ. (2548). เรื่องเตือนใจคืนละเรื่อง. สงขลา : อาลีฟาณิชย์.
- _____. (2549). เรื่องเล่าทรงคุณค่าวันละเรื่อง. สงขลา : อาลีฟาณิชย์.
- ยาสีร์ อีซา (บก.). (2554). อิสลามกับการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา : สายสัมพันธ์.
- รุจิร ภูสาระ. (2551). การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์.
- วรมน ถัมมณีและคณะ. (2544). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- วนิษา เรช. (2550). อัจฉริยะสร้างได้. ปทุมธานี : ไทยยูเนียนกราฟฟิกส์.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2538). การอ่านจับใจความ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาธน์.
- ศศิธร รัชฎ์ภณานันท์ และคณะ. (2542). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ. (2536). หนังสืออ้างอิงคำเทียบศัพท์อิสลามศึกษา. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- (2546). หลักสูตรอิสลามศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2546. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- ศ.ศิริรักษ์. (ม.ป.ป.). ศิลปะแห่งการเขียน. กรุงเทพฯ : พิราบ.
- สถาบันภาษาไทย, กรมวิชาการ. (2540). คู่มือการใช้ภาพประกอบการสอนวรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สนอง อินละคร. (2544). Student Center. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซต.
- สมนึก ธาตุทอง. (2548). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตร. นครปฐม : เพชรเกษม.
- สมพร แสงพิพัฒน์. (2547). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.
- สุกรี หลงดูวา. (2554, มิถุนายน 15). หัวหน้ากลุ่มสาระภาษามลายู. โรงเรียนตาร์เบียตุลวาตันมูลนิธิ. สัมภาษณ์.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2551). พัฒนาศักยภาพการคิด...พิชิตการสอน. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2547). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : The Knowledge Center.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุภา พิมพ์แป้น. (2546). การสร้างแบบฝึกพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2548). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2552). รายงานวิจัย เรื่อง สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อมลวรรณ วีระธรรมโม และวิวัฒน์ ขัตติยะมาน. (2549). การสอนเพื่อพัฒนาการคิด. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, คณะศึกษาศาสตร์.
- อารีย์ พันธมณี. (2547). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์สู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : ธนรัช.
- อิมรอน ธีรศรีรักษาเขต. (2551). ปรัชญาการศึกษาอิสลาม. สงขลา : หาดใหญ่กราฟฟิก.
- _____. (2540). ประวัติการศึกษาอิสลาม. ปัตตานี : สำนักงานวิชาการและบริการชุมชน.
- อรรถกร หะยีอาแว. (2554). หลักภาษามลายูเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : นันทรา พิมพ์กิจ.
- อัมมาร สยามวาลา. (2550). ความขัดแย้งระหว่างการพัฒนา กับสภาพสังคม ในสามจังหวัดชายแดนใต้. กรุงเทพฯ : โนวีสเพลส.

ภาษามลายู

- Abdul Aziz, S.H. (2011). **Bahasa Melayu I**. Selangor : Oxford Fajar.
- Adbul Rahman, A.R. Mehad, D.M. & Ahmad, M.A. (2010). **Transformasi Penulisan Bahasa Malaysia SPM**. Selangor : Pelangi.
- Ahmad,S.N. (ed.). (2009). **100 Cerita Teladan Tokoh Besar Islam**. Kuala Lumpur : Synergy Media.
- Al-Baghdadi, A.R. (1996). **Sistem Pendidikan di Masa Khilafah Islam**. Surabaya : Al Izzah.
- Al Syailaby, O.M. (1997). **Filsafat Pendidikan Islam**. Jakarta : Bulan Bintang.
- Aman, A. (1967). **Anak Kunci Bahasa** . Pattani : n.p.
- Arifin,H.M. (1993). **Ilmu Pendidikan Islam**. Jakarta: Bumi Aksara.
- A.Rasyed, N. Ying, B.P. & Syed Ahmad, S.F. (2009). **Murid dan Alam Belajar**. Selangor : Oxford Fajar.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- A. Rahman, E. (1986). **Kemampuan Berbahasa Indonesia untuk Perguruan Tinggi**. Jakarta: Hikmah Syahid Indah.
- Azwar, A.M. (2006). **Petua Membentuk Anak Pintar dan Kreatif**. Kuala Lumpur : Jasmine Enterprice.
- Bin Haji Salleh, A.Q. (1989). **Dasar-Dasar Pendidikan Menurut Islam**. Kelantan : Pustaka Aman.
- Hasbullah. (2003). **Dasar-Dasar Ilmu Pendidikan**. Jakarta : Raja Wali.
- Karim,N.S. (et al.). (2011). **Tatabahasa Dewan**. Selangor : Dawana.
- Masri,S. Bahari,M. & Mohm.Junid, J. (2011). **Bahasa Melayu Rujukan Menengah**. Selangor : Utusan Publiucations & Distributors.
- Mohd. Taib, N. (1999). **Bahasa Malaysia Tahun 4. Malaysia**. Kuala lumpur : Penerbit Pelangi.
- Najati, U. (1985). **Al-Qur'an dan Ilmu Jiwa**. Bandung : Pustaka.
- Noor, M.S. (1980). **Pengantar Dasar-Dasar Kependidikan**. Surabaya : Usaha Nasional.
- Nurhadi. (2007). **Bahasa Indonesia untuk kelas vii Jilid 1-2**. Jakarta : Erlangga.
- Nurhidayah. (2010). **Pembelajaran Keterampilan Menulis Narasi dengan Media Gambar Berseri pada Siswa Kelas III SDIT**. Program Studi Pendidikan Bahasa dan Sastra Indonesia Jurusan Pendidikan Bahasa dan Seni Fakultas Keguruan dan Ilmu Pendidikan Universitas Muhammadiyah Surakarta.
- Omar, R. (2006). **Praktis Pentaksiran Bahasa Malaysia**. Kuala Lumpur : Ilmu Bakti.
- Rahmawati,Diana. (2008). **Upaya Peningkatan Kemampuan Menulis Karangan Eksposisi Dengan Strategi Pemodelan Bagi Mahasiswa Semester III Jurusan Bahasa dan Sastra Indonesia UMM**. Program Studi Pendidikan Bahasa dan Sastra Indonesia Jurusan Pendidikan Bahasa dan Seni Fakultas Keguruan dan Ilmu Pendidikan Universitas Muhammadiyah Malang.
- Sang, M.S. (2011). **Psikologi Pendidikan**. Selangor : Penerbitan Multimedia.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Sulistiyaningsih, Eny. (2010). **Peningkatan Kemampuan Menulis Narasi Dengan Metode Peta Pikiran (Mind Mapping) pada Siswa Kelas V SD Negeri Karangasem III Surakarta Tahun Pelajaran 2010/2011**. Thesis Fakultas Keguruan dan Ilmu Pendidikan Universitas Sebelas Maret Surakarta.
- Suryabrata, S. (1993). **Psikologi Pendidikan**. Jakarta : Rajawali.
- Suryaman, U. (1989). **Dasar-Dasar Bahasa Indonesia Baku**. Bandung : Alumni.
- Susiani. (2008). **Upaya Peningkatan Keterampilan Menulis Ringkasan Dengan Model STAD Bagi Siswa Kelas VI SDN Girimoyo III Karangploso Malang**. Thesis Pasca Sarjana, Universitas Muhammadiyah Malang.
- Tuan Yusuf, T.J. & Nasir, F. (2011). **Pengajaran Kemahiran Bahasa Melayu**. Selangor : Multi media.
- Wilujeng, A. (2005), **Inti Sari Bahasa Indonesia Lengkap**, Surabaya: Serba Jaya.
- Yunus, M. (1989). **Sejarah Pendidikan Islam**. Bandung : Hidakarya.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก ก
สถิติที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบประเมินทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ(แบบประเมินก่อนและหลังเรียน) เกณฑ์การประเมินผลทักษะการเขียนภาษาอาหรับ (Rubrics Scoring) และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ใช้สูตรการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 105)

การหาค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน จำนวนนักเรียน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) ของคะแนน ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 104)

$$p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p	แทน ร้อยละ
f	แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
N	แทน ความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน จำนวนนักเรียน

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N	แทน จำนวนนักเรียน

3. การหาค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแบบฝึกตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75 (E1/E2) โดยใช้สูตรดังต่อไปนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2525 : 48)

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1	แทน ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละ
$\sum X$	แทน คะแนนรวมจากการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อย ทุกชุด
N	แทน จำนวนผู้เรียน
A	แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน

$$E_2 = \frac{\sum Y}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเขียนสรุปความภาษามลายูก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสรุปความภาษามลายู่ใช้สถิติ t - test แบบ Dependent Samples มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 149)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤต
	D	แทน	ผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน
	D^2	แทน	ผลรวมความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้รับจากการทดสอบก่อนเรียนกับทดสอบหลังเรียน
	D^2	แทน	ผลรวมกำลังสองของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคลระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนกับทดสอบหลังเรียน

**แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อ
ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่าง
เป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง**

คำชี้แจง ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของนักเรียนซึ่งกำหนดความหมายของค่าระดับความคิดเห็นไว้ ดังนี้

- 5 หมายถึงมีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึงมีความเห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึงมีความเห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึงมีความเห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึงมีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

ตารางที่ 8 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ชุดกิจกรรมมีข้อเสนอแนะที่ชัดเจน อ่านแล้วเข้าใจง่าย					
2	ชุดกิจกรรมมีขนาดตัวอักษรที่เหมาะสม					
3	เนื้อหาที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับนักเรียน					
4	เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพียงพอต่อการฝึกแต่ละชุด					
5	สื่อในกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม					
6	แบบทดสอบมีความยากง่าย เหมาะกับนักเรียน					
7	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนมีความน่าสนใจ					
8	ขั้นตอนของกิจกรรมนักเรียนสามารถปฏิบัติได้					
9	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการพิจารณาสถานการณ์ต่างๆ ให้ดีขึ้น					
10	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการพัฒนางานเขียนจากสถานการณ์ต่างๆ ให้ดีขึ้น					

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ที่	ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
11	กิจกรรมการเรียนทำให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนสระภาษาอาหรับแต่ละสถานการณ์ให้ดีขึ้น					
12	กิจกรรมการเรียนทำให้นักเรียนมีความสามารถคิดอย่างเป็นระบบมากขึ้น					
13	นักเรียนเกิดความรู้จากชุดฝึก					
14	นักเรียนสามารถนำความรู้จากชุดฝึกไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
15	ชุดฝึกทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนในสาระการเรียนรู้อื่นๆได้					
รวม						

ตารางที่ 9 แสดงคะแนนการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนชั้น 2 ชานาวิ๊ โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ จำนวน 33 คน

คนที่	คะแนนแบบฝึกหัดระหว่างเรียน			รวม 30
	แบบฝึกที่ 1	แบบฝึกที่ 2	แบบฝึกที่ 3	
	(10)	(10)	(10)	
1	7	6	8	21
2	8	7	8	23
3	7	6	7	20
4	7	7	8	22
5	6	6	7	18
6	7	6	8	20
7	9	8	10	27
8	9	7	9	25
9	7	6	8	20
10	6	6	7	19
11	9	8	9	26
12	8	6	8	22
13	8	7	9	24
14	7	6	8	21
15	6	5	7	18
16	8	6	9	23
17	9	8	10	27
18	7	6	9	22
19	7	6	8	20
20	8	7	9	24
21	9	7	9	25
22	9	8	10	27
23	8	7	9	24
24	8	6	9	23
25	7	6	8	21

ตารางที่ 9 (ต่อ)

คนที่	คะแนนแบบฝึกหัดระหว่างเรียน			รวม 30
	แบบฝึกที่ 1	แบบฝึกที่ 2	แบบฝึกที่ 3	
	(10)	(10)	(10)	
27	9	8	10	27
28	7	6	8	21
29	9	9	10	27
30	7	8	10	25
31	7	8	8	23
32	8	7	9	24
33	5	8	8	21
รวม	245	256	260	771
เฉลี่ย	7.75	7.03	8.58	7.78
ร้อยละ	77.58	67.93	85.86	77.87

ตารางที่ 10 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังการใช้ชุดฝึกของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนชั้น 2 ชานาวิย โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ จำนวน 33 คน

คนที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์		D	D ²
	ก่อน	หลัง		
	(30)	(30)		
1	18	25	7	49
2	21	26	5	25
3	15	22	7	49
4	19	27	8	64
5	16	22	6	36
6	14	21	7	49
7	23	28	5	25
8	20	26	6	36
9	13	19	6	36
10	17	23	6	36
11	23	28	5	25
12	15	24	9	81
13	19	27	8	64
14	13	20	7	49
15	11	15	4	16
16	20	26	6	36
17	23	28	5	25
18	16	24	8	64
19	18	24	6	36
20	17	25	8	64
21	21	27	6	36
22	23	30	7	49
23	24	29	5	25
24	20	27	7	49

ตารางที่ 10 (ต่อ)

คนที่	ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์		D	D ²
	ก่อน	หลัง		
	(30)	(30)		
26	23	30	7	49
27	24	30	6	36
28	17	24	7	49
29	24	30	6	36
30	20	27	7	49
31	24	30	6	36
32	22	28	6	36
33	24	30	6	36
รวม	610	805	188	1258
เฉลี่ย	18.79	25.27		
ร้อยละ	62.64	81.31		

ภาคผนวก ข

ค่า IOC ในการค้นคว้าอิสระ

แบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

ด้านความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการ

วิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

เรื่อง: การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็น			IOC	แปลผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
1. เนื้อหามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1	ใช้ได้
2. มีความน่าสนใจตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	1	1	1	1	ใช้ได้
3. ความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและปัญหา	1	0	1	.6	ใช้ได้
4. ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน	1	1	1	1	ใช้ได้
5. มีภาคทฤษฎีและปฏิบัติที่เหมาะสม	1	1	0	.6	ใช้ได้
6. ใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาในเนื้อหาต่อไป (ระดับสูง)	1	1	1	1	ใช้ได้
7. ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษรในแบบฝึก	1	1	1	1	ใช้ได้
8. การลำดับขั้นตอนความยากง่ายของแบบฝึกทักษะ	1	1	1	1	ใช้ได้
9. ความเหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน	1	1	1	1	ใช้ได้
10. ความเหมาะสมของรูปแบบ	1	1	1	1	ใช้ได้
11. ความสอดคล้องเหมาะสมกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร	1	1	1	1	ใช้ได้
12. ความสอดคล้องเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา	1	1	1	1	ใช้ได้
13. ความสอดคล้องเหมาะสมระหว่างเนื้อหากับระยะเวลา	1	1	1	1	ใช้ได้
14. ความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและปัญหา	0	1	1	.6	ใช้ได้

แบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

ด้านความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของเครื่องมือวัดทักษะการเขียนสรีระภาษาอาหรับ

เรื่อง : การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสรีระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์
ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็น			IOC	แปลผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
1. ความสอดคล้องเหมาะสมกับหลักสูตร	1	1	1	1	ใช้ได้
2. ความสอดคล้องเหมาะสมกับธรรมชาติ วิชา	1	1	1	1	ใช้ได้
3. ความสอดคล้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ การเรียนรู้	1	1	1	1	ใช้ได้
4. ความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมิน	1	1	1	1	ใช้ได้
5. ความเหมาะสมของการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียนในการประเมิน	1	1	1	1	ใช้ได้
6. ความเหมาะสมด้านการวัดตามสภาพจริง	1	1	1	1	ใช้ได้

แบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญ
ด้านความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของสื่อการเรียนการสอน

เรื่อง : การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้าง
 ไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็น			IOC	แปลผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
1. ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	1	1	1	1	ใช้ได้
2. ความสอดคล้องเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา	1	1	1	1	ใช้ได้
3. ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนา ผู้เรียน	1	1	1	1	ใช้ได้
4. ความสอดคล้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ ของการเรียนรู้	1	1	1	1	ใช้ได้
5. ความเหมาะสมกับชุดฝึกและเนื้อหา	1	1	1	1	ใช้ได้

แบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญ
ด้านความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

เรื่อง: การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้าง
 ไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็น			IOC	แปลผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
สาระสำคัญ					ใช้ได้
1. สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	1	1	1	1	ใช้ได้
2. ความสอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	ใช้ได้
3. มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	1	ใช้ได้
ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					ใช้ได้
4. สอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	ใช้ได้
5. มีความชัดเจน เข้าใจง่าย	1	1	1	1	ใช้ได้
6. ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	ใช้ได้
สาระการเรียนรู้					ใช้ได้
7. มีความยากง่ายเหมาะสมกับช่วงชั้น	1	0	1	0.6	ใช้ได้
8. ส่งเสริมให้นักเรียนใช้ทักษะกระบวนการคิด	1	1	1	1	ใช้ได้
9. น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน	1	1	1	1	ใช้ได้
10. มีความถูกต้องและทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์	0	1	1	0.6	ใช้ได้
การนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอน					ใช้ได้
11. สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	1	1	1	1	ใช้ได้
12. สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา	1	1	1	1	ใช้ได้
13. ได้รับความสนใจของนักเรียน	1	0	1	0.6	ใช้ได้
14. กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามลำดับ ขั้นตอน	1	1	1	1	ใช้ได้
15. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสม	1	1	1	1	ใช้ได้
16. กิจกรรมการเรียนการสอนยืดหยุ่นเป็น ศูนย์กลาง	1	1	1	1	ใช้ได้
17. กิจกรรมการฝึกปฏิบัติจริง	1	1	1	1	ใช้ได้

แบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

ด้านความตรงของเนื้อหาและความเหมาะสมของแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง

เรื่อง: การพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์
ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

รายการขอความคิดเห็น	ความคิดเห็น			IOC	แปลผล
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3		
1. แบบทดสอบเริ่มจากง่ายไปหายาก	0	1	1	.6	ใช้ได้
2. ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	1	1	1	1	ใช้ได้
3. แบบทดสอบความสามารถวัดทักษะการเขียน	1	1	1	1	ใช้ได้
4. ความเหมาะสมต่อกระบวนการพัฒนาผู้เรียน	1	1	1	1	ใช้ได้
5. ความเหมาะสมของเนื้อหา (แบบทดสอบครอบคลุมเนื้อหาที่สอน)	1	1	1	1	ใช้ได้
6. ความเหมาะสมกับนวัตกรรม (ชุดฝึกทักษะการเขียน)	1	1	1	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

คู่มือการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดฝึก
ทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์
โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ
สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

นุรดีง มีฮะ

โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

คำนำ

ภาษาอาหรับเป็นภาษาที่นักเรียนใช้ในกระบวนการเรียนการสอน การศึกษาไวยากรณ์ ภาษาอาหรับเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากในสังคมจังหวัดชายแดนใต้โดยเฉพาะภาษาอาหรับเป็นภาษาหลักในการประกอบศาสนกิจของศาสนาอิสลามในวาระต่าง เช่น การละหมาดการอ่านคัมภีร์อัลกุรอานและวจนาศาสดา วิชาอรรถาธิบายอัลกุรอาน ไวยากรณ์ คือ กฎการพูด การเขียนที่ทุกภาษาพึงมีได้มีใช้ เป็นตัวให้ภาษาทุกภาษาเกิดความสมบูรณ์ ความสละสลวย ความถูกต้อง และใช้กันในการเขียนและการสื่อสาร

นักเรียนส่วนมากไม่สามารถเขียนสระภาษาอาหรับได้ถูกต้อง จึงเป็นปัญหาในการเรียนการสอน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเขียนสระภาษาอาหรับได้ถูกต้อง ผู้สอนจึงได้ศึกษาปัญหา และจัดทำนวัตกรรมการเรียนรู้พัฒนาทักษะการเขียนสระภาษาขึ้น เรียกว่า ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง จุดประสงค์เพื่อแก่นักเรียนที่มีปัญหาในการเขียนทั้งยังเป็นการส่งเสริมนักเรียนที่เรียนเก่งให้ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มและมีทักษะเกี่ยวกับการเขียนสระไวยากรณ์ภาษาอาหรับที่ถูกต้อง

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองเล่มนี้ คงจะเป็นประโยชน์และสามารถแก้ปัญหาในเรื่องการเขียนสระภาษาอาหรับของนักเรียนเป็นอย่างดี ขอขอบคุณแหล่งความรู้ต่างๆ ผู้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและกำลังใจ ทำให้ชุดฝึกฝึกทักษะการเขียนนี้มีความสมบูรณ์สำเร็จไปด้วยดี

ผู้จัดทำ

นุรดีง มีชะ

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของชุดฝึกทักษะการเขียนภาษาอาหรับ.....	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
บทที่ 2 ทฤษฎี หลักการและกรอบแนวคิด	4
2.1 หลักการและแนวคิด	4
2.2 หลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546.....	5
2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้พัฒนาชุดฝึกการเขียนภาษาอาหรับ.....	9
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ	15
บทที่ 4 สื่อและเครื่องมือประกอบการเรียนรู้	17
ภาคผนวก	25

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาความสำคัญ

การอ่านออกเขียนได้เป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาสู่ความก้าวหน้าของมนุษย์ ซึ่งคุณเจสำคัญในการพัฒนา และแก้ปัญหาความยากจน คือ การศึกษา การศึกษาเป็นวิถีชีวิตของประเทศที่พัฒนา ไม่มีใครปฏิเสธความสำคัญของการศึกษา การศึกษามีใช้สร้างหลักประกันความสำเร็จในการประกอบอาชีพเท่านั้น แต่การศึกษายังสามารถปลูกฝังค่านิยมในการดำรงชีวิตให้เป็นที่ยอมรับได้ เช่น การเรียนรู้ให้ความเคารพต่อผู้สูงอายุ และให้ความรักความเอ็นดูต่อผู้ที่อ่อนแอกว่า และการเรียนรู้เกี่ยวกับความมหัศจรรย์ของโลกวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์เป็นต้น

ศาสนา วัฒนธรรม และอารยธรรมทั้งหลายยกย่องและให้เกียรติกับการศึกษา อิสลามนับตั้งแต่โองการแรกที่อัลลอฮ์ทรงประทานแก่ศาสดามูฮัมหมัด ความว่า จงอ่าน จงอ่าน จงอ่าน ถือได้ว่า อิสลามได้ให้เกียรติ และสนับสนุนการศึกษาแก่มุสลิมทุกคน นอกจากนั้นในอัลฮาดิษท่านศาสดาได้กล่าวว่า บุคคลซึ่งผู้เสียชีวิตในขณะที่เขากำลังแสวงหาความรู้ เพื่อฟื้นฟูอิสลาม เขาจะได้อยู่ในสวนสวรรค์ ซึ่งห่างจากท่านเพียงระดับเดียว

หากศึกษาประวัติศาสตร์การจัดการศึกษาในโลกมุสลิม พบว่ามุสลิมมีแนวคิด ปรัชญา และภาษาในการจัดการศึกษามาตั้งแต่อดีต ในขณะที่สมัยกาหลิบอุสมานมีการรวบรวมพระมหาคัมภีร์อัลกุรอานเป็นรูปเล่มและสมัยท่านกาหลิบอาลีแต่งตั้งรวิชาไวยากรณ์อาหรับเพื่อเผยแผ่และอนุรักษ์ภาษาอาหรับอันเนื่องมาจากรเริ่มมีการผสมผสานระหว่างภาษาอาหรับกับภาษาอื่นมากขึ้น

การศึกษาภาษาอาหรับในจังหวัดชายแดนใต้เริ่มตั้งแต่การเผยแผ่ศาสนาอิสลามในทศวรรษที่ 13 ความสำคัญของค่านิยม และความเชื่อทางศาสนาของบิดามารดาต่อแนวคิด การศึกษาอิสลามศึกษา และภาษาอาหรับสมควรอย่างยิ่งที่สถาบันการศึกษาต้องรับผิดชอบ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งปัจเจกบุคคลและสังคม พ่อแม่ทุกคนต่างกันคาดหวัง และแสวงหา เพื่อยึดมั่น ศรัทธาและเชื่อมั่นต่อการศึกษาอิสลามศึกษา เพื่อที่จะให้ลูกหลานได้เติบโตสอดคล้องกับความเชื่อของตน และมั่นใจต่อหลักสูตรที่ศึกษาไม่ขัดกับมโนทัศน์ทางศาสนา ซึ่งภาษาอาหรับผูกพันอยู่กับหลักการศาสนาและวิถีวัฒนธรรมอิสลามอย่างเป็นเนื้อเดียวกัน

การศึกษาไวยากรณ์ภาษาอาหรับเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากในสังคมจังหวัดชายแดนใต้ โดยเฉพาะภาษาอาหรับเป็นภาษาหลักในการประกอบศาสนกิจของศาสนาอิสลามในวาระต่าง เช่น การละหมาดการอ่านคัมภีร์อัลกุรอานและวจนศาสดา วิชาอรรถาธิบายอัลกุรอาน ไวยากรณ์ คือ

กฎการพูด การเขียนที่ทุกภาษาพึงมีได้มีใช้ เป็นตัวให้ภาษาทุกภาษาเกิดความสมบูรณ์ ความสละสลวย ความถูกต้อง และใช้กันในการเขียนและการสื่อสารทางราชการ

การศึกษาไวยากรณ์ภาษาอาหรับในสถาบันการศึกษาปอเนาะ ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ผู้เรียนที่ได้รับการอบรมจากโต๊ะครู และผู้เรียนส่วนมากสามารถเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาอาหรับ ทั้งนี้เพราะโต๊ะครูให้ความสำคัญกับรายวิชานี้เป็นอย่างมาก แม้การสอนรายวิชาอื่น เช่น รายวิชาศาสนาบัญญัติ เอกภาพ และจริยธรรม โต๊ะครูมักจะแทรกคำถามเกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาอาหรับอย่างสม่ำเสมอ เพื่อต้องการทบทวนความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เรียน แต่อาจต้องใช้เวลาในการเรียนการสอนเพื่อความเข้าใจเป็นแรมปี

สำหรับการศึกษาในสถาบันการศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีความแตกต่างจากสถาบันการศึกษาปอเนาะ ด้วยเหตุที่ว่า ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนด้วยกันทั้งภาคศาสนาและสามัญรวมด้วยกัน และจำเป็นต้องเรียนในวันหนึ่งพร้อมกันทั้งสี่ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษามลายู ภาษาอาหรับ และภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ผู้เรียนส่วนมากอาจรู้เกี่ยวกับการใช้ไวยากรณ์ภาษาอาหรับในเชิงแนวราบ แต่ไม่ใช่ในแนวลึก อาจกล่าวได้ว่า การเรียนการสอนหากปราศจากรูปแบบการเรียนรู้ที่ดีความรู้ที่ได้รับมานั้นอาจสูญเปล่า

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามแนวคิดและความเชื่อของปรัชญาพิพัฒนาการนิยม หรือปรัชญาวิวัฒนาการนิยม เป็นปรัชญาการศึกษาที่ยึดหลักการของปรัชญาสากลสาขานิติการนิยม โดยมีความเชื่อว่าผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีทักษะพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้ ครูผู้สอนนั้นเป็นผู้นำทางในด้านการทดลองและวิจัย การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองนี้ จุดเน้นที่สำคัญอยู่ที่การเรียนรู้ถึง วิธีการคิด มากกว่าสิ่งที่จะคิด การศึกษาในรูปแบบนี้ เน้นการทดลองวิทยาศาสตร์มาจัดการเนื้อหาแบบเก่า วิธีการจัดรูปแบบการเรียนรู้เช่นนี้เรียกว่า “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” ซึ่งแตกต่างจากการเรียนรู้แบบเก่าที่เรียกว่าการเรียนการสอนโดยยึดวิชาเป็นศูนย์กลาง

ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาอาหรับกับสถาบันการศึกษาปอเนาะสู่สถาบันการศึกษาโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหลักสูตร และรูปแบบการสอน โดยเฉพาะรูปแบบการสอนไวยากรณ์ภาษาอาหรับมีการเปลี่ยนแปลงตามของสภาพของการแปรเปลี่ยนของการศึกษาและสภาพดังกล่าวดังกล่าว ดังนั้นเพื่อให้การเรียนการสอนสามารถบรรลุเป้าหมายที่คาดไว้ โดยขอบเขตเวลาที่จำกัด จึงจำเป็นต้องสร้างนวัตกรรมไวยากรณ์ภาษาอาหรับ ในรูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองมาทดลองใช้ และศึกษาผลที่เกิดขึ้น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาความสามารถในการใช้ไวยากรณ์ภาษาอาหรับให้แก่ผู้เรียน และพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดสืบไป

วัตถุประสงค์

ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้จัดทำนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจในการอ่านและการเขียนภาษาอาหรับที่ถูกต้อง
2. นักเรียนมีความสามารถและทักษะในการเขียนสระภาษาอาหรับที่ถูกต้อง
3. นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของภาษาอาหรับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การที่ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับที่ถูกต้อง และเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาไวยากรณ์จะทำให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. นักเรียนสามารถเรียนรู้ใช้ภาษาอาหรับในการเรียนรู้รายวิชาอื่นๆ ได้
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอาหรับและร่วมกันอนุรักษ์การใช้ภาษาที่ถูกต้อง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี หลักการและกรอบแนวคิด

ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและคำจำกัดความของวรรณกรรมไว้ ดังนี้

โนลส์ (Knowles 1975, อ้างใน วนิดา พลอยสังวาล, 2546 : 29) กล่าวถึงการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ สรุปได้ว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนคิดริเริ่มการเรียนรู้เอง โดยวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตนกำหนดเป้าหมาย และสื่อการเรียนรู้ ติดต่อกับบุคคลอื่น หาแหล่งความรู้เลือกใช้ยุทธวิธีการเรียนรู้ เสริมแผนการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนของตน ด้วยความร่วมมือช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือไม่ก็ได้

สกาเกอร์ (Skager 1977, อ้างใน syarif, 1992: 133) กล่าวถึง การเรียนรู้ด้วยตนเอง สรุปได้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนแต่ละบุคคลรับผิดชอบร่วมมือกับผู้เรียนคนอื่นในการวิจัยความต้องการการเรียนรู้ของตน มีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะ มีการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และมีส่วนร่วมตามลำดับขั้นตอนของประสบการณ์ เรียนรู้ การบริหารการจัดการ รวมทั้งความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเองและของผู้อื่นในฐานะที่เป็นสมาชิกกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ดิกสัน (Dixon 1992, อ้างใน Syarif 1992: 134) อธิบายถึง การเรียนรู้ด้วยตนเองว่าเป็น กระบวนการที่ผู้เรียนคนอาจได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นหรือไม่ก็ได้ ในการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง ตั้งเป้าหมายในการเรียน ระบุบุคลากรที่เกี่ยวข้อง แหล่งความรู้ สื่อ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนรู้ รวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้ของตน การเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนรับผิดชอบ ในด้านการวางแผนการปฏิบัติ และการประเมินผลความพยายามในการเรียนรู้ของตนเอง เป็น ลักษณะซึ่งทุกคนมีอยู่ระดับหนึ่งในสถานการณ์การเรียนรู้ ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นโดยผู้เรียนแยกตัว ออกจากผู้อื่น ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้และทักษะที่ได้จากการศึกษาจากสถานการณ์หนึ่ง ไปยังสถานการณ์อื่นได้

ซารีฟ (Syarif, 1992: 135) อธิบายถึงความสามารถในการเรียนรู้ของแต่ละคนว่ามีไม่เท่ากัน และต่างกันไปในแต่ละทักษะและสาขา ซึ่งการเรียนรู้ของคนเรานั้นต้องมีพัฒนาการเป็น 3 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1. รู้ความต้องการของตน

ขั้นที่ 2. มีความเต็มใจที่จะเลือก รับ ข้อมูลจากแหล่ง ต่าง ๆ

ขั้นที่ 3. มีความรับผิดชอบต่อการประเมินการเรียนรู้ด้วยตนเอง

แนวคิดเกี่ยวกับ การเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง(Autonomous Learning) ว่ามีรากฐานมาจากการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long learning Skills) และการพัฒนานัก กิดอิสระ (Independent thinkers) ซึ่งริเริ่มมาตั้งแต่ ค.ศ.1960 เป็นต้นมา ต่อมาในปี1981เราสามารถสรุปความหมายของ การเรียนรู้ด้วยตนเองว่าหมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างเป็นอิสระ มีความพร้อมที่จะรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองและสามารถตัดสินใจ เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถนำ ความรู้ที่ได้รับไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ของตน

หลักในการสร้างเทคนิคการเขียน โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง

หลักเกณฑ์ และเทคนิคที่ใช้เป็นแนวทางของศูนย์การเขียนต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้น เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนด้วยตนเอง ตั้งอยู่บนพื้นฐานดังต่อไปนี้ (Brown, 1994)

1. มีการสร้างความสมดุลระหว่างกระบวนการเขียนและผลงานเขียน และคำนึงถึงผลสุดท้ายของงานเขียนอย่างสมดุล(Balance Process and Product)
2. มีการตระหนักถึงพื้นฐานทางการเขียนและพื้นฐานวัฒนธรรมเดิมของผู้เขียน (Account for Cultural/Literary Backgrounds) หากผู้เขียนแสดงออกมาอย่างชัดเจนในงานเขียนถึงข้อขัดแย้งระหว่างวัฒนธรรมดั้งเดิมของผู้เขียน และ วัฒนธรรมของภาษาที่ใช้เขียน ผู้เขียนหรือผู้ให้คำปรึกษาต้องทำให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน เพื่อการรู้จักใช้ภาษาที่สละสลวย
3. มีการเชื่อมการอ่านเข้ากับเขียน (Connect Reading and Writing) การเรียนการเขียนนั้นเห็นได้ชัดเจนว่าเกิดจาก การสังเกตจากงานเขียนที่เขียนไว้แล้ว จากกการอ่านและการศึกษางานเขียนต่างๆ ที่ใกล้เคียงกับงานเขียนของตน
4. ใช้กรอบขั้นตอนของกระบวนการเขียนดังนี้
 - 4.1 ขั้นตอนก่อนการเขียน (Prewriting) ผู้เขียนควรเตรียมก่อนการเขียนเพื่อให้เกิดความคิดในการเขียน (Generating Ideas) โดยเลือกทำ ในสิ่งต่อไปนี้ การอ่านเนื้อหาที่ต้องการจะเขียนอย่างจริงจังอ่านแบบเจาะเนื้อหา หรือทำ การค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ
 - 4.2 การใช้เทคนิคการเขียนแบบอิสระ (Freewriting) หลังจากสร้างความคิดในการเขียน (Generating Ideas) แล้วจึงเลือกหัวข้อที่เขียนออกมาดูทบทวน โดยมีการแก้ไขบ้างแล้วนำความคิดนั้นมาเขียนเกี่ยวกับหัวข้อที่ต้องการอย่างต่อเนื่อง เขียนทุกสิ่งที่อยู่ในความคิดของตนเองไม่กังวลในเรื่องตัวสะกดและไวยากรณ์
 - 4.3 ขั้นตอนการร่าง (Drafting) ซึ่งเป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการเขียน กลยุทธ์และทักษะในกระบวนการร่างนั้น เริ่มจากการใช้เทคนิคการเขียนแบบอิสระ การเขียน

ที่จะไม่ใช่เทคนิคการเรียบเรียงตัดต่อ ไม่ได้ให้ความสนใจในเรื่องการใช้คำ ไวยากรณ์ เครื่องหมายวรรคตอนต่าง ๆ ในขั้นนี้

4.4 ขั้นตอนการเรียบเรียง ตัดต่อแก้ไข (Editing) เป็นอีกขั้นตอนหนึ่งที่เป็นขั้นตอนหลักโดยการอ่านงานเขียนด้วยคำ ถามในใจเหล่านี้ คือความคิดหลักในงานเขียนนั้นๆ ชัดเจนไหม ใครเป็นผู้อ่าน วัตถุประสงค์ของการเขียนได้ถูกกล่าวถึงอย่างชัดเจนหรือเปล่า รายละเอียดที่เขียนสนับสนุนความคิดหลักชัดเจนไหม โดยสนับสนุนในลักษณะบอกเล่า (Telling) การบรรยาย(Describing) การแสดง (Showing) หลักฐานข้อเท็จจริง ตัวเลข สถิติและอื่นๆ การสนับสนุนความคิดหลัก โดยการเชื่อมต่อเหตุเข้ากับผล การเปรียบเทียบ การแสดงความขัดแย้ง หรือการแสดงสิ่งที่ตรงกันข้าม ผู้เขียนควรเพิ่มเติมข้อมูลเข้าไป เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและเห็นคล้อยตาม ส่วนไหนของงานเขียนที่อ่านแล้วให้ความหมายไม่ชัดเจน ผู้เขียนจะทำให้ชัดเจนได้อย่างไร

4.5 ขั้นตอนการปรับปรุงการเขียน (Revising) ผู้เขียนจะต้องนำ เอาความเห็นของผู้ให้คำ ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขงานเขียนของตน โดยผู้เขียนเองเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะรวมอะไรเข้าไป หรือจะตัดอะไรออก นักเขียนที่ดี จะทำ การปรับปรุงการเขียนหลายครั้ง จนกว่างานเขียนนั้นจะออกมาดีที่สุด เพื่อที่ว่าภาษาที่ออกมาถูกต้องแล้วหรือไม่ เนื้อหาสมบูรณ์ และอ่านแล้ว เข้าใจไหม

หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546

1. การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอาหรับ ผู้สอนจะต้องศึกษา วิเคราะห์จุดหมายของหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอาหรับ รวมทั้งเอกสารประกอบหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในส่วนบทบาทของผู้สอนจะต้องเปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้บอกความรู้แก่ผู้เรียนเป็นผู้สนับสนุน เสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียน โดยดำเนินการดังนี้

“กระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้นครูผู้สอนจะต้องเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมหรือเทคนิคการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและเหมาะสมกับจิตวิทยาการ พัฒนาการของผู้เรียน คิดค้นเทคนิคกลวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และนำมาใช้ให้เหมาะสมกับความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนและชุมชน และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้นำมาใช้หรือปรับใช้ โดยคำนึงถึงสภาพและลักษณะของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุข ”
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 18)

สรุปว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 ให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ครูผู้สอนจะต้องมีเทคนิครูปแบบการสอนที่หลากหลาย และมีความรู้ความเข้าใจในจิตวิทยาพัฒนาการศึกษา เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนสามารถบรรลุถึงเป้าหมายของหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 และเป้าหมายการศึกษาของชาติ ดี เก่ง มีสุข

2. การวิเคราะห์หลักสูตรของกลุ่มสาระภาษาอาหรับ

มาตรฐานการเรียนรู้	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล
มาตรฐาน ร ู้และเข้าใจกระบวนการฟัง พูด อ่าน และเขียน มีทักษะและเห็นคุณค่าในการใช้ภาษาอาหรับ เพื่อการเรียนรู้ สื่อความหมาย ค้นคว้า บทบัญญัติของศาสนาอิสลามอย่างสร้างสรรค์ และมีประสิทธิภาพ	1.อ่านจับใจความสำคัญและสรุปเนื้อหาจากข้อความและ บทสนทนา 2.สนทนาโต้ตอบและบอกความหมายของคำศัพท์ 3.จำแนกประเภทของคำนาม คำกริยา คำบุพบท และประโยค 4.แสดงความคิดเห็น เห็นประโยชน์และเลือกใช้ภาษาจากการฟัง พูด อ่านในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม	1. คำศัพท์จากเรื่องที่อ่าน (معاني الكلمات) 2. แปลความหมายจากเรื่องที่อ่าน (ترجمة النص) 3. จับใจความจากเรื่องที่อ่าน (استيعاب وفهم النص) 4. การสนทนาโต้ตอบจากเรื่องที่อ่าน (محادثة) 5. ไวยากรณ์ (قواعد نحوية) 5.1 ประเภทของคำนามต่างๆ (أنواع الكلمات والاسم) 5.2 ประเภทของคำกริยา (أنواع الفعل) 5.3 สรรพนามและการผันกับคำกริยาชนิดต่างๆ (الضمائر وتصريفها) 5.4 ประโยคในภาษาอาหรับ (الجملة العربية) 5.5 ชนิดของคำนาม (أنواع الاسم)	- สนทนา/ซักถาม - บรรยาย/อธิบาย - สวดิต - อภิปราย	1.การสังเกต - ความสนใจ - การร่วมกิจกรรมกลุ่ม 2.การทดสอบ 3.การซักถามเป็นกลุ่มและรายบุคคล

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้ในการพัฒนาชุดฝึกชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนจะต้องศึกษาถึงทฤษฎีและจิตวิทยาการเรียนรู้เพื่อกำหนดแนวทางทางการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ดังนั้นในการสร้างชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับที่เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องนำหลักจิตวิทยาและหลักการสอนมาเป็นพื้นฐานในการจัดทำซึ่งการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าอิสระได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาเป็นข้อคิดในการจัดทำ ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Connectionism)

เอ็ดเวิร์ด แอล ธอร์นไดค์ (Edward L. Thorndike, อ้างใน มานินี จุฑารพ, 2539:81-83. ทิศนา แจมมณี, 2553:51-52)) นักจิตวิทยาชาวอเมริกันเป็นผู้ตั้งทฤษฎีนี้ซึ่งมีหลักการว่า การเรียนรู้เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองโดยสิ่งเร้าสิ่งหนึ่ง อาจจะทำให้เกิดการตอบสนองได้หลายทาง แต่อินทรีย์จะเลือกตอบสนองที่พอใจที่สุดไว้เพียงสิ่งเดียว เพื่อใช้ในการตอบสนองครั้งต่อไป ธอร์นไดค์ได้นำผลการทดลองของเขามาตั้งเป็นกฎแห่งการเรียนรู้ (Law of Learning) ที่สำคัญ 3 กฎ คือ

1.1 กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) แบ่งเป็น 3 กฎย่อย คือ

1.1.1 ถ้าบุคคลพร้อมแล้วได้กระทำ มีหลักการว่าเมื่อบุคคลพร้อมแล้วได้กระทำ จะเกิดความพอใจ (When a conduction unit is ready to conduct, conduction by it is satisfying)

1.1.2 ถ้าบุคคลพร้อมแล้วไม่ได้กระทำ มีหลักการว่า เมื่อบุคคลพร้อมจะกระทำแล้วไม่ได้กระทำ ก็จะเกิดความรำคาญใจ (For a conduction unit is ready to conduct not to conduct is annoying)

1.1.3 ถ้าบุคคลไม่พร้อมแต่ถูกบังคับให้กระทำ มีหลักการว่าเมื่อบุคคลไม่พร้อม ถูกบังคับให้กระทำก็จะเกิดความรำคาญใจ (When a conduction unit unready for conduction is forced to conduct to conduct conduction by it is annoying)

1.2 กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) มีหลักการว่า ถ้าบุคคลได้กระทำ หรือฝึกฝนและทบทวนบ่อยๆ ก็จะกระทำได้ดีและเกิดความชำนาญ แต่ถ้ามิได้ฝึกฝนหรือทบทวนบ่อยๆ ก็จะกระทำสิ่งนั้นไม่ได้ดีและไม่เกิดความชำนาญ (Law of use and Disuse) เช่น นักเรียนที่ขยันทำแบบฝึกหัด ย่อมเกิดการเรียนรู้ได้ดี

1.3 กฎแห่งผล (Law of Effect) มีหลักการว่า ถ้าบุคคลได้กระทำสิ่งใดแล้วได้ผลเป็นที่น่าพอใจ ก็จะทำสิ่งนั้นอีก แต่ถ้ากระทำแล้วไม่ได้ผลดี ก็ไม่ยอมจะทำอีก

หลักการจัดการสอนของธอร์นไคค์ได้กล่าวไว้ว่า ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนแบบลองผิดลองถูกบ้าง จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในวิธีการแก้ปัญหา จดจำการเรียนรู้ได้ดี และเกิดความภาคภูมิใจในการทำสิ่งต่างๆด้วยตนเอง การสำรวจความพร้อมหรือการสร้างความพร้อมของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องกระทำก่อนการสอนบทเรียน เช่น การสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียน การเชื่อมโยงความรู้เดิมมาสู่ความรู้ใหม่ การสำรวจความรู้ใหม่ การสำรวจความรู้พื้นฐาน เพื่อว่าผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนบทเรียนต่อไปหรือไม่ หากต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะในเรื่องใดจะต้องช่วยให้เขาเกิดความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างแท้จริงแล้วให้ฝึกฝนโดยกระทำในสิ่งนั้นบ่อยๆ เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้วควรให้ผู้เรียนฝึกนำการเรียนรู้นั้นไปใช้บ่อยๆ จนทำให้ผู้เรียนได้รับผลที่ตนพึงพอใจ จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ การศึกษาว่าสิ่งใดเป็นสิ่งเร้าหรือรางวัลที่ผู้เรียนพึงพอใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ (ทศนา แคมมณี, 2553 : 51-52)

ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่าในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ธอร์นไคค์ได้ให้ความสำคัญกับการกระทำและการฝึกหัดอย่างสม่ำเสมอและกระทำกันอย่างต่อเนื่องจนทำให้เกิดความชำนาญตลอดจนการเตรียมความพร้อมของผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งในการนำทฤษฎีนี้ไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนจะต้องมีการวางแผนการเรียนการสอนอย่างเป็นขั้นตอนคือ ก่อนจะเริ่มดำเนินการสอน ครูผู้สอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อมและกระตุ้นให้เด็กพร้อมที่จะเรียนเสียก่อน โดยมีการนำเข้าสู่บทเรียนทุกครั้ง หลังจากนั้นจึงดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่เตรียมไว้และมอบหมายงานกิจกรรม แบบฝึกหัด และการบ้านให้เด็กได้ฝึกหัดกระทำเพื่อให้บรรลุผลตามหลักสูตรที่ว่า ให้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น และที่สำคัญผู้สอนควรจะมีการให้แรงเสริมและแรงจูงใจด้วยการใช้หลักการให้รางวัลและการลงโทษ เพื่อให้การเรียนการสอนมีผลสำเร็จมากขึ้น

2. ทฤษฎีหลักการสอนโดยวิธีการค้นพบของบรูเนอร์

บรูเนอร์ (Brunner ; อ้างในสุรางค์ โค้วตระกูล, 2548 : 298-299) ได้กล่าวถึงหลักการสอนโดยการค้นพบว่าการสอนที่มีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ครูจะต้องเป็นต้นแบบที่ดีตั้งแต่ทัศนคติของครูที่มีต่อการสอนการเรียนรู้ และมีความเชื่อว่าผู้เรียนมีแรงจูงใจภายในและมีความอยากรู้อยากเห็นอยากค้นพบสิ่งที่อยู่รอบๆตน ด้วยตนเอง ฉะนั้นครูผู้สอนมีหน้าที่สำคัญที่จะจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาสดูแลค้นพบ และควรหาโอกาสสนับสนุนให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง บรูเนอร์กล่าวว่า

ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนก็มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจและความเต็มใจที่จะเรียนรู้ของนักเรียน การจัดโครงสร้างของบทเรียนจะต้องให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก และธรรมชาติของบทเรียนแต่ละหน่วย ครูควรแนะแนวให้นักเรียนเห็นหรือค้นคว้าความสัมพันธ์ของสิ่งที่นักเรียนต้องการจะเรียนรู้ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ แรงเสริมด้วยตนเอง Bruner ถือว่าแรงเสริมด้วยตนเอง มีความหมายต่อผู้เรียนมากกว่าแรงเสริมภายนอก ครูควรจะให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนว่าทำถูกหรือผิด แต่ไม่ควรจะเน้นแต่การทำผิดก็เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ควรจะสอนให้นักเรียนตั้งความคาดหวังที่เป็นจริงได้ และเหมาะสมกับความสามารถของตน นอกจากนี้ครูควรสำรวจความรู้พื้นฐานที่นักเรียนจำเป็นต้องมี เพื่อค้นพบความรู้ใหม่ และการจัดลำดับความยากง่ายของบทเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ Bruner เสนอแนะให้ครูคำนึงถึงพัฒนาการทางสติปัญญาของผู้เรียน ซึ่งมีลำดับขั้นขึ้นกับสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมของนักเรียนแต่ละคนทั้งนี้อาจทำให้ช้าหรือเร็วได้

Bruner (Brunner) กล่าวว่าลำดับขั้นของวิธีการที่ใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ มี 3 วิธีการ คือ

1. การเรียนรู้ด้วยการกระทำมีประสบการณ์โดยตรงจากการจับต้อง สำรวจ สิ่งแวดล้อม วิธีการแบบนี้ Bruner เรียกว่า “enactive mode of learning”
2. การเรียนรู้โดยการใช้รูปภาพหรือวาดภาพในใจ ซึ่ง Bruner เรียกว่า “Iconic mode of learning”
3. การเรียนรู้โดยใช้สัญลักษณ์ “Symbolic mode of learning” เป็นการเรียนรู้โดยใช้ภาษาเป็นสื่อ จากการฟัง การอ่าน และการเขียน

จากทฤษฎีหลักการสอนโดยวิธีการค้นพบของ Bruner ดังกล่าว สรุปได้ว่า Bruner ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน เพราะครูผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญในการให้คำแนะนำและแนะแนวแก่นักเรียน จัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษานักเรียนซึ่งจะทำให้ นักเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้จนทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเองและพยายามปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาอิสลาม

อิสลามได้กำหนดรูปแบบการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน ดังที่อัลลอฮ์ ซบ. ได้กล่าวไว้ในคัมภีร์อัล-กุรอาน

ความว่า : “เจ้าจงเรียกร้องสู่แนวทางแห่งพระเจ้าของสุเจ้าโดยสุซุม และการตักเตือนที่ดี และจงโต้แย้งพวกเขาด้วยสิ่งที่ดีกว่า แท้จริงพระเจ้าของเจ้านั้น พระองค์ทรงรู้ดียิ่งถึงผู้ที่หลงทางจากทางของพระองค์และพระองค์ทรงรู้ดียิ่งถึงบรรดาผู้ที่อยู่ในหนทางที่ถูกต้อง” (อัลนะฮลุ: 16:125)

ในการเผยแพร่อิสลามเองท่านรอซูล ศ็อลฯ ได้ใช้รูปแบบและสื่อที่มีความหลากหลาย เช่น ท่านได้ใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย ในการอธิบายถึงหลักการของอิสลาม ครั้งหนึ่งท่านรอซูล ศ็อลฯ ได้ใช้ไม้และขี้ดินเพื่ออธิบายให้บรรดาศอฮาบะฮ์ฟัง ซึ่งในที่นี้ได้แสดงให้เห็นว่าท่านรอซูลใช้ไม้และขี้ดิน (สิ่งที่อยู่ใกล้ตัว) เป็นสื่อในการเรียนการสอน บางครั้งท่านรอซูลก็ใช้มือเป็นสื่อในการเรียนการสอน ดังที่ท่านได้กล่าวไว้ในฮาดิษ

ความว่า : ฉันและผู้ที่ทำให้ความช่วยเหลือเด็กกำพร้า (ในสวรรค์) เปรียบเสมือนสองนิ้วนี้ ท่านรอซูลได้ยกมือแล้วชี้นิ้วชี้กับนิ้วกลาง (Muhammad, 2009:58)

และจากพื้นฐานโองการแรกที่ประทานแก่นุญย์ผ่านศาสดามุฮัมมัด และวาระของศาสดาเกี่ยวกับการให้ความสำคัญด้านการศึกษา นั้น ทำให้เกิดมาตรฐานทางการศึกษาในสังคมมุสลิมที่ค่อนข้างจะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ กล่าวคือ การศึกษาในอิสลามเป็นการศึกษาที่เชื่อมโยงกับการสำนึกถึงผู้ประสิทธิ์ประสาทองค์ความรู้อย่างแท้จริง กล่าวคือศึกษาด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ซบ. เป็นการศึกษาที่สำนึกถึงความเป็นบ่าวของอัลลอฮ์ ซบ. การจัดการศึกษานั้นเป็นการศึกษาในลักษณะของการเขียนอ่านโดยการใช้สื่อตามพัฒนาการองค์ความรู้ของบุคคลอย่างครอบคลุมเจาะลึก ค้นคว้า วิจัยในสิ่งที่ไม่รู้จากองค์ความรู้ด้านต่างๆ ที่อัลลอฮ์ ซบ. ทรงประทานเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว และสามารถนำวิชาความรู้ไปใช้ประโยชน์ สร้างสรรค์และพัฒนาโดยไม่เบียดเบียนผู้อื่น เป็นการสำนึกในพระเมตตาอันมหาศาลของอัลลอฮ์ ซบ. การจัดการศึกษาในสังคมมุสลิม

3.1 แนวคิดทางการจัดการเรียนรู้ของมาว์รดี

แนวคิดทางการจัดการเรียนรู้ของมาว์รดี มีความเชื่อว่า การที่จะบรรลุเป้าหมายของการศึกษานั้น มนุษย์ต้องได้รับการฝึกฝนทางสติปัญญา เนื่องจากมนุษย์มีสติปัญญา อัลลอฮ์จึงทรงบัญชาให้มนุษย์ปฏิบัติในสิ่งที่ดีและหลีกเลี่ยงในสิ่งที่ชั่วร้าย สติปัญญาไม่เพียงแต่จะยกระดับของความเป็นมนุษย์ แต่สติปัญญาจะทำให้มนุษย์แตกต่างไปจากสัตว์ทั้งหลายรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของมาว์รดี มีดังนี้

1. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล
2. ต้องสร้างบรรยากาศของการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม
3. ต้องเรียนจากเรื่องทั่วไปสู่เรื่องเฉพาะ
4. ต้องคำนึงถึงความรู้สึกรักของผู้เรียน (กิลานี 1978 : 140-143 อ้างอิงถึงใน

อิบราฮีม ณรงค์รักษาเขต, 2551 : 136-137)

3.2 แนวคิดทางการจัดการเรียนรู้ของอิบนุ คอลดูน

แนวคิดทางการจัดการเรียนรู้ของอิบนุ คอลดูน ท่านถือว่าการศึกษามีผลอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม และเชื่อว่าการศึกษาคือการพัฒนาไปตามความประสงค์ของสังคมอย่างช้าๆ เป้าหมายของการสอนตามทัศนะของอิบนุ คอลดูน มีดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถวางแผนที่จะตอบสนองความต้องการของสังคม
2. เพื่อแสวงหาความรู้ที่อยู่เหนือความรู้ที่ได้จากประสาทสัมผัส
3. เพื่อพัฒนาบุคลิกนิสัยให้สอดคล้องกับศาสนา เพราะสิ่งนี้จะทำให้มนุษย์

สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

4. เพื่อให้นักเรียนมั่นใจกับวิถีชีวิต (Razavi, 1954 : 145-146 อ้างอิงถึงใน อิบราฮีม ฌรงค์รักษาเขต, 2551 : 142-143)

จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามปรัชญาอิสลามดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรมีลักษณะดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ในแต่ละวิชาต้องสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน
2. การจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักศาสนา และการดำเนินชีวิตประจำวัน
3. การจัดการเรียนรู้สามารถนำมาซึ่งความมั่นใจกับวิถีการดำรงชีวิต และนำความรู้ไปใช้อย่างสร้างสรรค์
4. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนต้องมีความเหมาะสมกับวัย และระดับชั้นของผู้เรียน

ดังนั้น ทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนนั้นในพัฒนาจากแหล่งเรียนรู้ในคัมภีร์ อัล-กุรอานอันเป็นปฐมบทแห่งศาสตร์ความรู้ต่างๆ พระจริยวัตรของท่านศาสดามุฮัมมัด ศ็อลลา และบรรดานักวิชาการมุสลิม ดังที่เราได้ศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้ดังกล่าวนี้มีดังนี้

1. อัลกุรอานกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

สังคมปัจจุบันมีศาสนิกชนจำนวนไม่น้อยที่ยังยึดติดอยู่กับสิ่งเดิมๆจนทำให้กลายเป็นนิสัยหรือพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ที่ขัดต่อการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ดังกล่าวจึงต้องใช้เวลา ความตั้งใจ ความอดุสาหะ และการกระทำอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา อุสมาน นายาติ (Utsman Najati) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “อัล-กุรอานและจิตวิทยา” (Al-Qur'an dan Ilmu Jiwa) ได้กล่าวไว้ สรุปความว่าหนทางที่ดีที่สุดในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในอิสลามจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระเบียบและมีขั้นตอน ดังที่อัลลอฮ์

ซบ. ได้กล่าวไว้ในคัมภีร์อัล-กุรอ่านเกี่ยวกับบทบัญญัติของอิสลามไว้หลายประการ เช่น บทบัญญัติเกี่ยวกับข้อห้ามในการดื่มเหล้า ซึ่งในขั้นตอนการห้ามดื่มเหล้านั้นอิสลามมิได้ห้ามด้วยการหักดิบแต่อิสลามได้กระทำการอย่างมีแบบแผนและมีขั้นตอนที่สอดคล้องกับจิตวิทยาและวัฒนธรรมของชาวอาหรับในสมัยญาฮิลียะฮ์ เพราะในสมัยญาฮิลียะฮ์นั้นการดื่มเหล้า การพนัน และการร่วมประเวณีเป็นพฤติกรรมที่อยู่ในสายเลือดจนยากที่จะเปลี่ยนแปลง ดังนั้นอัลลอฮ์ ซบ. จึงได้ประทานอัล-กุรอ่านเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของพวกเขาเหล่านั้นการเปลี่ยนแปลงที่อัลลอฮ์ ซบ. ประทานไว้ในอัล-กุรอ่านจะต้องทำการอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การหลีกเลี่ยงหรือการอยู่ห่างไกลจากสิ่งของมีนเมา เพราะเหล้าหรือของมีเมานั้นมีโทษมากกว่าคุณ ดังที่อัลลอฮ์ ซบ. กล่าวไว้

ความว่า “พวกเขาจะถามเจ้าเกี่ยวกับน้ำเมา และการพนัน จงกล่าวเถิดว่า ในทั้งสองนั้นมีโทษมากและมีคุณหลายอย่างแก่มนุษย์ แต่โทษของมันทั้งสองนั้นมากกว่าคุณของมัน” (อัลบาคอเราะฮ์, 2:219)

ขั้นที่ 2 การห้ามละหมาดในขณะที่มีอาการมีนเมา เพราะในการปฏิบัติศาสนากิจบรรดาศาสนิกชนจะต้องอ่านอัล-กุรอ่านและบทบัญญัติต่างๆ ในขณะที่มีเมานั้นจะทำให้หลงลืมบทอ่านในการประกอบศาสนกิจจนทำให้สูญเสียการปฏิบัติศาสนากิจนั้นๆ ดังที่อัลลอฮ์ ซบ. กล่าวไว้ในอัล-กุรอ่าน

ความว่า “ผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงอย่าเข้าใกล้การละหมาด ขณะที่พวกเจ้ากำลังมีเมายูจนกว่าพวกเจ้าจะรู้ สิ่งที่พวกเจ้าพูด” (อัลนิซาอ์, 4:43)

ขั้นที่ 3 การห้ามดื่มเหล้า (ฮารอม) ในขั้นนี้อัลลอฮ์ ซบ. ได้ทรงห้ามการดื่มเหล้าอย่างสิ้นเชิง ดังที่อัลลอฮ์ ซบ. ได้กล่าวไว้ในอัล-กุรอ่าน

ความว่า “ผู้ศรัทธาทั้งหลาย ที่จริงสุราและการพนันและแท่นหินสำหรับเชือดสัตว์บูชายัญ และการเลี้ยงดื่มนั้น เป็นสิ่งโสมนอนอันเกิดจากการกระทำของชัยฏอน ดังนั้นพวกเจ้าจงห่างไกลจากมันเสียเพื่อว่าพวกเจ้าจะ ได้รับความสำเร็จ ที่จริงชัยฏอนนั้นเพียงต้องการที่จะให้เกิดการเป็นศัตรูกันและการเกลียดชังกันระหว่างพวกเจ้าในสุราและการพนันเท่านั้น และมันจะหันเหพวกเจ้าออกจากการรำลึกถึงอัลลอฮ์ ซบ. และการละหมาด แล้วพวกเจ้าจะยุติไหม” (อัล-มาอิดะฮ์, 5:90-91)

ทฤษฎีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นขั้นตอนนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการวางเงื่อนไขด้วยการกระทำ (Operant Conditioning Theory) เกิดขึ้นโดยมีแนวความคิดของสกินเนอร์ (D.F. Skinner)

ท่านอิมามอัลเมาะซาลิ ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนว่า หน้าที่อย่างหนึ่งที่ครูทุกคนจะต้องมีคือ การปฏิบัติตัวต่อนักเรียนด้วยความรักและความเมตตา ในขณะที่เดียวกันนักเรียนจะต้องเคารพครูบาอาจารย์ ท่านได้กล่าวถึงหน้าที่ของครูที่ควรปฏิบัติต่อนักเรียน ซึ่งปรากฏอยู่ในหนังสืออิยา อุลุมุด อัคดิน (Ihya' Ulumuddin) สรุปเป็นข้อๆดังนี้

1.1 ครูต้องมีความเมตตาต่อนักเรียน และปฏิบัติต่อเขาเสมือนว่าเขาทั้งหลายเป็นลูกของตน

1.2 ครูต้องให้คำชี้แนะแก่นักเรียน อย่างเช่น อย่าเข้าไปเรียนวิชาที่สูงๆในขณะที่ตนเองยังไม่ได้เรียนวิชาพื้นฐาน

1.3 สอดแทรกสิ่งทีละเอียดอ่อนเข้าไปในการเรียนการสอน เช่น พยายามปลูกฝังนิสัยที่ดีแก่นักเรียน

1.4 การเรียนการสอนควรสอดคล้องกับความเข้าใจของเด็ก

1.5 หากเด็กที่มีสติปัญญาที่ดีอยู่ ครูควรจะให้ชัดเจน และให้เหมาะสมกับสมรรถภาพทางสติปัญญาของพวกเขา (อิบรอฮีม ณรงครักษาเขต, 2551: 139-140)

จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ของบรรดานักวิชาการศึกษาและตามปรัชญาอิสลาม ดังกล่าวจะเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพควรมีลักษณะและองค์ประกอบที่ดี คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนจะต้องทำกันอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจน เหมาะกับเนื้อหาปัญหาและจิตวิทยาการพัฒนาร่างกายของนักเรียน การดำเนินจัดการเรียนการสอนผู้สอนจะต้องดำเนินการด้วยความเป็นกัลยาณมิตรและจิตใจที่บริสุทธิ์ จะต้องเริ่มสอนจากเนื้อหาที่ง่ายไปสู่เนื้อหาที่ยาก เพราะความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอน คือ ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง การเรียนรู้ที่ดี คือการที่นักเรียนสามารถกระทำด้วยตนเอง มีการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง จนทำให้เกิดความชำนาญ และมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการทางสติปัญญา เพราะจะทำให้ครูผู้สอนสามารถวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาของการเรียนรู้กับวัยของนักเรียน และแรงเสริมภายในของนักเรียนจะมีความสำคัญมากกว่าแรงเสริมภายนอก ดังนั้น ครูผู้สอนแนะนำให้ให้นักเรียนตั้งความคาดหวังที่ตนเองสามารถกระทำจนประสบความสำเร็จได้

4. การบูรณาการการเรียนรู้

4.1 ความหมายของการสอนแบบบูรณาการ

อรรถัย มูลคำ (2542:10-1) กล่าวว่า การบูรณาการอาจพิจารณาได้เป็นสองนัย ความหมายโดยทั่วไปหมายถึงการให้สมบูรณส่วนความหมายทางศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์ หมายถึงการนำเอาศาสตร์สาขาต่างๆที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อเป็นประโยชน์ในการจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนการจำแนกความแตกต่างระหว่างการจัดการเรียนการสอนกับหลักสูตรก็คือการเรียนการสอนที่เน้นบูรณาการที่ระดับเนื้อหาวิชาส่วนที่เกี่ยวข้องกันแต่หลักสูตรเน้นบูรณาการที่รายวิชาโดยตรงก่อนที่จะไปแยกกำหนดเป็นหน่วยที่จะจัดการเรียนการสอนต่อไปทั้งนี้ได้จำแนกผลแห่งความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตร

ชนาธิปพรกุล (2543 :20) ได้ให้ความหมายของบูรณาการว่าการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ทุกชนิดที่บรรจุอยู่ในแผนของหลักสูตรเป็นการเชื่อมโยงแนวนอนระหว่างหัวข้อและเนื้อหาต่างๆที่เป็นความรู้ทั้ง3 ด้าน ได้แก่พุทธิพิสัยทักษะพิสัยและจิตพิสัยการบูรณาการทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและรู้ในเรื่องนั้นอย่างลึกซึ้งการบูรณาการความรู้เป็นสิ่งจำเป็นโดยเฉพาะในยุคที่มีความรู้ข้อมูลข่าวสารมากจึงเกิดเป็นหลักสูตรที่เรียกว่าหลักสูตรบูรณาการ(Integrated curricula) ซึ่งพยายามสร้างหัวเรื่อง(Themes)ในโปรแกรมวิชานำความคิดหลักในวิชามาสัมพันธ์กันและสัมพันธ์กับวิชาอื่นด้วย

หทัยรัตน์หนูพรหม (2551:29) กล่าวว่า การบูรณาการหมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการนำเอาความรู้ความเข้าใจจากวิชาต่างๆตั้งแต่2 วิชาขึ้นไปที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันมาผสมผสานกันทั้งเนื้อหาวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ลักษณะของแต่ละวิชาหมดไปเกิดเป็นเอกลักษณ์ใหม่ของหลักสูตรซึ่งจะเน้นที่องค์รวมของเนื้อหามากกว่าองค์ความรู้ของแต่ละรายวิชาและเน้นที่กระบวนการการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญยิ่งกว่าการบอกเนื้อหาของครูเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพจริงของผู้เรียน

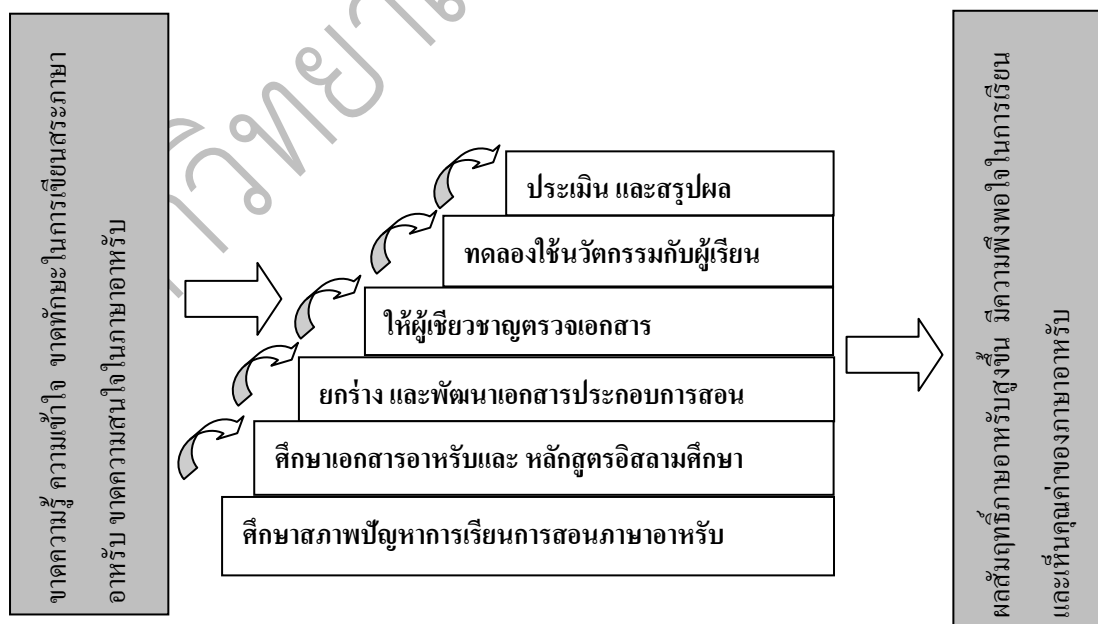
สรุปได้ว่าการสอนแบบบูรณาการเป็นการสอนที่นำวิชาหรือเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกันหรือนำมาผสมผสานกัน เช่นการนำวิชา “มุฮาดะฮะห์” (สนทนาภาษาอาหรับ) “มุตาละอะฮะห์” (เนื้อเรื่อง ข้อความภาษาอาหรับ) “นะฮฺฐ” (วาทกรรมสัมพันธ์) และ “ซอร์ฟ” (อักษรวลี) มาผสมผสานกันในเอกสารประกอบการสอนเป็นหนึ่งรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีเจตคติ และมีการเปลี่ยนแปลงบรรลุดัตถุประสงค์ เข้าสู่จุดมุ่งหมายปลายทางในการจัดการศึกษาให้มากที่สุด

4.2 ลักษณะสำคัญของการบูรณาการ

อรรถ มุลคำ (2542:16) กล่าวว่า ลักษณะสำคัญของการบูรณาการมีดังนี้

1. ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ลักษณะรอบรู้ มีความรู้หลายด้านเชื่อมโยงกันเป็นองค์รวม ความรู้สึกไม่คับแคบ
2. ความรู้ที่ได้รับมีความหมายต่อชีวิตและสะดวกต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง เพราะได้เรียนรู้สิ่งที่สอดคล้องกับสภาพจริง ได้เรียนรู้อย่างเป็นองค์รวม มีความรอบรู้เรื่องนั้นๆ ซึ่งเมื่อจะใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตจริงจะต้องใช้ความรู้ ความรู้ที่ได้เรียนอย่างบูรณาการกับสิ่งที่ต้องการใช้ในชีวิตจริงจึงสอดคล้องกัน สะดวกต่อการใช้งาน
3. สามารถช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา ประหยัดเวลาการเรียนรู้ และช่วยลดภาระการสอนได้
4. ส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย คิดวิเคราะห์เชื่อมโยงได้ และช่วยการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ สรุปได้ว่า ลักษณะของการบูรณาการ คือ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระของความรู้ที่มีความสัมพันธ์กันและมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียน เพื่อช่วยลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหาและลดภาระของการจัดการเรียนการสอน

จากแนวคิด ทฤษฎี หลักการ ดังกล่าวทำให้ได้กรอบแนวคิดในการพัฒนาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการ

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองนี้มีขั้นตอนในการใช้วัตรกรรม ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อม

การเตรียมความพร้อมเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนศึกษาปัญหาและความสำคัญของการเรียน เพื่อนำไปออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สร้างความรู้และความเข้าใจที่ต้องการให้ผู้เรียนทราบว่าทำไมต้องใช้การเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และทำไมนักเรียนจึงได้รับเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการทดลอง สร้างแรงจูงใจและทัศนคติเชิงบวกให้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียนเอง โดยผู้สอนต้องใช้หลักจิตวิทยาเพื่อโน้มน้าวให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเขียน และขั้นที่หนึ่งนี้จะป็นขั้นที่ต้องเชื่อมโยงความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ของผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องทำการวัดและประเมินผลทักษะและความสามารถของนักเรียนแต่ละคนว่ามีความรู้ความเข้าใจต่อการเขียนสระภาษาอาหรับมากน้อยเพียงใด และทำแบบทดสอบก่อนเรียนที่ได้เตรียมไว้

ขั้นที่ 2 การออกแบบกิจกรรม

การออกแบบกิจกรรม เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ เพราะเป็นการออกแบบนำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้นั้นประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล กิจกรรมเสนอแนะ และความคิดเห็นของผู้บริหาร ซึ่งจุดประสงค์หลักของการออกแบบแผนการสอนก็เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับดังกล่าว

ขั้นที่ 3 การฝึกหัด ปฏิบัติ และนำไปใช้

ขั้นนี้ครูผู้สอนจะเริ่มสร้างทักษะพื้นฐานการเขียนสระภาษาอาหรับให้กับนักเรียนโดยให้นักเรียนวิเคราะห์เนื้อหา ด้วยการใช้กระบวนการและขั้นตอนการเขียนสระภาษาอาหรับต่างๆที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งนักเรียนจะต้องฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำและคอยชี้แนะ จนนักเรียนสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเองอย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 สรุปรวบยอด แสดงความคิดเห็น

ขั้นนี้จะเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยมีผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ขั้นนี้จะเป็นขั้นที่นักเรียนต้องนำความรู้ที่ได้เรียน มาประมวลแล้วสร้างกระบวนการคิดวิเคราะห์จนสามารถทำแบบฝึกหัดที่ผู้สอนกำหนดให้ได้ อีกทั้งเป็นขั้นที่สามารถสร้างแรงจูงใจ สร้างความภาคภูมิใจและสร้างความเห็นคุณค่าของภาษาอาหรับในตัวของผู้เรียน หากผู้เรียนทำแบบฝึกหัดได้

ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผลและอภิปรายผล

เป็นขั้นที่สำคัญ เพราะเป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียนและเป็นขั้นที่ประเมินการสอนของผู้สอน รวมทั้งประเมินชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง และแบบทดสอบที่ผู้สอนสอนไว้ว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ผู้สอนควรทำการประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยให้นักเรียนเขียนสระภาษาอาหรับ ในขั้นนี้ผู้สอนประเมินผู้เรียนด้วยการให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

บทที่ 4

สื่อและเครื่องมือประกอบ

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิศวกรวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีสื่อและเครื่องมือประกอบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเขียนชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยวิศวกรวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วย 3 แผน ได้แก่

1. แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนสระภาษาอาหรับ
2. แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง โครงสร้างประโยคของคำในภาษาอาหรับ (الجملة العربية)
3. แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ข้อความต่างๆ และโครงสร้างการเขียนสระภาษาอาหรับ

องค์ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

1. ส่วนที่ 1 ส่วนต้นของแผน ประกอบไปด้วยชื่อแผนการเรียนรู้ ชื่อเรื่อง ชั้นที่ทำการจัดการเรียนรู้ ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ เวลาที่ใช้ในการสอน
2. ส่วนที่ 2 ส่วนเนื้อหาของแผนการเรียนรู้ ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้
 - 1) มาตรฐานการเรียนรู้
 - 2) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
 - 3) สาระสำคัญ
 - 4) จุดประสงค์การเรียนรู้
 - 5) ผลงานหรือภาระงานของผู้เรียน
 - 6) สื่อและแหล่งการเรียนรู้
 - 7) การวัดและประเมินผล
 - 8) กิจกรรมการเรียนรู้

3. ส่วนที่ 3 ส่วนท้ายแผน ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

- 1) ลงชื่อผู้สอน
- 2) ความคิดเห็นและการลงนามของผู้บริหาร
- 3) ผลการจัดการเรียนรู้

ซึ่งในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ เรื่อง ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ โดยวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ สำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสื่อการจัดการเรียนการสอน

เครื่องมือการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินนี้มีทั้งหมด 3 แบบ คือ

1. แบบสังเกต สังเกตการทำงานของนักเรียน
2. แบบประเมินผลงานของนักเรียน
3. แบบทดสอบ ทดสอบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนหลังจากที่เรียน

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษา

ชั้นชานาวิยปีที่ 2

วิชาไวยากรณ์ภาษาอาหรับ

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนสระภาษาอาหรับ

1. มาตรฐานการเรียนรู้ของภาษาอาหรับ

เข้าใจกระบวนการฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน เห็นคุณค่าและมีทักษะในการใช้ภาษาอาหรับเพื่อการเรียนรู้ ค้นคว้า ตีความบทบัญญัติอิสลามและสื่อความหมาย

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผู้เรียนเห็นสำคัญของภาษาอาหรับที่มีต่อศาสนาอิสลามและรู้จักประเทศที่ใช้ภาษาอาหรับในภาษาราชการ สามารถประสมตัวอักษรอาหรับให้เป็นคำ สามารถเขียนคำและประโยคที่ถูกต้องตามหลักภาษาพร้อมจำแนกประเภทของคำต่างๆและคำสรรพนามในภาษาอาหรับได้

3. สาระสำคัญ

การเขียนสระในภาษาอาหรับ “ฮารอกัด” (الحركات) ในภาษาอาหรับจะมีสระ หรือ “ฮารอกัด” คือ ฎอมมะห์ — (สระ – อุ อุ) ฟ้าซะห์— (สระ – อะ อะ) กัสเราะห์— (สระ – อิ อิ) และสระ ฎอมมาดาน— (สระ – อุน) ฟ้าฮาดาน— (สระ – อัน) และ กัสรอตาน— (สระ – อิน) และซุญ— (อักษรตาย) การใช้สระกำกับในภาษาอาหรับเพื่อช่วยในการอ่านออกเสียง ในภาษาอาหรับ คำส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มประเภท “อิสมี” الاسم (คำนาม) เพราะเป็นสิ่งที่บ่งบอกชื่อของสิ่งต่างๆ เช่น ชื่อของคน สัตว์ สิ่งของ สิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวเราที่เป็นวัตถุ (รูปธรรม) และสิ่งที่บ่งบอกอาการนาม (นามธรรม) ที่ไม่สามารถมองเห็นได้ การจะรู้ว่าคำใดจัดอยู่ในประเภทใด สามารถรับรู้โดยคุณลักษณะ “อาลามาด” علامات ของแต่ละประเภท

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักสระของภาษาอาหรับ
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประสมตัวอักษรอาหรับให้เป็นคำและมีความหมายถูกต้องตามภาษาอาหรับ (تركيب الكلمات العربية)
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนประโยคและเข้าใจประโยคที่ถูกต้องตามหลักภาษา
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจำแนกประเภทของคำต่างๆในภาษาอาหรับ (الاتقان عن أنواع الكلمات)

5. ผลงานหรือภาระงานของผู้เรียน

5.1 ผลงาน

5.1.1 ใบงาน (Mind Mapping)

5.2 ภาระงาน

5.2.1 การรายงานหน้าชั้น

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

6.1 สื่อการเรียนรู้

6.1.1 ใบความรู้

6.1.2 ใบงาน

6.1.3 ชุดฝึกที่ 1

6.2 แหล่งการเรียนรู้

6.2.1 ห้องสมุด

6.2.2 อินเทอร์เน็ต

7. การวัดและการประเมินผล

หลักฐาน

การทำใบงาน

วิธีการประเมิน

1. ตรวจใบงาน

2. ตรวจสอบความถูกต้องของคำศัพท์และประโยค

3. สังเกตการพูดได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆ

8. กิจกรรมการเรียนรู้

8.1 ขั้นนำ

8.1.1 ครูทักทายนักเรียน แล้วนำเข้าสู่วิธีเรียนโดยการสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของภาษาอาหาร

8.1.2 ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบในสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้หลังจากจบการเรียนการสอน

8.2 ขั้นสอน

8.2.1 ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของภาษาอาหรับต่อศาสนาอิสลาม และในการดำเนินชีวิตประจำวัน

8.2.2 ครูเขียนประโยคภาษาอาหรับแล้วให้นักเรียนบอกความหมาย พร้อมทั้งบอกองค์ประกอบของประโยคมาให้ครบ

8.2.3 ครูทบทวนความรู้เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับประเภทของคำต่างๆในภาษาอาหรับที่ผู้เรียนรู้ในบทเรียนปีที่ผ่านมา

8.2.4 ครูให้นักเรียนหาคำที่เป็นคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำเชื่อม

8.2.5 ครูอธิบายความรู้เบื้องต้นของคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา และคำเชื่อม พร้อมยกตัวอย่างการใช้

8.2.6 ครูแจกใบงานให้นักเรียนทำในคาบเรียน หรือทำเป็นการบ้าน

8.3 ขั้นสรุป

8.3.1 ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลเรียนเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นของภาษาอาหรับ

8.3.2 ผู้เขียนเขียนบันทึกสรุปผลตามความเข้าใจของผู้เรียน

8.3.3 ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนที่ 1

9. บันทึกหลังการสอน

บันทึกสรุปผลการจัดการเรียนการสอน

ด้านความรู้ (K)	ด้านกระบวนการ (P)	ด้านคุณลักษณะ (A)

.....

.....
 (.....)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นฝ่ายวิชาการ

.....

.....
 (.....)

ฝ่ายบริหารวิชาการ

แผนจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษา

ชั้นชานาวีปีที 2

วิชาไวยากรณ์ภาษาอาหรับ

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

เรื่อง โครงสร้างประโยคของคำในภาษาอาหรับ (الجملة العربية)

1. มาตรฐานการเรียนรู้ของภาษาอาหรับ

เข้าใจกระบวนการฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน เห็นคุณค่าและมีทักษะในการใช้ภาษาอาหรับเพื่อการเรียนรู้ ค้นคว้า ดีความบพบัญญติอิสลามและสื่อความหมาย

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้ผู้เรียนนำภาษาอาหรับไปประยุกต์ใช้ จำเป็นต้องนำข้อความ เนื้อหาสาระซึ่งจำเป็นต้องใช้ทักษะการอ่าน การเขียน จากข้อความ การความหมายคำศัพท์ ประโยคที่ใช้ที่สามารถสนทนา ได้ตอบกัน และมีมารยาทในการฟัง พูด อ่านและเขียน

3. สาระสำคัญ

การเรียนรู้คำศัพท์ และสำนวนที่จะใช้ในการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียนระหว่างการเรียนการสอนภาษาอาหรับ นั้นมีความจำเป็น เพราะการใช้คำศัพท์ สำนวนภาษาอาหรับในการชี้แจง หรือสั่งการให้นักเรียนทำสิ่งใดๆ ในห้องเรียน จะทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ และสามารถสนทนา ทักทาย ได้ตอบภาษาอาหรับกับครูผู้สอน
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจำแนกคำนามเพศหญิงและเพศชาย แล้วนำมาประยุกต์ใช้
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้คำเอกพจน์ เปลี่ยนเป็นทวีพจน์ และพหูพจน์และสามารถประยุกต์ใช้
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและประยุกต์ใช้คำนามพหูพจน์ประเภทต่างๆ

5. ผลงานหรือภาระงานของผู้เรียน

5.1 ผลงาน

5.1.1 ผลงานการทำใบงาน

5.1.2 ผลการทำแบบ

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

6.1 สื่อการเรียนรู้

6.1.1 ใบความรู้

6.1.2 ใบงาน

6.1.3 แบบฝึกที่ 2

6.2 แหล่งการเรียนรู้

6.2.1 ห้องสมุด

6.2.2 อินเทอร์เน็ต

7. การวัดและการประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรม
- ตรวจใบงาน และสมุดแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- ครูทักทายนักเรียน แล้วนำเข้าสู่บทเรียนโดยการสนทนากับนักเรียน แล้วทบทวนความรู้เดิมในบทเรียนที่ผ่านมา

- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบในสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้หลังจากจบการเรียนการสอน

ขั้นสอน

- ครูทักทายกับนักเรียนเป็นภาษาอาหรับ โดยใช้คำทักทายเบื้องต้น
- ครูสาธิตการใช้คำทักทายกับผู้เรียน
- ครูให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมุติระหว่างผู้เรียน
- ครูออกคำสั่งเป็นภาษาอาหรับ แล้วแสดงบทบาทสมมุติระหว่างครูและผู้เรียน
- ครูออกคำสั่งเป็นภาษาอาหรับ แล้วให้ผู้เรียนแสดงออกตามคำสั่งนั้น
- ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมุติสนทนาเป็นภาษาอาหรับระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- ครูเขียนคำต่างๆ แล้วถามนักเรียนว่าเป็นคำประเภทใดและรู้อย่างไรว่าเป็นคำ

ประเภทนั้น

- ครูทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียนเกี่ยวกับคำนาม แล้วอธิบายคุณลักษณะของคำนาม

- ครูอธิบายและอภิปรายเกี่ยวกับประเภทของคำนามต่างๆที่แบ่งตามเพศ และตามพจน์

- ครูถามผู้เรียนวิธีเปลี่ยนเพศของคำนาม และเปลี่ยนจากคำนามเอกพจน์ เป็น ทวิพจน์ และพหูพจน์

- ครูแสดงประโยคตัวอย่างของการใช้คำนามตามเพศ และตามพจน์ แล้วแสดง วิธีใช้

- ครูให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ของคำนามตามเพศ และตามพจน์ โดยใช้วิธีการของการเปลี่ยนรูปของคำตามหลักภาษาอาหรับถูกต้องตามหลักภาษา

- ครูให้ผู้เรียนจำแนกคำนามตามเพศ และตามพจน์จากประโยคที่ครูแสดง เป็นตัวอย่าง

- ครูให้นักเรียนบอกความหมายของประโยคที่ได้แสดงเป็นตัวอย่าง

- ครูแจกใบงานให้นักเรียนทำในคาบเรียน หรือทำเป็นการบ้าน

ขั้นสรุป

- ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลเรียนเกี่ยวกับการนำเข้าสู่บทเรียน และประยุกต์ใช้

- ผู้เขียนเขียนบันทึกสรุปผลตามความเข้าใจของผู้เรียน

- ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนที่ 2

9. บันทึกหลังการสอน

บันทึกสรุปผลการจัดการเรียนการสอน

ด้านความรู้ (K)	ด้านกระบวนการ (P)	ด้านคุณลักษณะ (A)

.....

.....
 (.....)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นฝ่ายวิชาการ

.....

.....
 (.....)

ฝ่ายบริหารวิชาการ

แผนจัดการเรียนรู้ ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษา

ชั้นชานาวิทย์ปีที่ 2

วิชาไวยากรณ์ภาษาอาหรับ

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

เรื่อง ข้อความต่างๆ และโครงสร้างการเขียนสระภาษาอาหรับ

1. มาตรฐานการเรียนรู้ของภาษาอาหรับ

เข้าใจกระบวนการฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน เห็นคุณค่าและมีทักษะในการใช้ภาษาอาหรับเพื่อการเรียนรู้ ค้นคว้า ศึกษาบทบัญญัติอิสลามและสื่อความหมาย

2. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนสระภาษาอาหรับ จึงต้องนำข้อความ เนื้อหาสาระ บทสนทนา ตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเพื่อแสดงออก สื่อความหมายถึงผู้ฟัง ซึ่งจำเป็นต้องใช้ทักษะการอ่าน การเขียน จากข้อความความหมายคำศัพท์

3. สาระสำคัญ

เพื่อเข้าใจภาษาอาหรับนั้นจำเป็นที่ผู้เรียนต้องมีทักษะ ประสบการณ์ ความรู้เดิมในภาษาอาหรับเกี่ยวกับคำศัพท์ต่างๆ โครงสร้างของประโยค ประเภทของคำต่างๆที่มาร้อยเป็นประโยค ข้อความ การสนทนาตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ซึ่งการเรียนรู้ของสิ่งเหล่านี้ ผู้เรียนต้องฝึกทำแบบฝึกหัด ใบงาน การท่องจำคำศัพท์ต่างๆ วลีต่างๆ การเลียนแบบเจ้าของภาษา การอ่านออกเสียงถูกต้องตามหลักการอ่านและสามารถจับใจความสำคัญของประโยค ข้อความต่างๆได้ การเขียนสระภาษาอาหรับ สามารถเขียนได้เมื่อผู้เรียนอ่านและสามารถทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องวิเคราะห์จากการอ่านตามกระบวนการที่ได้เรียนมาอย่างเป็นขั้นตอนและฝึกปฏิบัติอยู่อย่างต่อเนื่อง

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เรียนบอกความหมายและเข้าใจประโยคที่เกี่ยวข้องได้
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจำแนกประเภทของคำต่างๆ และประเภทของคำสรรพนาม
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนสระผันคำกริยาต่างๆที่สัมพันธ์กับคำสรรพนามต่างๆได้
4. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียงคำในประโยคได้ถูกต้องและประยุกต์ใช้ให้ถูกต้อง

5. ผลงานหรือภาระงานของผู้เรียน

5.1 ผลงาน

5.1.1 ผลงานการทำใบงาน

5.2 การรายงาน

5.2.1 การรายงานหน้าชั้นเรียน

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

6.1 สื่อการเรียนรู้

6.1.1 ใบความรู้

6.1.2 ใบงาน

6.1.3 ชุดฝึกที่ 4

6.2 แหล่งการเรียนรู้

6.2.1 ห้องสมุด

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

หลักฐาน

1. ใบความรู้

วิธีการประเมิน

1. ตรวจใบงาน

2. ตรวจสอบความถูกต้องของคำศัพท์และประโยค

3. สังเกตการพูดได้ตอบตามสถานการณ์ต่างๆ

เครื่องมือวัด

แบบประเมินทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

- ครูทักทายนักเรียน แล้วนำเข้าสู่บทเรียนโดยการสนทนากับนักเรียน แล้วทบทวนความรู้เดิมในบทเรียนที่ผ่านมา

- ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบในสิ่งที่ผู้เรียนต้องรู้หลังจากจบการเรียนการสอน

ขั้นตอน

- ครูทักทายกับนักเรียนเป็นภาษาอาหรับ โดยใช้คำทักทายเบื้องต้นจากบทเรียนที่ผ่านมา

- ครูทบทวนความรู้เดิมกับผู้เรียนเกี่ยวกับ วลีต่างๆ คำศัพท์ที่ให้ท่องจำที่ได้เรียนมาแล้วในบทที่ผ่านมา

- ครูแสดงข้อความเนื้อเรื่องของมุฮัมมัด
- ครูให้ผู้เรียนอ่านแล้วจับใจความสำคัญของเรื่อง
- ครูให้ผู้เรียนบอกคำถามที่เกี่ยวกับสิ่งที่ใช้สำหรับการคมนาคมจากข้อความ
- ครูให้ผู้เรียนบอกความหมายของประโยคจากเนื้อเรื่อง
- ครูให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ โดยการเปลี่ยนผู้กระทำ (ประธาน) สถานที่เกี่ยวข้อง

และมีความสัมพันธ์กัน

- ครูอธิบายการประยุกต์ใช้และการเขียนประโยค
- ครูเขียนประโยคที่สลับซับซ้อนจากหนังสือพิมพ์ แล้วให้นักเรียนบอก

ความหมายของคำ

- ครูบอกความหมายของเรื่องราวให้ผู้เรียนฟัง แล้วให้ผู้เรียนสังเกตการณ์ใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์

- ครูทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียนเกี่ยวกับคำถามคำกริยาคำเชื่อมประเภทต่างๆ
- ครูอธิบายและอภิปรายเกี่ยวกับคำที่มีความหมายในภาษาอาหรับ
- ครูให้ผู้เรียนเปลี่ยนคำในประโยค โดยประยุกต์ใช้คำที่มีความหมายเหมือนกัน

ในภาษาอาหรับของคำถามและคำกริยา

- ครูแสดงการผันคำกริยาต่างๆที่มีความหมายเหมือนกันสัมพันธ์กับคำสรรพนาม
- ครูให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ของกริยาต่างๆตามคำสรรพนาม โดยใช้วิธีการของการเปลี่ยนรูปของคำกริยาตามหลักภาษาอาหรับถูกต้องตามหลักภาษา

- ครูแจกใบงานให้นักเรียนทำในคาบเรียน หรือทำเป็นการบ้าน

ขั้นสรุป

- ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปผลเรียนเกี่ยวกับการตีความ จับใจความและเห็นคุณค่าของภาษาอาหรับ

- ผู้เขียนเขียนบันทึกสรุปผลตามความเข้าใจของผู้เรียน
- ผู้เรียนทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนที่ 4

9. บันทึกหลังการสอน

บันทึกสรุปผลการจัดการเรียนการสอน

ด้านความรู้ (K)	ด้านกระบวนการ (P)	ด้านคุณลักษณะ (A)

.....

.....
 (.....)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นฝ่ายวิชาการ

.....

.....
 (.....)

ฝ่ายบริหารวิชาการ

ภาคผนวกที่ 1
ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ

คำแนะนำการใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสรุปความ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ หลักเกณฑ์ เรื่องการเขียนสรุปภาษาอาหรับ
2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการเขียนสรุปภาษาอาหรับที่ถูกต้อง
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำทักษะการเขียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
4. เพื่อเป็นชุดฝึกทักษะการเขียนสรุปภาษาอาหรับสำหรับนักเรียนชั้นชานาวิยปีที่ 2
5. เพื่อเป็นสื่อในการเรียนการสอนวิชาภาษาอาหรับ

สื่อการฝึกทักษะ

1. ชุดฝึกทักษะการเขียนสรุปภาษาอาหรับ
2. เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาอาหรับ
3. แบบประเมินผล

ขั้นตอนการฝึกทักษะ

1. ครูผู้สอนทำการทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้และทักษะพื้นฐานของนักเรียน
2. ครูแจกชุดฝึกให้นักเรียนพร้อมทั้งชี้แจง อธิบายเนื้อหาสาระและการใช้แบบฝึกทักษะ
3. นักเรียนศึกษาหลักเกณฑ์การเขียนสรุปภาษาอาหรับประกอบการฝึกทักษะ

การประเมินผล

1. การประเมินผลจากแบบทดสอบ
2. เกณฑ์การผ่าน 75 %

คำแนะนำการใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับโดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการเขียนสระภาษาอาหรับโดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเขียนสระภาษาอาหรับสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถนำทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้

สื่อการฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1. ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. คู่มือการอธิบายเพิ่มเติมไวยากรณ์ภาษาอาหรับ
3. แบบประเมินผลการเขียนสระภาษาอาหรับสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ขั้นตอนการฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1. ครูผู้สอนทำการทดสอบก่อนเรียนเพื่อวัดความรู้ และทักษะพื้นฐานของผู้เรียน
2. นักเรียนศึกษาหลักเกณฑ์การเขียนสระภาษาอาหรับสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การประเมินผล

1. การประเมินจากแบบทดสอบ
2. เกณฑ์ผ่าน 75%

คำชี้แจง

ชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ขั้นตอนการเรียนรู้การเขียนสระภาษาอาหรับ

ขั้นตอนที่ 1

1. นักเรียนสามารถอ่าน และทำความเข้าใจโครงสร้างของประโยค

ขั้นตอนที่ 2

1. นักเรียนเขียนสระทุกคำที่กำหนดไว้โดยมีหลักเกณฑ์จากตัวอย่างในขั้นตอนที่ 1
2. นักเรียนมีมโนภาพเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 3

1. นักเรียนอ่านคู่มือ การอธิบายไวยากรณ์ภาษาอาหรับสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ทำความเข้าใจกฎของไวยากรณ์ในแต่ละสถานภาพ

ขั้นตอนที่ 4

1. นักเรียนสามารถเขียนประโยคของแต่ละ โครงสร้างของชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ

ขั้นตอนที่ 5

1. นักเรียนเขียนโครงสร้างของแต่ละประโยคที่กำหนดไว้อย่างอิสระได้

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. นักเรียนอ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังก่อนลงมือศึกษาชุดฝึกทักษะการเขียนสระ
ภาษาอาหรับสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนแล้วบันทึกคะแนนไว้
3. นักเรียนศึกษาชุดฝึกทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ตามลำดับ โดยไม่ต้องรีบร้อน เมื่อเข้าใจแล้วให้ทำกิจกรรมการเรียนรู้
4. นักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองไม่ดูเฉลยก่อนทำกิจกรรมการเรียนรู้
5. นักเรียนรับคำอธิบายจากครูผู้สอนถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยให้ปรึกษาครูผู้สอน
ทันที

แบบทดสอบก่อนเรียน

การเขียนสระภาษาอาหรับ

ชั้น 2 ชานวีย์

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสระในข้อความต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

والحاكم هو من تولى شئون الناس, ومن مسؤوليات:-

1. إقامة شرع الله
2. إقامة العدل بين الناس
3. إقامة العمران, وتأمين التعليم
4. رعاية الأخلاق وتوجيه الناشئة

دعاة الاسلام اليوم قطب الرعى, ومحط الأنظار محليا ودوليا, يصدرهم الأفراد والدول, بل

خصصت كثير من الدول الاسلامية أجهزة وخبراء يتابعون,

الثقافة الاسلامية

القرآن الكريم وتفسيره

والقرآن الكريم هو المصدر الأول للاسلام, فينبغي على الداعية المسلمة أن يحفظ ما تيسر منه,

وأن يداوم على تلاوته.

السنة النبوية

والمصدر الثاني للثقافة الإسلامية للداعية هو السنة . وفيها يتمثل التفسير النظري والتطبيق العملي لكتاب الله

وأنت أيها المسلم الداعية:

ولقد صدرت في السنوات الأخيرة مجموعة لابأس بها من الكتب التي تحدثت عن التربية الإسلامية , فما زالت القضية التربوية تخلف حواها وجهات النظر

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

แบบทดสอบระหว่างเรียนวัดทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ

แบบฝึกที่ 1

คำชี้แจง จงวิเคราะห์ ข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียนสระที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

والحاكم هو من تولى شئون الناس, ومن مسؤوليات:-

5. اقامة شرع الله

6. اقامة العدل بين الناس

7. اقامة العمران, وتأمين التعليم

8. رعاية الأخلاق وتوجيه الناشئة

دعاة الاسلام اليوم قطب الرchy, ومحط الأنظار محليا ودوليا, يصدرهم الأفراد والدول, بل خصصت

كثير من الدول الاسلامية أجهزة وخبراء يتابعون,

แบบฝึกที่ 2

คำชี้แจง จงวิเคราะห์ ข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียนสระที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

الثقافة الاسلامية

القرآن الكريم وتفسيره

والقرآن الكريم هو المصدر الأول للإسلام, فينبغي على الداعية المسلمة أن يحفظ ما تيسر منه, وأن يداوم على تلاوته.

السنة النبوية

والمصدر الثاني للثقافة الاسلامية للداعية هو السنة . وفيها يتمثل التفسير النظري والتطبيق العملي لكتاب الله

แบบฝึกที่ 3

คำชี้แจง เขียนสระแต่ละโครงสร้างให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

1) เนื้อหาของโครงสร้างประโยค Mudhaf + Mudhaf al-Elahi

1.1) _____

1.2) _____

2) เนื้อหาของโครงสร้างประโยค Mausuf + Sifat

2.1) _____

2.2) _____

3) เนื้อหาของโครงสร้างประโยค Mubtada' + Khabar

3.1) _____

3.2) _____

4) เนื้อหาของโครงสร้างประโยค Fiil Madhi + Fail

4.1) _____

4.2) _____

5) เนื้อหาของโครงสร้างประโยค Fiil Madhi + Fail + Maful al-bih

5.1) _____

5.2) _____

แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การเขียนสระภาษาอาหรับ ชั้น 2 ชานาวิย

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสระในข้อความต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

والحاكم هو من تولى شئون الناس, ومن مسؤوليات:-

اقامة شرع الله

اقامة العدل بين الناس

اقامة العمران, وتأمين التعليم

رعاية الأخلاق وتوجيه الناشئة

دعاة الاسلام اليوم قطب الرعى, ومحط الأنظار محليا ودوليا, يصدرهم الأفراد والدول, بل خصصت

كثير من الدول الاسلامية أجهزة وخبراء يتابعون,

الثقافة الاسلامية

القرآن الكريم وتفسيره

والقرآن الكريم هو المصدر الأول للاسلام, فينبغي على الداعية المسلمة أن يحفظ ما تيسر

منه, وأن يداوم على تلاوته.

السنة النبوية

والمصدر الثاني للثقافة الاسلامية للداعية هو السنة . وفيها يتمثل التفسير النظري والتطبيق

العملي لكتاب الله

وأنت أيها المسلم الداعية:

ولقد صدرت في السنوات الاخيرة مجموعة لابأس بها من الكتب التي تحدثت عن التربية

الاسلامية , فما زالت القضية التربوية تخلف حواها وجهات النظر

ชุดฝึกที่ 1

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนสระภาษาอาหรับ

มาตรฐานการเรียนรู้ของภาษาอาหรับ

เข้าใจกระบวนการฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน เห็นคุณค่าและมีทักษะในการใช้ภาษาอาหรับเพื่อการเรียนรู้ ค้นคว้า ศึกษาค้นคว้าปัญหาชีวิตอิสลามและสื่อความหมาย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้
2. เพื่อให้ให้นักเรียนเขียนสระได้ถูกต้อง
3. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถเขียนตามรูปแบบที่กำหนดไว้ได้
4. เพื่อให้ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอาหรับ

ใบความรู้ชุดฝึกที่ 1

สระในภาษาอาหรับ “ฮารอกัต” (الحركات)

ในภาษาอาหรับจะมีสระ หรือ “ฮารอกัต” คือ ฎอมมะห์ — (สระ – อุ อุ) ฟัดซะห์— (สระ – อะ อา) กัสเราะห์— (สระ – อิ อี) และสระ ฎอมมาตาน— (สระ – อุน) ฟัดฮาตาน— (สระ – อัน) และ กัสรอตาน— (สระ – อิน) และซุกูน— (อักษรตาย) การใช้สระกำกับในภาษาอาหรับเพื่อช่วยในการอ่านออกเสียง แต่ไม่จำเป็นต้องใส่ โดยทั่วไปมักไม่ใส่

ตัวอย่างการเขียนสระ

1. صَبَاحُ الْخَيْرِ
2. مَسَاءُ الْخَيْرِ
3. كَيْفَ حَالُكُمْ؟ - كَيْفَ حَالُكُمْ
4. الْحَمْدُ لِلَّهِ أَنَا بِخَيْرٍ
5. الْحَمْدُ لِلَّهِ أَنَا بِخَيْرٍ وَلَكِنَّ أَبِي مَرِيضًا فِي الْمُسْتَشْفَى

การเขียนสระอิสหมหรือ“อาลามัตอิสหม” (علامات الاسم) ในภาษาอาหรับ

ในภาษาอาหรับ คำส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มประเภท “อิสหม” الاسم (คำนาม) เพราะเป็นสิ่งที่บ่งบอกชื่อของสิ่งต่างๆ เช่น ชื่อของคน สัตว์ สิ่งของ สิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวเราที่เป็นวัตถุ

(รูปธรรม) และสิ่งที่บ่งบอกอาการนาม (นามธรรม) ที่ไม่สามารถมองเห็นได้ การจะรู้ว่าคำใดจัดอยู่ในประเภทใด สามารถรับรู้โดยคุณลักษณะ “อาลามาค” علامات ของแต่ละประเภท

โดยทั่วไป คำนาม “อิสม” จะมีคุณลักษณะ 5 ประการดังนี้ คือ

1. มีอักษร “อาลีฟ และ ลาม”(ا) อยู่ตอนต้นของคำ เช่น คำว่า "السَّيِّئُ" (รชยนต์) "المُدْرِسُ" (โรงเรียน) ที่บ่งบอกสิ่งของ หรือสถานที่ หรือ "الصَّلَاةُ" (การละหมาด) เป็นชื่อสิ่งที่มีสติสัมปภูติสาสนกิจ ไม่ใช้การกระทำการละหมาด “อาลีฟ และ ลาม”(ا) นั้นใส่ในคำเพื่อสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เจาะจง “มอริฟะห์”(المعرفة) เหมือนคำว่า The ที่เป็น Article ในภาษาอังกฤษ ถ้าไม่มี “อาลีฟ และ ลาม”(ا) สิ่งนั้นจะไม่เจาะจง “นะกีเราะห์”(نكرة) ตามหลักภาษาอาหรับ

2. มีสระ “ตันวิน”(التنوين) ได้แก่ สระ “ฆูอมมาตาน” — (สระ – อนุ) “ฟัตฮาตาน” — (สระ – อัน) และ “กัศรอตาน” — (สระ – อิน) อยู่ท้ายพยางค์ของคำนั้น เช่น คำว่า "جَرَّاحٌ" (จกรยาน) "فَاكِهَةٌ" (ผลไม้) "صَبَاحًا" (ตอนเช้า) สิ่งเหล่านี้บ่งบอกชื่อของสิ่งของเครื่องใช้ อาหาร และเวลา ซึ่งอยู่ในกลุ่มคำประเภทคำนาม “อิสม” ที่ไม่เจาะจง “นะกีเราะห์” มีบางคำที่มี “สระตันวิน”(التنوين) แต่เจาะจง เช่น คำว่า "مُحَمَّدٌ" (มุฮัมมัด) เพราะเป็นชื่อของคนคนหนึ่งที่ชื่อมุฮัมมัด ดังนั้นชื่อเฉพาะของคน หรือชื่อเฉพาะของสถานที่ (Proper Noun) จะเป็น คำนามเจาะจง “มอริฟะห์” (المعرفة) เช่น ปัตตานี(ปัตตานี)กรุงเทพฯ(กรุงเทพฯ)ประเทศไทย(ประเทศไทย)บาร์คโอบามา(بارك أوباما)หรือชื่อบริษัทเมืองประเทศ หน่วยงานต่างๆ เช่น โนเกีย(نوكيا)-ดีเวอร์พูล(ليفربول)-ซีเรีย(سوريا)มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา(جامعة راجافات جالا)คำเหล่านี้ไม่สามารถใส่ “สระตันวิน” ได้ แต่ยังคงเป็น “คำนามเจาะจง”(اسم المعرفة) ซึ่งใช้ตามหลักภาษาอาหรับ

3. มี “ฮัรฟัจ์”(حرف الجر) (คำบุพบท)หน้าคำนั้น ซึ่งคำที่ตามหลัง “ฮัรฟัจ์” (คำบุพบท)ต้องเป็นคำนามเท่านั้น เช่น คำว่า "فِي الْبَحْرِ" (ในทะเล) "عَلَى كُرْسِيٍّ" (บนเก้าอี้) เป็นต้น ดังนั้น คำว่า "الْبَحْرُ" (ทะเล) และ "كُرْسِيٍّ" (เก้าอี้) เป็นคำนามที่บอกชื่อสถานที่และสิ่งของเครื่องใช้ และพยางค์ตัวสุดท้ายในคำจะอ่านตาม “สระกัศเราะห์” (สระ – อี)ตลอด ถ้าอ่านเป็นสระอื่นถือว่าผิดตามหลักการอ่านภาษาอาหรับ และถ้าใส่คำกริยาหลังคำบุพบท ถือว่าผิดตามโครงสร้างประโยคตามหลักภาษาอาหรับเช่นเดียวกัน

4. “อิสนาด”(الإسناد) (อยู่ติดกับคำนาม) ซึ่งแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น คำว่า "سَيِّئٌ" "رَدِيئٌ" (รชยนต์ของมุฮัมมัด) "وَالِدٌ مُّحَمَّدٍ" (พ่อของมุฮัมมัด) หรือ ติดกับคำสรรพนาม เช่น คำว่า "أَبُو" (พ่อของเขา) "أُمِّي" (แม่ของฉัน) ดังนั้น อักษรตัว "ا" (ฮุ) และ "ي" (ยา) จากคำดังกล่าว เป็นคำสรรพนาม “ฆูอมมีร์” ที่แสดงความเป็นเจ้าของและจัดอยู่ในกลุ่มประเภท คำนาม “อิสม”

ตามวัฒนธรรมของชาวอาหรับจะไม่เรียกชื่อจริงของคนคนหนึ่ง โดยเฉพาะคนที่เป็นผู้ใหญ่ แต่ชาวอาหรับจะเรียกชื่อของคนที่มีชื่อ อับดุลเลาะห์ (عبد الله) ในชื่อเรียกหรือชื่อเล่น “อัลกุณียะห์” (الكنية) ตามชื่อของลูกชายคนโต เช่น เรียกคนชื่ออับดุลเลาะห์ ว่า “อาบูมุฮัมมัด” (أبو محمد) ซึ่งก็คือ พ่อของมุฮัมมัดนั่นเอง การเรียกชื่ออย่างนี้เป็นการแสดงความเคารพผู้หลักผู้ใหญ่ตามวัฒนธรรม และท่านศาสดามุฮัมมัด (ซ.ล.) มีชื่อเล่นว่า “อาบู กอเซ็ม” (أبو قاسم) เพราะท่านมีลูกชายคนโตที่ชื่อ “กอเซ็ม” นั่นเองส่วนในวัฒนธรรมไทยจะเรียกชื่อเรียก เช่น ลุง ป้า น้า อา เป็นต้น

5. มี “ยา อันนิดาอู” “يا النداء” (คำที่ใช้เรียกคน) มีความหมายว่า “โอ!” หรือ “เฮย!” เป็นคำอุทาน คำที่ตามหลังคำว่า “ยา อันนิดาอู” (يا النداء) ต้องเป็นคำนามที่มีสติปัญญาเท่านั้น คงพิลึกถ้ามีคำที่ตามหลัง “ยา อันนิดาอู” เป็นสิ่งที่ไม่มีความสติปัญญา เช่น ประโยคที่ว่า “يا سيَّار” (โอ รถยนต์) แต่อาจมีข้อยกเว้นในการใช้ “ยาอันนิดาอู” ในงานวรรณกรรมที่พรรณนาสิ่งไม่มีชีวิต เช่น “โอ โรงเรียนของฉัน” หรือในวรรณคดีภาษาอาหรับที่กวีได้พรรณนาทะเล เช่น “يا ليل كموج” (โอ ยามราตรีนี้ เปรียบดังคลื่นทะเล) เป็นต้น

ดังนั้นคุณลักษณะของคำนาม “อูลามาตอิสหม” (علامات الاسم) ทั้ง 5 ประการที่กล่าวมานี้ เป็นสิ่งที่บ่งบอกว่า คำนี้นั้นจะอยู่ในประเภทของ คำนาม “อิสหม” (الاسم) ไม่ใช่กลุ่มคำประเภทของ คำกริยา “ฟิอล” (الفعل) หรือ คำเชื่อม “ฮัรฟ” (الحرف)

ใบกิจกรรม ชุดฝึกที่ 1

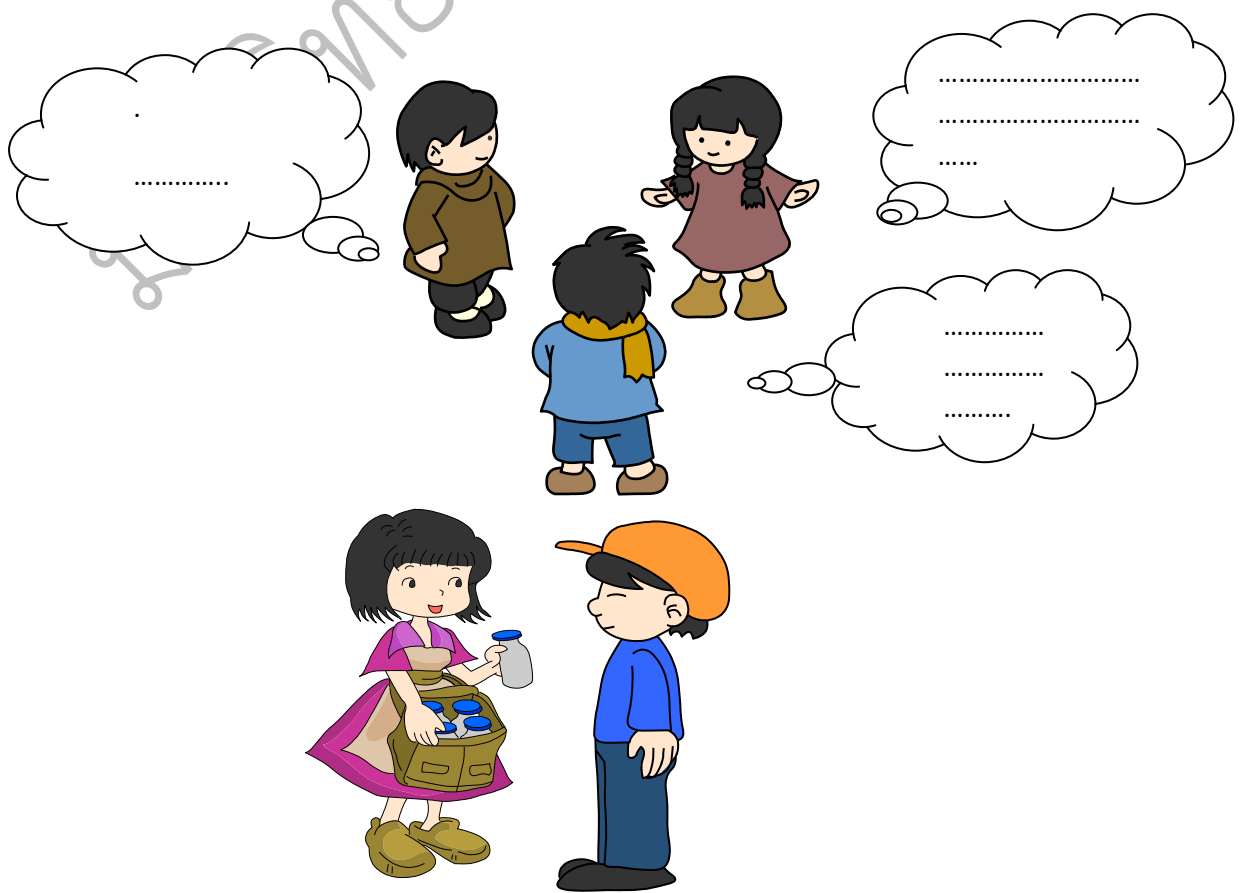
1.1 คำชี้แจง: จงเขียนสระภาษาอาหรับของคำนามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

คำนาม	สระ
1. علامات الاسم	1.
2. عبد الل	2.
3. دعة الاسلام	3.
4. وصول الدعوة	4.
5. على غير الاتفاق	5.
6. سائر الاهل	6.
7. سلم الكتاب	7.

1.2 จงเขียนชื่อคนภาษาอาหรับพร้อมเขียนสระให้ถูกต้อง

1.3 จงเขียนชื่อสิ่งของภาษาอาหรับพร้อมเขียนสระให้ถูกต้อง

1.4 จงเขียนชื่อสัตว์ภาษาอาหรับพร้อมเขียนสระให้ถูกต้อง

Three thought bubbles are provided for writing. Each bubble contains two horizontal dotted lines for text.

1.5 จงเขียนชื่อสถานที่ภาษาอาหรับพร้อมเขียนสระให้ถูกต้อง

An illustration of a girl in a pink dress and a boy in a blue shirt and orange cap. Above them are three speech bubbles for writing. Each bubble contains two horizontal dotted lines for text.

1.6 Tuliskan biodata anda drngan bahasa Arab serta bagikan harakah biar betul

จงเขียนชื่อ นามสกุล ที่อยู่ของคุณลงในแบบฟอร์มนี้

Nama: Mr./Miss/ Mrs. Baka.....

Tempat tinggal:.....

Nama ayah:.....

Sekolah tempat belajar:

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ชุดฝึกที่ 2

โครงสร้างประโยคของคำในภาษาอาหรับ (الجملة العربية)

มาตรฐานการเรียนรู้ของภาษาอาหรับ

เข้าใจกระบวนการฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน เห็นคุณค่าและมีทักษะในการใช้ภาษาอาหรับเพื่อการเรียนรู้ ค้นคว้า ตีความบทบัญญัติอิสลามและสื่อความหมาย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้
2. เพื่อให้ให้นักเรียนเขียนสระได้ถูกต้อง
3. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถเขียนตามรูปแบบที่กำหนดไว้ได้
4. เพื่อให้ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอาหรับ

ใบความรู้

การใช้ภาษาอาหรับคงเหมือนภาษาทั่วไป เช่น ภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษที่มีโครงสร้างที่ประกอบด้วยคำหลายคำมาเรียงกันประกอบเป็นประโยค ซึ่งโครงสร้างในแต่ละภาษาจะคล้ายกัน ประโยคในแต่ละประโยคจะสมบูรณ์เมื่อมี 3 คำที่เป็นองค์ประกอบของประโยค คือ

1. ประธาน (Subject) คือ คำที่ทำหน้าที่เป็นผู้กระทำ หรือ “ฟาอิล”
2. คำกริยา (Verb) คือ คำที่ทำหน้าที่เป็นการกระทำ หรือ “ฟิอูล”
3. กรรม (Object) คือ คำที่ทำหน้าที่เป็นผู้ถูกกระทำ หรือ “มัฟอูล-ลุมิบ” เมื่อการกระทำที่เป็นกรรมกริยา (Transitive Verb) หรือการขยายความของการกระทำ เมื่อการกระทำเป็นอาการนาม หรือกรรมกริยา (Intransitive Verb) ซึ่งมีคำบุพบท (Proposition) “ฮัรฟัจร” มาเชื่อมกับคำกริยานั้น และอาจจะบ่งบอกถึงสถานที่ เวลา ลักษณะการกระทำ คำกริยาวิเศษณ์ (Adverb) คำสันธาน (Conjunctions) เข้ามาเกี่ยวข้อง เพื่อให้ประโยคนั้นจะได้รับความเข้าใจและมีความหมายที่สมบูรณ์

ตัวอย่างประโยคในภาษาไทย เช่น

“มุฮัมมัดไปที่โรงเรียนตอนเช้าโดยรถยนต์”

จากประโยคภาษาไทยข้างต้น เราสามารถแยกคำต่างๆและหน้าที่ของคำต่างๆดังนี้ คือ

มุฮัมมัด คือ ประธาน ผู้กระทำ (Subject)

ไป คือ การกระทำ คำกริยา (Verb)

ที่โรงเรียน คือ ขยายการกระทำของการไป เพราะไปเป็นอกรรมกริยา และโรงเรียนเป็นกรรม โดยมีคำบุพบท (ที่) เชื่อมกับคำที่เป็นกรรม (โรงเรียน) เพื่อให้ประโยคสมบูรณ์ และเป็นคำที่ขาดไม่ได้ ถ้าไม่มีคำ (ที่โรงเรียน) ก็ไม่รู้ว่ามีผู้ไปที่ไหน

ตอนเช้า คือ ขยายการกระทำของการไป เป็นกริยาวิเศษณ์บ่งบอกถึงเวลาเพื่อขยายประโยค ขยายความให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สามารถถอดคำนี้ออกได้

โดยรถยนต์ คือ ขยายการกระทำของการไป เพื่อขยายประโยค ขยายความให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน และสามารถถอดคำนี้ออกได้

จากประโยคข้างต้นสามารถเขียนเปรียบเทียบเป็นภาษาอาหรับได้ดังนี้

يَذْهَبُ مُحَمَّدٌ إِلَى الْمَدْرَسَةِ صَبَاحًا بِالسَّيَّارَةِ

จากประโยคในภาษาอาหรับจะเห็นว่า ประโยคจะเขียนจากขวาไปทางซ้าย ซึ่งโครงสร้างของประโยคส่วนใหญ่จะขึ้นต้นด้วยคำกริยา “ฟิอฺล” (فعل) ต่อด้วยประธานซึ่งต้องเป็นคำนาม “อิสฺม” (اسم) เท่านั้น และกรรมซึ่งต้องเป็นคำนาม โดยมีคำบุพบท “ฮัรฟฺ จัร” (حرف الجر) ที่ใช้เชื่อมประโยคเข้าด้วยกัน จากประโยคข้างต้นมีคำทั้งหมด 7 คำ สามารถแยกหน้าที่ (Function) ตามโครงสร้างของประโยคในภาษาอาหรับดังนี้

ข้อความ

يَذْهَبُ مُحَمَّدٌ إِلَى الْمَدْرَسَةِ صَبَاحًا بِالسَّيَّارَةِ

คำ	หน้าที่ของคำ
يَذْهَبُ	“กำลังไป” คำกริยา “ฟิอฺล มุฎอริอฺ” (الفعل المضارع) การกระทำที่เป็นปัจจุบัน
مُحَمَّدٌ	“มุฮัมมัด” คำนามทำหน้าที่เป็นประธาน ผู้กระทำ “ฟาอิล” (فاعل)
إِلَى	“ที่” คำบุพบท “ฮัรฟฺ จัร” (حرف الجر)
الْمَدْرَسَةِ	“โรงเรียน” คำนามหลังคำบุพบท “มัจรูร” (محور) ขยายการกระทำของการไปให้เข้าใจ
صَبَاحًا	“ตอนเช้า” เป็นคำกริยาวิเศษณ์ “ซอหฺฟ” (ظرف) บ่งบอกถึงเวลาให้ประโยคสมบูรณ์ขึ้น
بِـ	“โดย” คำบุพบท “ฮัรฟฺ จัร” (حرف الجر)
السَّيَّارَةِ	“รถยนต์” คำนามหลังคำบุพบท “มัจรูร” (محور) ขยายการกระทำของการไปให้สมบูรณ์

จากตัวอย่างนี้ คำที่ตามหลังคำบุพบทต้องเป็นคำนามเท่านั้น จะเป็นคำกริยาไม่ได้ ในประโยคนี้ ซึ่งมีคำบุพบท 2 คำ คำแรก คือ คำว่า إِلَى (อิลา) และคำนามที่ตามหลังคำบุพบท المدرسة (อัลมัดรอซาติ) ต้องอ่านพยางค์สุดท้ายตามสระ -อี “กัศเราะห์” คำที่สอง คือ คำว่า بِ (บิ) และ

คำนามที่ตามหลังคำบุพบท **السَّيَا**(อัสสัยยารอติ) เช่นเดียวกับคำแรกที่พยางค์สุดท้ายต้องอ่านตามสระ -อี

ดังนั้น โครงสร้างประโยคในภาษาอาหรับจะมีองค์ประกอบที่อาจแตกต่างกันกับภาษาอื่น แต่ขึ้นอยู่กับบริบท การเขียน การแสดงออก และกาลของการกระทำนั้น ซึ่งสามารถสร้างโครงสร้างของประโยคในภาษาอาหรับ ดังต่อไปนี้

1. คำกริยา คำนาม คำนาม เช่น

أَكَلْتُ الْقِطَّةَ سَمَكَةً(แอมวกินปลา) สามารถแยกคำได้ดังนี้

คำ	หน้าที่ของคำ
أَكَلْتُ	“กินแล้ว” คำกริยา “ฟิอฺลุมากฎียฺ”(الفعل الماضي)การกระทำที่เป็นอดีต
الْقِطَّةَ	“แมว” คำนามทำหน้าที่เป็นประธาน ผู้กระทำ “ฟาอิลฺ”(فاعل)
سَمَكَةً	“ปลา” คำนามทำหน้าที่เป็นกรรม ผู้ถูกกระทำ “มัฟอูลลฺบิฮฺ”(مفعول به)

จากตัวอย่างนี้ โครงสร้างของประโยคที่ประกอบด้วย คำกริยา คำนามที่ 1 ที่ทำหน้าที่เป็นประธาน คำนามที่ 2 ที่ทำหน้าที่เป็นกรรม เป็นโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่สลับซับซ้อนที่สามารถพบเจอโดยทั่วไปโดยส่วนใหญ่ของประโยคข้อความในภาษาอาหรับ เป็นประโยคดั้งเดิมของโครงสร้างประโยคในภาษาอาหรับ

2. คำกริยาวิเศษณ์ คำกริยา คำนาม คำนาม คำบุพบท คำนาม เช่น

تَرَكِبْتُ أَمِينَةً دَرَجَةً فِي الْحَدِيقَةِ الْيَوْمَ(วันนี้ آمินะห์กำลังขี่จักรยานในสวนสาธารณะ)สามารถแยกคำได้ดังนี้

คำ	หน้าที่ของคำ
الْيَوْمَ	“วันนี้” คำกริยาวิเศษณ์ เป็นคำนามที่บ่งบอกเวลาในปัจจุบัน
تَرَكِبْتُ	“กำลังขี่” คำกริยา “ฟิอฺลุมุฏอริฮฺ”(الفعل المضارع)การกระทำที่เป็นปัจจุบัน
أَمِينَةً	“ آمินะห์” คำนามทำหน้าที่เป็นประธาน ผู้กระทำ “ฟาอิลฺ”(فاعل)
دَرَجَةً	“จักรยาน” คำนามทำหน้าที่เป็นกรรม ผู้ถูกกระทำ “มัฟอูลลฺบิฮฺ”(مفعول به)
فِي	“ใน”คำบุพบท “ฮัรฟัจญ์”(حرف الجر)
الْحَدِيقَةِ	“สวนสาธารณะ” คำนามหลังคำบุพบท “มัจรูรฺ”(مجرور)

จากตัวอย่างนี้ คำว่า **الْيَوْمَ** “วันนี้” คำกริยาวิเศษณ์ เป็นคำนามที่บ่งบอกเวลาในปัจจุบัน สามารถละไว้หรือถอดได้ ความหมายก็ยังคงเดิมไม่เปลี่ยนแปลง และสามารถเปลี่ยนเป็น

คำอื่นได้ เช่น คำว่า **الْأَمْسِ** (เมื่อวาน) เป็นคำกริยาวิเศษณ์ที่บ่งบอกเวลาที่เป็นอดีต เราต้องเปลี่ยนคำกริยา **تَرَكَبْتُ** (กำลังขี่) ในประโยคที่เป็นคำกริยา “**فِيَوْمٍ مَّضَتْ**” (การกระทำที่บ่งบอกเป็นปัจจุบันให้เป็นคำกริยาที่เป็นอดีต “**رَكَبْتُ**” (ขี่ไปแล้ว) ประโยคนี้ก็ยังคงความหมายการขี่จักรยานในสวนสาธารณะ เพียงแต่เปลี่ยนจากการกระทำ (Action) จากการกระทำที่เป็นปัจจุบัน กลายเป็นการกระทำที่เป็นอดีต

3. คำกริยา คำนาม คำนาม คำนามพบท คำนาม เช่น

رَكَبَ الصَّيَّادُ السَّفِينَةَ فِي الْبَحْرِ (ชาวประมงเล่นเรือในทะเล) สามารถแยกคำได้ดังนี้

คำ	หน้าที่ของคำ
رَكَبَ	“เล่น” คำกริยา “ فِيَوْمٍ مَّضَتْ ” (الْفعل الماضي) การกระทำที่เป็นอดีต
الصَّيَّادُ	“ชาวประมง” คำนามทำหน้าที่เป็นประธาน ผู้กระทำ “ فَاعِلٍ ” (فاعل)
السَّفِينَةَ	“เรือ” คำนามทำหน้าที่เป็นกรรม ผู้ถูกกระทำ “ مَفْعُولٌ بِهِ ” (مفعول به)
فِي	“ใน” คำนามพบท “ حَرْفُ الْجَرِّ ” (حرف الجر)
الْبَحْرِ	“ทะเล” คำนามหลังคำนามพบท “ مَجْرُورٌ ” (مجرور) ขยายการกระทำของการเล่นเรือให้เข้าใจ

จากตัวอย่างนี้ คำว่า “**فِي الْبَحْرِ**” (ในทะเล) เป็นคำขยายความที่สำคัญของการกระทำการเล่นเรือของชาวประมง เพื่อให้ประโยคนี้สมบูรณ์ ถ้าขาดคำนี้ประโยคอาจไม่ชัดเจนและไม่สมบูรณ์

4. คำนาม คำกริยา คำนาม คำนาม คำกริยาวิเศษณ์ เช่น

نَا أَكَلْتُ تَفَّاحَةً لَذِيذًا (ฉันกินแอปเปิ้ลอย่างเอร็ดอร่อย) สามารถแยกคำได้ดังนี้

คำ	หน้าที่ของคำ
نَا	“ฉัน” เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 1 ทำหน้าที่เป็นประธานที่ขึ้นต้นด้วยคำนาม “ مُبْتَدَأٌ ”
أَكَلْتُ	“กิน” คำกริยา “ فِيَوْمٍ مَّضَتْ ” (الْفعل الماضي) การกระทำที่เป็นอดีต
تَفَّاحَةً	“ฉัน” เป็นคำสรรพนามทำหน้าที่เป็นประธาน ผู้กระทำ “ فَاعِلٍ ” (فاعل)
لَذِيذًا	“เอร็ดอร่อย” คำนามทำหน้าที่เป็นกรรม ผู้ถูกกระทำ “ مَفْعُولٌ بِهِ ” (مفعول به)
لَذِيذًا	“อย่างเอร็ดอร่อย” คำกริยาวิเศษณ์ “ حَالٌ ” (حال) เป็นคำนามที่ขยายความการกิน

จากตัวอย่างนี้ คำว่า “**لَذِيذًا**” (อย่างเอร็ดอร่อย) เป็นคำขยาย เป็นคำขยายความที่ไม่สำคัญของการกระทำการกินแอปเปิ้ลของฉัน แต่เติมคำนี้เพื่อให้ประโยคนี้มีชีวิตชีวา เพื่อให้ประโยคสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่ถ้าขาดคำนี้ ประโยคยังคงสมบูรณ์ไม่เปลี่ยนแปลง

ใบกิจกรรมชุดฝึกที่ 2

1. เติมความหมายของคำต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

ข้อความ	เขียนซ้ำ
1. الْيَوْمَ تَقُودُ <u>صَفَاءَ</u> سَيَّارَهُ إِلَى فِطَانِي، وَيَمْتَلِئُ سَيَّارَتُهَا الْبَنَزِينَ فِي مَحَطَّةِ وَقُودٍ "إِسو".	1..... 2.....
2. الْيَوْمَ يَقُودُ <u>مُحَمَّدٌ</u> سَيَّارَهُ إِلَى فِطَانِي، وَيَمْتَلِئُ سَيَّارَتُهُ الْبَنَزِينَ فِي مَحَطَّةِ وَقُودٍ "إِسو".	3..... 4.....
3. الْأَمْسَ رَكِبَ <u>مُحَمَّدُ الدَّرَّاجَةَ</u> النَّارِيَةَ إِلَى سُوقِ الْمَدِينَةِ، وَاشْتَرَى طَعَامًا وَفَاكِهَةً وَمَشْرُوبَةً.	
4. فِي شَهْرِ ذِي الْحِجَّةِ سَافَرْتُ <u>أَمِينَةَ</u> إِلَى مَكَّةَ، وَرَكِبْتُ الطَّائِرَةَ فِي مَطَارِ "هَات يَاي-". وَنَزَلْتُ فِي مَطَارِ جُدَدٍ، وَطَافْتُ <u>أَمِينَةَ</u> حَوْلَ الْكَعْبَةِ فِي الْحَرَمِ، وَزَارْتُ <u>الْمَقْبَرَ النَّبَوِيَّ</u> فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ.	

1. ให้นักเรียนอธิบายโครงสร้างของคำที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้อง

1. اليوم تَقُودُ صَفَاءُ سَيَّارَةً إِلَى فطاني، وَتَمْتَلِئُ سَيَّارَتَهَا الْبَنَزِينَ فِي مَحَطَّةٍ وَقُودٍ "إيسو"

.....:1.1

.....:1.2

2. اليوم يَقُودُ مُحَمَّدٌ سَيَّارَةً إِلَى فطاني، وَيَمْتَلِئُ سَيَّارَتَهُ الْبَنَزِينَ فِي مَحَطَّةٍ وَقُودٍ "إيسو"

.....

.....

3. الأَمْسِ رَكِبَ مُحَمَّدٌ الدَّرَاجَةَ النَّارِيَةَ إِلَى سُوقِ الْمَدِينَةِ، وَاشْتَرَى طَعَامًا وَفَاكِهَةً وَمَشْرُوبَةً.

.....:3.1

.....:3.2

4. فِي شَهْرِ ذِي الْحِجَّةِ سَافَرْتُ أَمِينَةً إِلَى مَكَّةَ، وَرَكِبْتُ الطَّائِرَةَ فِي مَطَارِ "هَات ياي"، وَنَزَلْتُ فِي مَطَارِ جُدَّةَ

، وَطَافَتُ أَمِينَةً حَوْلَ الْكَعْبَةِ فِي الْحَرَمِ، وَزَارْتُ الْمَقْبَرَةَ النَّبَوِيَّةَ فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ.

.....:4.1

.....:4.2

1. Baca jumlah berikut ini kemudian tandakan alamat betul atau salah.

อ่านประโยคต่อไปนี้ และทำเครื่องหมาย (/) ถูก หรือ ผิด

Jumlah	Betul	Salah
1. أَنَا أَكَلْتُ تُفَاحَةً لَدِيدًا		
2. تَرَكْتُ أَمِينَةَ دَرَّاجَةٍ فِي الْحَدِيقَةِ الْيَوْمَ		
3. رَكِبَ الصَّيَّادُ السَّفِينَةَ فِي الْبَحْرِ		
4. تَمَتَّلِي سَيَّارَتَهَا الْبَنَزِينَ فِي مَحَطَّةٍ وَقُودٍ "إيسو"		
5. رَكِبَ مُحَمَّدٌ الدَّرَّاجَةَ النَّارِيَةَ إِلَى سُوقِ الْمَدِينَةِ		
6. رَكِبْتُ الطَّائِرَةَ فِي مَطَارٍ "هات ياي"		
7. أَكَلْتُ الْقِطَّةَ سَمَكَةً		
8. حَوَّلَ الْكَعْبَةَ فِي الْحَرَمِ		
9. اشْتَرَى طَعَامًا وَفَاكِهَةً وَمَشْرُوبَةً		
10. ذَهَبَ مُحَمَّدٌ إِلَى الْمَدْرَسَةِ صَبَاحًا بِالسَّيَّارَةِ		
11. فِي شَهْرِ ذِي الْهِجَةِ سَافَرْتُ أَمِينَةً إِلَى مَكَّةَ		
12. تَمَتَّلِي سَيَّارَتَهَا		

3. จงเขียนให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์

ตัวอย่าง

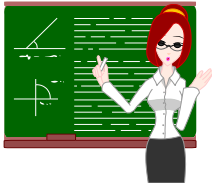
هو تلميذ

1.

..... هو

2.

..... انا

3.

.....

4.

.....

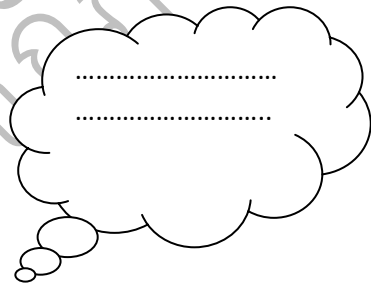
.....

บทสนทนา

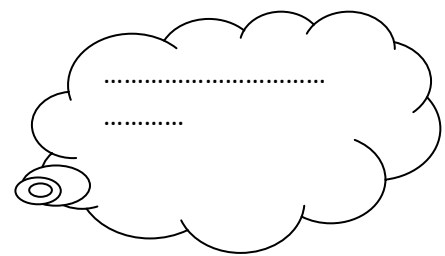
แต่งประโยคต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

(พวกเขาพูดว่าอะไร?)

1.

2.

ชุดฝึกที่ 3

ข้อความต่างๆและโครงสร้างการเขียนสระภาษาอาหรับ

มาตรฐานการเรียนรู้ของภาษาอาหรับ

เข้าใจกระบวนการฟัง ดู พูด อ่าน และเขียน เห็นคุณค่าและมีทักษะในการใช้ภาษาอาหรับเพื่อการเรียนรู้ ค้นคว้า ตีความบทบัญญัติอิสลามและสื่อความหมาย

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้
2. เพื่อให้ให้นักเรียนท่องคำศัพท์ได้ถูกต้อง
3. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถเขียนตามรูปแบบที่กำหนดไว้ได้
4. เพื่อให้ให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอาหรับ

ใบความรู้หน่วยที่ 3

คำศัพท์ที่ผู้เรียนควรรู้และท่องจำ

1. คำกริยาต่างๆที่ใช้ในบทเรียน(الأفعال)

คำกริยาอดีตกาล	คำกริยาปัจจุบัน	คำกริยาคำสั่ง	ความหมาย/การใช้
رَكَبَ	يَرْكَبُ	ارْكَبْ	ขี่(จักรยาน) เล่น(เรือ) นั่ง(รถไฟ)
أَكَلَ	يَأْكُلُ	كُلْ	กิน รับประทาน
شَرِبَ	يَشْرَبُ	اشْرَبْ	ดื่ม(น้ำ) สูบ(บุหรี่)
قَامَ	يَقُومُ	قُمْ	ยืนขึ้น
جَلَسَ	يَجْلِسُ	اجْلِسْ	นั่งลง
سَافَرَ	سَافِرٌ	سَفِّرْ	เดินทาง ไป(ที่ไกล)
رَجَعَ	يَرْجِعُ	ارْجِعْ	กลับ
نَزَلَ	يَنْزِلُ	انْزِلْ	ลง
شَاهَدَ	يُشَاهِدُ	اشْهَدْ	ชม มอง
نَقَلَ	يَنْقُلُ	انْقُلْ	เคลื่อนย้าย ส่ง(ของ)
اشْتَرَى	يَشْتَرِي	اشْتَرِ	ซื้อ
زَارَ	يُزُورُ	زُرْ	เยี่ยม

คำกริยาอดีตกาล	คำกริยาปัจจุบัน	คำกริยาคำสั่ง	ความหมาย/การใช้
طَافَ	يَطُوفُ	طَفْ	ตอวาฟ(เดินรอบๆกะบะห์)
صَلَحَ	يُصَلِّحُ	صَلِّحْ	ซ่อม(รถ) ปรับ(ความเข้าใจ)
لَعِبَ	يَلْعَبُ	الْعَبْ	เล่น
وَقَفَ	يَقِفُ	قِفْ	หยุด จอด(รถ)
مَلَأَ	يَمْلَأُ	امْلَأْ	เติม(ของเหลว)ให้เต็ม
حَمَلَ	يَحْمِلُ	حَمَلْ	บรรทุก
شَاخَنَ	يُشَاخِنُ	شَخِّنْ	บรรทุก(ของ) ส่ง(ของ)
قَرَأَ	يَقْرَأُ	اقْرَأْ	อ่าน
كَتَبَ	يَكْتُبُ	اُكْتُبْ	เขียน
فَتَحَ	يَفْتَحُ	اِفْتَحْ	เปิด
أَغْلَقَ	يَغْلِقُ	اغْلُقْ	ปิด
سَمَحَ	يَسْمَحُ	اسْمَحْ	ปล่อย อนุญาต
وَصَلَ	يَصِلُ	وَصِّلْ	(มา)ถึง (ไป)ถึง

2. คำนามประเภทต่างๆ(الأسماء)

2.1 คำนามต่างๆที่ใช้ของคน/สัตว์ และสิ่งของ/เครื่องใช้ (الإنسان والحيونات)

(والأشياء)

คน/สัตว์	ความหมาย	สิ่งของ/เครื่องใช้	ความหมาย
طَالِبٌ-طَالِبٌ-طَالِبَاتٌ	นักเรียน	كِتَابٌ-كُتُبٌ	หนังสือ
مُدَرِّسٌ-مُدَرِّسُونَ	ครู	دَفْطَرٌ-دَفَاتِرٌ	สมุด
مُهَنْدِسٌ-مُهَنْدِسُونَ	วิศวกร	قَلَمٌ-أَقْلَامٌ	ปากกา
وَلَدٌ-أَوْلَادٌ	เด็กผู้ชาย	دَرَّاجَةٌ	จักรยาน
تَاجِرٌ-تُجَّارٌ	พ่อค้า	سَيَّارَةٌ	รถยนต์
صَيَّادٌ-صَيَّادُونَ	ชาวประมง	سَفِينَةٌ	เรือ
طَبِيبٌ-أَطِبَّاءٌ	นายแพทย์ หมอ	دَرَّاجَةٌ نَارِيَّةٌ	จักรยานยนต์
لَاعِبٌ-لَاعِبُونَ	ผู้เล่นกีฬา	قِطَارٌ-قِطَارَاتٌ	รถไฟ

คน/สัตว์	ความหมาย	สิ่งของ/เครื่องใช้	ความหมาย
مُدِيرٌ-مَدْرَأٌ	ผู้จัดการใหญ่ ครูใหญ่	طَائِرٌ	เครื่องบิน
فِطَّةٌ-قِطْطٌ	แมว	بَاخِرَةٌ	เรือสินค้า
سَمَكَةٌ-أَسْمَاكٌ	ปลา	شَاحِنَةٌ	รถบรรทุก
دَجَاجٌ-دَوَاجِنٌ	ไก่	بَابٌ-أَبْوَابٌ	ประตู
نَمِرٌ-نُمُورٌ	เสือ	حَافِلَةٌ	รถบัส
أَسَدٌ	สิงโต	تِلْفِزُونٌ	โทรทัศน์
فَيْلٌ-أَفْيَالٌ	ช้าง	إِدَاعَةٌ	วิทยุ
عَنَمٌ-أَعْنَامٌ	แพะ แกะ	طَاوِلَةٌ	โต๊ะ
بَقَرٌ-أَبْقَارٌ	วัว ควาย	أَدَوَاتٌ كَهْرَبَائِيٌّ	เครื่องใช้ไฟฟ้า

2.2 คำนามเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ(الأماكن)

สถานที่	ความหมาย	สถานที่	ความหมาย
مَدْرَسَةٌ-مَدَارِسٌ	โรงเรียน	مَطَارٌ-مَطَارَاتٌ	สนามบิน
حَدِيقَةٌ- حَدَائِقُ	สวนสาธารณะ	حَمَامٌ-حَمَامَاتٌ	ห้องน้ำ
مَسْجِدٌ-مَسَاجِدٌ	มัสยิด	عُرْفَةٌ-عُرُفٌ	ห้องต่างๆ
مَرْفَأٌ-مَرَفِئٌ	ท่าเรือ	دُكَّانٌ-دُكَاكِينٌ	ร้านค้า
مَحَطَّةُ الْوُقُودِ	ปั๊มน้ำมัน	سُوقٌ-أَسْوَاقٌ	ตลาด

2.2 คำนามเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ(الأماكن) (ต่อ)

สถานที่	ความหมาย	สถานที่	ความหมาย
مَحَطَّةُ الْقِطَارِ	สถานีรถไฟ	شَاطِئٌ - شَوَاطِئُ	ชายหาด
قَرْيَةٌ - قُرَى	หมู่บ้าน	مُسْتَشْفَى - مُسْتَشْفَيَاتٌ	โรงพยาบาล
مَدِينَةٌ - مَدُنٌ	เมือง	مَلْعَبٌ - مَلَاعِبُ	สนามกีฬา
دَوْلَةٌ - دُولٌ	ประเทศ	مَرَابٌ - مَرَائِبُ	ลานจอดรถ
مَصْرَفٌ - مَصْرَفَاتٌ	ธนาคาร	مَطْعَمٌ - مَطَاعِمُ	ร้านอาหาร
مَكْتَبَةٌ	ห้องสมุด	مَحَلُّ الصِّيَانَةِ	ที่ซ่อม(รถ เครื่องใช้)
جَامِعَةٌ	มหาวิทยาลัย	مَعْهَدٌ - مَعَاهِدُ	โรงเรียน สถาบัน
حَلَبَةٌ	สนามมวย	مَصْنَعٌ - مَصَانِعُ	โรงงาน
مَكْتَبُ الْبَرِيدِ	ไปรษณีย์	مَخْفَرُ الشَّرْطَةِ	สถานีตำรวจ
مُسْتَوْصَفٌ	ศูนย์สุขภาพ คลินิก	مُتَحَفٌ	พิพิธภัณฑ์

2.3 คำนามเกี่ยวกับวันเวลาต่างๆ(الأيام والزمان)

วันเวลาต่างๆ	ความหมาย	วันเวลาต่างๆ	ความหมาย
صَبَاحًا	ตอนเช้า	الْجُمُعَةُ	ศุกร์
مَسَاءً	ตอนเย็น	السَّبْتُ	เสาร์
أَمْسٍ	เมื่อวาน	الأَحَدُ	อาทิตย์
اليَوْمُ	วันนี้	الْاِثْنَيْنِ	จันทร์
غَدًا	พรุ่งนี้	الثَّلَاثَاءُ	อังคาร
لَيْلًا	ตอนกลางคืน	الأَرْبَعَاءُ	พุธ
يَوْمٌ - أَيَّامٌ	วัน	الْحَمِيسُ	พฤหัสบดี
أُسْبُوعٌ - أَسَابِيعُ	สัปดาห์	ثَانِيَةٌ - ثَوَانٍ	วินาที
شَهْرٌ - أَشْهُرٌ	เดือน	دَقِيقَةٌ - دَقَائِقُ	นาที
سَنَةٌ - سِنِينَ - سَنَوَاتٌ	ปี	سَاعَةٌ	ชั่วโมง
ظَهْرًا	ตอนเที่ยง	نِصْفُ السَّاعَةِ	ครึ่งชั่วโมง
نَهَارًا	ตอนกลางวัน	رُبُعُ السَّاعَةِ	15 นาที

2.4 คำนามเกี่ยวกับสีต่างๆ(الألوان)

สีต่างๆ	ความหมาย	สีต่างๆ	ความหมาย
أَسْوَدٌ-سَوْدَاءُ	สีดำ	أَبْيَضٌ-بَيْضَاءُ	สีขาว
أَحْمَرٌ-حَمْرَاءُ	สีแดง	أَخْضَرٌ-خَضْرَاءُ	สีเขียว
أَزْرَقٌ-زَرْقَاءُ	สีน้ำเงิน	أَصْفَرٌ-صَفْرَاءُ	สีเหลือง
بَنْفَسَجِي-بَنْفَسَجِيَّة	สีม่วง	أَسْمَرٌ-سَمْرَاءُ	สีน้ำตาลเข้ม
سَمَاوِي-سَمَاوِيَّة	สีฟ้า	بُنْيِي-بُنْيِيَّة	สีน้ำตาล
بُرْتُقَالِي-بُرْتُقَالِيَّة	สีส้ม	رِمَادِي-رِمَادِيَّة	สีเทา

2.5 คำนามเกี่ยวกับกีฬาต่างๆและสิ่งเกี่ยวข้องกับกีฬา(الرياضة وملحقاتها)

กีฬาและสิ่งเกี่ยวข้อง	ความหมาย	กีฬาและสิ่งเกี่ยวข้อง	ความหมาย
كَرَةُ الْقَدَمِ	ฟุตบอล	مَلَاكِمَةٌ	มวย
كَرَةُ الطَّاوِلَةِ	วอลเลย์บอล	كَرَةُ السَّلَةِ	บาสเกตบอล
كَرَةُ الطَّاوِلَةِ	ปิงปอง	كَرَةُ الْمَضْرِبِ	เทนนิส
كَرَةُ الْيَدِ	แฮนด์บอล	التَّشَابُ	ยิงธนู
الْعِدَاءُ	กรีฑา	رَفَعَ الْأَثْقَالَ	ยกน้ำหนัก
الرِّمَايَةُ	ยิงปืน	الْمُصَارَعَةُ	มวยปล้ำ
كَمَالُ الْأَجْسَامِ	เพาะกาย	السَّبَّاحَةُ	ว่ายน้ำ
جِيمبَار	ยิมนาสติก	الْفُرُوسِيَّةُ	ขี่ม้า
رِيشَةُ الطَّاوِلَةِ	แบดมินตัน	الْمُتَخَبِّ	ทีมชาติ
حَكَاةٌ	กรรมการ	بَطْلٌ	แชมป์
كَأْسٌ-كُؤُوسٌ	ถ้วยรางวัล	مِيدَالِيَّة	เหรียญรางวัล
المِيدَالِيَّةُ الذَّهَبِيَّةُ	เหรียญทอง	المِيدَالِيَّةُ الْفِضِّيَّةُ	เหรียญเงิน
المِيدَالِيَّةُ الْبُرُونَزِيَّةُ	เหรียญทองแดง	مُشَجِّعٌ-مُتَفَرِّجٌ	กองเชียร์ ผู้ชมกีฬา
مُبَارَاةٌ-بُطُولَةٌ	การแข่งขันกีฬา	نَادِي-نَوَادِي	สโมสรกีฬา
مُدَرَّبٌ	โค้ช	هَدَفٌ-أَهْدَافٌ	ประตู

2.6 คำนามเกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม ผัก ผลไม้ต่างๆ (طَعَامٌ ومشروبة وفاكهة)

(وخضروات)

คำนามต่างๆ	ความหมาย	คำนามต่างๆ	ความหมาย
طَعَامٌ-أَطْعَمَةٌ	อาหาร	فُطُورٌ	อาหารเช้า
مَشْرُوبَةٌ	เครื่องดื่ม	غَدَاءٌ	อาหารกลางวัน
خَضَرٌ-خَضِرَاتٌ	ผักต่างๆ	عَشَاءٌ	อาหารเย็น
خُبْزٌ-خُبْزَاتٌ	ขนมปัง	مَاءٌ-مِيَاءٌ	น้ำดื่ม
رُزٌّ-أُرْزٌ	ข้าว	عَصِيرٌ-عَصِيرَاتٌ	น้ำผลไม้
حَلِيبٌ-حَلِيبَاتٌ	นม	قَهْوَةٌ	กาแฟ
شَايٌ	ชา	فَاكِهَةٌ-فَوَاكِهٌ	ผลไม้ต่างๆ
لَحْمٌ-لُحُومٌ	เนื้อ	دَوَاءٌ-أَدْوِيَةٌ	ยารักษาโรค
مِلْحٌ	เกลือ	سُكَّرٌ-سُكَاكِرٌ	น้ำตาล ลูกกวาด
بُرْتُقَالٌ	ส้ม	تُفَاحَةٌ	แอปเปิล
مَوْزٌ-مَوَزَاتٌ	กล้วย	بَيْضٌ-بَيْضَاتٌ	ไข่
لَبَنٌ-لَبَنَاتٌ	นมเปรี้ยว (โยเกิร์ต)	زَيْتٌ-زَيْتُونٌ	น้ำมัน
بُوظَةٌ	ไอศกรีม	خَلَاوَةٌ-خَلَوِيَّاتٌ	ของหวานต่างๆ

ตัวอย่างคำนามบางคำที่เป็น “กาลีมัต มูราดิฟ” ที่ผู้เรียนควรรู้

คำนาม	ความหมาย	คำนาม	ความหมาย
مَدْرَسَةٌ-مَعْهَدٌ	โรงเรียน วิทยาลัย	مُدَرِّسٌ-أُسْتَاذٌ-مُعَلِّمٌ	ครูอาจารย์ ผู้สอน
طَالِبٌ-تَلْمِيزٌ	นักเรียน ลูกศิษย์	شَرِكَةٌ-مُؤَسَّسَةٌ	บริษัท หน่วยงาน
رَئِيسٌ-مُدِيرٌ-قَائِدٌ	หัวหน้า ผู้จัดการ	أَبٌ-وَالِدٌ	พ่อ
أُمٌّ-وَالِدَةٌ	แม่	ابْنٌ-وَلَدٌ	ลูกชาย
جَمَلٌ-نَاقَةٌ	อูฐ	حِصَانٌ-خَيْلٌ	ม้า
طَاوِلَةٌ-مَكْتَبٌ	โต๊ะ ที่เขียน	إِخْتِبَارٌ-إِمْتِحَانٌ	การสอบ
الْقُرْآنُ-مُصْحَفٌ	คัมภีร์อัลกุรอาน	جَرِيدَةٌ-صَحِيفَةٌ	หนังสือพิมพ์
تَقْوِيمٌ-رُزْنَامَةٌ	ปฏิทิน	بَرْنَامِجٌ-أَجَنْدَةٌ	โปรแกรม กำหนดการ

คำนาม	ความหมาย	คำนาม	ความหมาย
طَعَامٌ-غِذَاءٌ	อาหาร	بَيْتٌ-مَنْزِلٌ	บ้าน
دَوْلَةٌ-بِلَادٌ	ประเทศ	مُحَافَظَةٌ-وِلَايَةٌ	จังหวัด รัฐ
الْمَلِكُ-الْأَمِيرُ	กษัตริย์ เจ้าชาย	الْمَلِكَةُ-الْأَمِيرَةُ	ราชินี เจ้าหญิง
فَنَانٌ-مُمَثِّلٌ	ดารา นักแสดง	كَاتِبٌ-مُؤَلِّفٌ	ผู้เขียน นักประพันธ์
بَرَّادٌ-ثَلَاجَةٌ	ตู้เย็น เครื่องทำน้ำแข็ง	طَبِيبٌ-دَكْتُور	นายแพทย์
شَخْصٌ-إِنْسَانٌ	คน มนุษย์	أَدَوَاتٌ-آلَاتٌ	เครื่องมือ เครื่องใช้
أَثَاثٌ-مُفْرُوسَةٌ	เฟอร์นิเจอร์	وَكِيلٌ-مَنْدُوبٌ	ตัวแทน ผู้แทน
جَامِعٌ-مَسْجِدٌ-مُصَلَّى	มัสยิด ที่ละหมาด	مَرْآبٌ-مَوْقِفٌ	ลานจอดรถ ที่จอดรถ
صَدِيقٌ-رَمِيلٌ-رَفِيقٌ	เพื่อน สหาย	حَمَّامٌ-مَرْحَاضٌ	ห้องน้ำ ที่จับถ่าย
زَمَانٌ-وَقْتُ	เวลา	سَنَةٌ-عَامٌ	ปี
فَلَّاحٌ-مَزَارِعٌ	ชาวนา ผู้เพาะปลูก	عَالِمٌ-خَبِيرٌ	ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ
طَرِيقٌ-شَارِعٌ	ทาง ถนน	حَوَاءٌ-طَقْسٌ	อากาศ
نَظِيفٌ-نَقِيٌّ	สะอาด	كَبِيرٌ-ضَخْمٌ-عَظِيمٌ	ใหญ่ ยิ่งใหญ่
جَيِّدٌ-رَائِعٌ-مُمْتَازٌ	ดี เลิศ	دَجَاجٌ-فَرُوجٌ	ไก่

ตัวอย่างคำนามบางคำที่เป็น “กาลีมัต มูราดิฟ” ที่ผู้เรียนควรรู้ (ต่อ)

คำนาม	ความหมาย	คำนาม	ความหมาย
بُطُولَةٌ-مُبَارَاةٌ	การแข่งขัน	عُطْلَةٌ-إِجَازَةٌ	วันหยุด
حَرْبٌ-مَعْرَكَةٌ-غُرُوءٌ	สงคราม	دَرْسٌ-مَادَّةٌ	บทเรียน วิชา
دَفْتَرٌ-كُرَاسَةٌ	สมุด	حَقِيقَةٌ-سَنَاطَةٌ-مِخْفَظَةٌ	กระเป๋ ที่เก็บ
سَفِينَةٌ-قَارِبٌ-فُلْكٌ	เรือ	رَيْفٌ-ضَاحِيَةٌ	ชานเมือง ชนบท
صَالَةٌ-قَاعَةٌ	ห้องใหญ่	كُرْسِيٌّ-مَقْعَدٌ	เก้าอี้ ที่นั่ง
قَدَاحَةٌ-وَلَاعَةٌ	ไฟแช็ค ที่จุดไฟ	مَرْزَعَةٌ-بُسْتَانٌ	ที่เพาะปลูก สวนผลไม้

(النصوص العربية) ข้อความภาษาอาหรับ

(النقلُ وملحقاته) ตัวอย่างข้อความ เรื่อง การเดินทาง

- 1- يَذْهَبُ الطُّلَابُ والطَّالِبَاتُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ كُلَّ يَوْمٍ بِالحَافِلَةِ الصَّفَرَاءِ ، وَتَصِلُ الحَافِلَةُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ صَبَاحًا ، وَتَسْتَقِفُ فِي الْمَرَّابِ جَانِبَ الْمَدْرَسَةِ .
- 2- الْأَمْسِ رَكِبَ مُحَمَّدٌ الدَّرَاجَةَ النَّارِيَةَ إِلَى سُوقِ الْمَدِينَةِ ، وَاشْتَرَى طَعَامًا وَفَاكِهَةً وَمَشْرُوبَةً .
- 3- الْيَوْمُ تَقُودُ صَفَاءُ سَيَّارَةً إِلَى فُطَايْنِي ، وَتَمْتَلِئُ سَيَّارَتَهَا الْبَنَزِينَ فِي مَحَطَّةِ وَقُودٍ "إيسو" .
- 4- فِي شَهْرِ ذِي الْهِجَةِ سَافَرَ أَبُو مُحَمَّدٍ إِلَى مَكَّةَ ، وَرَكِبَ الطَّائِرَةَ فِي مَطَارِ "هَات ياي" ، وَنَزَلَ فِي مَطَارِ جُدَّةَ ، وَطَافَ أَبُو مُحَمَّدٌ حَوْلَ الْكَعْبَةِ فِي الْحَرَمِ ، وَزَارَ الْمَقْبَرَةَ النَّبَوِيَّ فِي الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ -السَّعُودِيَّةِ .
- 7- يَرْكَبُ الصَّيَادُ السَّفِينَةَ فِي الْبَحْرِ ، وَيَنْقُلُ الْأَسْمَاكَ وَالْحَيَوَانَاتَ الْبَحْرِيَّةَ إِلَى التَّاجِرِ فِي الشَّاطِئِ .
- 8- شَحَنْتِ الْبَاخِرَةُ الْأَجْهَرَةَ الطَّبِيَّةَ مِنْ دَوْلَةِ أَجْنَبِيَّةٍ إِلَى مَرْفَأٍ "لِيم تشابانج" ، وَرَجَعَتْ بِحَمْلِ الْأَجْهَرَةِ الْكَهْرَبَائِيَّ إِلَى الدُّوَلِ الْعَرَبِيَّةِ فِي غَرْبِ آسِيَا .
- 9- فِي يَوْمِ الْجُمُعَةِ تَرَكَتُ سَلَمَى وَصَفَاءُ وَأَمِينَةُ الدَّرَاجَةَ فِي الْحَدِيقَةِ ، وَتَلَعَبْنَ الرِّيَاضَةَ فِيهَا ، كَكُرَةِ الطَّائِرَةِ وَكُرَةِ السَّلَّةِ .

ภาษาไทยจากข้อความที่ 1 ถึงข้อความที่ 10 ดังนี้

- (1) นักเรียนชายและหญิงหลายคนไปโรงเรียนทุกวันกับรถบัสสีเหลือง รถบัสมาถึงโรงเรียนตอนเช้า และมักจะจอดที่ลานจอดรถด้านข้างโรงเรียน
- (2) เมื่อวานนี้มุฮัมมัดขี่จักรยานยนต์ไปที่ร้านค้าในเมือง และซื้ออาหาร ผลไม้ และเครื่องดื่ม

(3) วันนี้ซอฟาอู ขับรถยนต์ไปปัตตานี และเติมน้ำมันเบนซินแก๊รรถยนต์ของหล่อนที่สถานีปั้มน้ำมัน “เอชโซ”

(4) ในเดือน “ซุลฮิจจะห์”(เดือนทำฮัจย์) พ่อของมุฮัมมัดเดินทางไปเมืองเมกกะ และนั่งเครื่องบินที่สนามบินหาดใหญ่ และลงที่สนามบินเมืองเจดะห์ และตอวาฟ(เดินรอบๆ)กะบะห์ (วิหารหิน) ใน “หะรอม” (เมืองเมกกะ) และเยี่ยมสุสานของท่านนบีมุฮัมมัดที่เมืองมาดีนะห์ ประเทศซาอุดี

(5) รบรรถทุกบรรทุกสินค้าจากโรงงานถึงท่าเรือ ทุกสัปดาห์วิศวกรจะต้องซ่อมรถบรรทุกที่เสียที่อู่ซ่อมรถ

(6) ในวันหยุด อับดุลเลาะเดินทางไปกรุงเทพฯ โดยรถไฟ และลงที่สถานีรถไฟหัวลำโพง และชมการแข่งขันฟุตบอลที่สนามเมืองทอง อยู่ในเต็ด และชมมวยที่สนามมวยลุมพินีที่กรุงเทพฯ

(7) ชาวประมงแล่นเรือในทะเล และส่งปลาและอาหารทะเลแก่พ่อค้าที่ชายหาด

(8) เรือสินค้าส่งเครื่องมือทางการแพทย์จากต่างประเทศ ถึงท่าเรือแหลมฉบัง และกลับโดยบรรทุกเครื่องใช้ไฟฟ้าแก่ประเทศอาหรับแถบภูมิภาคเอเชียตะวันตก

(9) ในวันศุกร์ซัดมา ซอฟาอู และอามีนะห์ จีรถจักรยานในสวนสาธารณะ และพวกเขาจะเล่นกีฬาที่นั่น เช่น เล่นวอลเลย์บอล และบาสเกตบอล

(10) ยูโซฟไปที่สุเหร่า เพื่อละหมาดร่วมกันโดยการเดิน เพราะสุเหร่าอยู่ใกล้กับบ้านของเขา แต่เขาไปมัสยิดเพื่อละหมาดวันศุกร์ด้วยการขี่จักรยาน เพราะมัสยิดอยู่ไกล

จากตัวอย่างข้อความ เรื่องการคมนาคมจะเกี่ยวข้องกับคำประเภทต่างๆ ในภาษาอาหรับทั้ง 3 ประเภท ได้แก่

1. คำนามที่ “อิสม”(الاسم) บ่งบอกชื่อของคน สิ่งของ เครื่องใช้ สถานที่ต่างๆ ตำแหน่งที่ตั้ง สิ่งื่บอเวลา กีฬา สี คำกริยาวิเศษณ์ คำสรรพนาม เป็นต้น

2. คำกริยา “ฟิอฺล”(الفعل) ที่บ่งบอกการกระทำที่เป็นอดีตและปัจจุบัน โดยมี “ฟิอฺลฺมาฎี”(الفعل الماضي)(คำกริยาที่เป็นอดีต) ในประโยคที่ 2,4,6 และ 8 ได้แก่ คำว่า رَجَب (จี หรือโดยสาร) سَافَرَ (ซ็อ) نَزَلَ (ลง) طَافَ (เดินรอบๆ) رَجَعَ (เยี่ยม) شَهِدَ (ชม หรือมองดู) حَضَرَ (มา หรือมาชม) شَاحَنَتْ (ขนส่ง) رَجَعَتْ (กลับ)

และมี “ฟิอฺลุมุฏอริอฺ” (الفعل المضارع) (คำกริยาปัจจุบันหรืออนาคต) ในประโยคที่ 1,3,5,7,9, และ 10 ได้แก่ คำว่า يَذْهَبُ (ไป) تَصِلُ (มาถึง) سَتَقِفُ (จะจอด หรือจะหยุด) تَقُودُ (ขับ) تَحْمِلُ (เต็ม) (บรรทุก) سَيُصَلِّحُ (จะซ่อม) يَرْكَبُ (เล่นเรือ) يَنْقُلُ (ส่ง)

3. คำเชื่อม หรือคำบุพบท “ฮัรฟัจญ์” (حرف الجر) ที่ใช้เชื่อมประโยคเข้าด้วยกัน ซึ่งมีทุกประโยคตามข้อความตัวอย่างข้างต้น เช่น คำว่า إِلَى “อิลา” (ที่) ขยายของการไปที่หนึ่ง بِ “บี” (โดย กับ) ขยายของการไปกับสิ่งหนึ่งหรือเดินทางกับ فِي “ฟี” (ที่ ใน) ขยายของสถานที่เกิดขึ้นการกระทำ นั้น مِنْ “มิน” (จาก) ขยายของการมาจากที่หนึ่ง كَ “กา” (เช่น เหมือน) ขยายหรือยกตัวอย่างของสิ่งหนึ่ง

นอกจากนี้ยังมีคำกริยาวิเศษณ์ที่บอกตำแหน่งที่ตั้ง ซึ่งอยู่ในประเภทของคำนาม แต่ใช้คล้ายกับคำบุพบทที่เชื่อมประโยค เพื่อบอกตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งนั้น เช่น คำว่า جَانِبَ (ด้านข้าง) حَوْلَ (รอบๆ) بَعِيدَ (ไกล) قَرِيبَ (ใกล้)

Grammar (ไวยากรณ์)

FIIL (KATA KERJA)

Fiil dapat didefinisikan sebagai perbuatan, perlakuan atau keadaan melakukan sesuatu. Fiil dibahagikan kepada 3 bahagian.

- 1.Fill Madhi
- 2.Fill Mudhari
- 3.Fill Amar

FIIL MADHI

Fill Madhi ialah Fill yang menunjukkan pekerjaan yang telah berlaku sebelum pembicaraan seperti:

telah membaca :قرأ:

telah membuka :فتح:

telah masuk :دخل:

Ciri-ciri Fill Madhi

Ciri-ciri Fill madhi ialah kerap diiringi dengan ت (ta) fill seperti:

قرأت dan ta tanith yang mati seperti:

قرأت

دخلت

FIIL MUDHARI

Fiil Mudhari adalah fill yang menunjukkan kejadian sesuatu pada waktu berbicara atau sesudahnya. Oleh kerana itu fiil Mudhari patut untuk menyatakan sedang dan akan (berbuat suatu pekerjaan)

Alamat Bagi Fiil Mudhari.

- pasti ada huruf	أنيت contohnya:	
	sedang aku pergi	أذهب
	sedang kami pergi	نذهب
	sedang engkau pergi	تذهب
	sedang dia pergi	يذهب

Pengertian “akan” ditentukan oleh kata-kata berikut:

سوف — سين

Contohnya:

سيصلى نارا

Dia akan masuk neraka

سوف يرى

Dia bakal melihat

وأن تصوموا خير لكم

Dan bahawa kamu berpuasa adalah lebih baik bagi kamu

FIIL AMAR

Fiil Amar adalah fiil yang menuntut sesuatu hasilnya setelah masa berbicara (kata kerja yang menunjukkan perintah) seperti:

bacalah	اقرأ
bukalah oleh mu	افتح
pergi oleh mu	اذهب

Ciri-ciri fiil Amar adalah dia menerima *nun taukid* disertai oleh pengertian perintah.

FILL LAZIM DAN FILL MUTAADDI

فعل لازم - فعل متعدي

Fill Lazim

Fill lazim adalah fill yang tidak memerlukan maful bih seperti:

فرح
خرج

Fill Mutaaddi

Fill mutaaddi ialah fill yang memerlukan maful bih. Fill mutaaddi ada 4 bahagian;

Bahagian pertama

Menasabkan satu maful bih dan fill ini banyak sekali dalam bahasa Arab seperti
كتبت الدرس (dia telah menulis pelajaran) dan فهم المسألة (dia telah mengerti masalah itu)

Bahagian Kedua

Menasabkan dua mafulbih yang kedua-duanya bukan berasal daripada Muftada' dan khabar.

Contoh dalam jumlah:

أعطيت المتعلم كتابا

(aku telah memberi murid itu sebuah buku)

منحت المجتهد جائزة

(aku telah memberi yang rajin, satu hadiah)

FILL LAZIM DAN FILL MUTAADDI

فعل لازم - فعل متعدي

Fill Lazim

Fill lazim adalah fill yang tidak memerlukan maful bih seperti:

فرح

خرج

Fill Mutaaddi

Fill mutaaddi ialah fill yang memerlukan maful bih. Fill mutaaddi ada 4 bahagian;

Bahagian pertama

Menasabkan satu maful bih dan fill ini banyak sekali dalam bahasa Arab seperti
 كتبت الدرس (dia telah menulis pelajaran) dan فهم المسألة (dia telah mengerti masalah itu)

Bahagian Kedua

Menasabkan dua mafulbih yang kedua-duanya bukan berasal daripada Muftada' dan khabar.

Contoh dalam jumlah:

أعطيت المتعلم كتابا

(aku telah memberi murid itu sebuah buku)

منحت المجتهد جائزة

(aku telah memberi yang rajin, satu hadiah)

ใบกิจกรรมชุดฝึกที่ 3

บทฝึกที่ 3.1

โครงสร้างประโยค Mudhaf + Mudhaf al-Elaih

คำชี้แจง

1. จงอ่านสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1	دعاة الاسلام
2	مقومات الحضارة
3	وصول الدعوة
4	دول المسلمين
5	على غير الاتفاق
6	سائر الاهل
7	ان سلم الكتاب

2. จงเขียนสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1.	دعاة الاسلام
2.	مقومات الحضارة
3.	وصول الدعوة
4.	دول المسلمين
5.	على غير الاتفاق
6.	سائر الاهل
7.	ان سلم الكتاب

3. จงเขียนสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1. اسلوب الطرح
2. صا حب الكتاب
3. من امير المؤمنين
4. سبيل الله
5. منظومة التعاون
6. نفس المحتاج
7. دعاة الصادقين

4. จงแยกออกโครงสร้างของประโยคที่เรียน และเขียนสระให้ถูกต้อง

والحاكم هو من تولى شئون الناس, ومن مسؤوليات:-

9. اقامة شرع الله
10. اقامة العدل بين الناس
11. اقامة العمران, وتأمين التعليم
12. رعاية الأخلاق وتوجيه الناشئة

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

บทฝึกที่ 3.2 ประธาน และ ขยาย (Mubtada' + Khabar).

คำชี้แจง

1. จงอ่านสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1. القرآن الكريم هو المصدر الأول للإسلام
2. الداعية مطالب.
3. حياة الناس ملىء بالمشاكل.
4. الأدبيات مختلفة.
5. فالعمل مرتبط بالنية

2. จงเขียนสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1. القرآن الكريم هو المصدر الأول للإسلام
2. الداعية مطالب.
3. حياة الناس ملىء بالمشاكل.
4. الأدبيات مختلفة.
5. فالعمل مرتبط بالنية

3.จงแยกออกโครงสร้างของประโยคที่เรียน และเขียนสระให้ถูกต้อง

دعاة الاسلام اليوم قطب الرعى, ومحط الأنظار محليا ودوليا, يصدرهم الأفراد والدول, بل
خصصت كثير من الدول الاسلامية أجهزة وخبراء يتابعون,

الثقافة الاسلامية

القرآن الكريم وتفسيره

والقرآن الكريم هو المصدر الأول للاسلام, فينبغي على الداعية المسلمة أن يحفظ ما تيسر منه,
وأن يداوم على تلاوته.

السنة النبوية

والمصدر الثاني للثقافة الاسلامية للداعية هو السنة . وفيها يتمثل التفسير النظري والتطبيق
العملي لكتاب الله.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____
13. _____

บทฝึกที่ 3.3 คำบุพบท (Sifat + Mausuf)

คำชี้แจง

1. จงอ่านสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1. الرسالة الإسلامية
2. قضية واحدة
3. الدولة المسلمة
4. في الحياة البشرية
5. الدرس الأول
6. الدرس الثاني
7. ان النية الخالصة

2. จงเขียนสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1. الرسالة الإسلامية
2. قضية واحدة
3. الدولة المسلمة
4. في الحياة البشرية
5. الدرس الأول
6. الدرس الثاني
7. ان النية الخالصة

3. จงเขียนสาระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1. المسلم العاقل
2. القرآن الكريم
3. السنة النبوية
4. الأمة الواحدة
5. الجسد الواحد
6. الحضارة الاسلامية
7. بالنهضة الاسلامية

4. จงแยกออกโครงสร้างของประโยคที่เรียน และเขียนสาระให้ถูกต้อง

الثقافة الاسلامية

القرآن الكريم وتفسيره

والقرآن الكريم هو المصدر الأول للإسلام، فينبغي على الداعية المسلمة أن يحفظ ما تيسر منه، وأن يداوم على تلاوته.

السنة النبوية

والمصدر الثاني للثقافة الاسلامية للداعية هو السنة . وفيها يتمثل التفسير النظري والتطبيق العملي لكتاب الله.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____

แบบฝึกที่ 4 โครงสร้างประโยคของกริยา (FIIL MADHI + FAIL)

คำชี้แจง

1. จงอ่านสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1. قام زيد
2. ذهب الرجل
3. جلس نورالدين
4. قامت فاطمة
5. ذهب هناد
6. جلس زلفى

2. จงเขียนสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1. قام زيد
2. ذهب الرجل
3. جلس نورالدين
4. قامت فاطمة
5. ذهب هناد
6. جلس زلفى

3. จงเขียนสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1. ظهر الفساد

2. نام الرجل

3. رجع أظفر

4. سافر زيد

5. سافرت قاطمة

6. نام الرجل

4. จงแยกออกโครงสร้างของประโยคที่เรียน และเขียนสระให้ถูกต้อง

Pendekatan

وأنت أيها المسلم الداعية:

ولقد صدرت في السنوات الاخيرة مجموعة لابأس بها من الكتب التي تحدثت عن التربية
الاسلامية , فما زالت القضية التربوية تخلف حواها وجهات النظر

• أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ جُمِّيٍّ يَعْشَاهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا
فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدُهُ لَمْ يَكَدْ يَرَاهَا
وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُّورٍ [النور : 40]

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

บทฝึกที่ 5.4 โครงสร้างประโยคของกริยา และกรรม (FIIL MADHI + FAIL + MAFUL BIH)

คำชี้แจง

1. จงอ่านสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1. قرأ زيد الكتاب
2. ضرب زيد همزة
3. أكل زيد الأرز
4. أكلت فاطمة الأرز
5. فتح الرجل الباب
6. فتحت المرأة الباب
7. قتل الرجل السارق

2. จงเขียนสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1. قرأ زيد الكتاب
2. ضرب زيد همزة
3. أكل زيد الأرز
4. أكلت فاطمة الأرز
5. فتح الرجل الباب
6. فتحت المرأة الباب
7. قتل الرجل السارق

3. จงเขียนสระในโครงสร้างประโยคนี้ให้ถูกต้อง

1. قتلت المرأة السارقة
2. باع الرجل الكتاب
3. فهم زيد الدرس
4. أعطى الرجل كتابا
5. قتل الرجل المرأة
6. أخذ الرجل الفلوس

4. จงแยกออกโครงสร้างของประโยคที่เรียน และเขียนสระให้ถูกต้อง

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

والحاكم هو من تولى شئون الناس, ومن مسؤوليات:-

1. اقامة شرع الله
2. اقامة العدل بين الناس
3. اقامة العمران, وتأمين التعليم
4. رعاية الأخلاق وتوجيه الناشئة

دعاة الاسلام اليوم قطب الرحي, ومحط الأنظار محليا ودوليا, يصدرهم الأقراد والدول, بل

خصصت كثير من الدول الاسلامية أجهزة وخبراء يتابعون,

الثقافة الاسلامية

القرآن الكريم وتفسيره

والقرآن الكريم هو المصدر الأول للاسلام, فينبغي على الداعية المسلمة أن يحفظ ما تيسر منه,

وأن يداوم على تلاوته.

السنة النبوية

والمصدر الثاني للثقافة الاسلامية للداعية هو السنة . وفيها يتمثل التفسير النظري والتطبيق

العملي لكتاب الله

وأنت أيها المسلم الداعية:

ولقد صدرت في السنوات الاخيرة مجموعة لا بأس بها من الكتب التي تحدثت عن التربية

الاسلامية , فما زالت القضية التربوية تخلف حواها وجهات النظر

เฉลยแบบทดสอบระหว่างเรียนวัดทักษะการเขียนสระภาษาอาหรับ

แบบฝึกที่ 1

คำชี้แจง จงวิเคราะห์ ข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียนสระที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

والحاكم هو من تولى شئون الناس, ومن مسؤوليات:-

1. اقامة شرع الله
2. اقامة العدل بين الناس
3. اقامة العمران, وتأمين التعليم
4. رعاية الأخلاق وتوجيه الناشئة

دعاة الاسلام اليوم قطب الرعى, ومحط الأنظار محليا ودوليا, يصدرهم الأفراد والدول, بل خصصت
كثير من الدول الاسلامية أجهزة وخبراء يتابعون,

แบบฝึกที่ 2

คำชี้แจง จงวิเคราะห์ ข้อความต่อไปนี้ แล้วเขียนสระที่ขีดเส้นใต้ให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

الثقافة الاسلامية

القرآن الكريم وتفسيره

والقرآن الكريم هو المصدر الأول للإسلام, فينبغي على الداعية المسلمة أن يحفظ ما تيسر منه, وأن يداوم على تلاوته.

السنة النبوية

والمصدر الثاني للثقافة الاسلامية للداعية هو السنة . وفيها يتمثل التفسير النظري والتطبيق العملي لكتاب الله

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2547). การนิเทศการสอนแผนใหม่. กรุงเทพฯ : โฟร์เพช.
- บัสเราะห์ (นามแฝง). (2554). เรื่องเล่าจากท่านนบี. สงขลา: สำนักพิมพ์อาลี
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาธน์.
- วรมน ถัมมณีและคณะ. (2544). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพมหานคร : สถาบัน
ราชภัฏสวนดุสิต
- ศศิธร รัชฎ์กษณานันท์และคณะ. (2542). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสืบค้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
พอยท์
- สมพร แสงพิพัฒน์. (2547). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง
เฮ้าส์.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : The Knowledge
Cente.
- อรรถกร หะยีอาแว. (2554). หลักภาษามลายูเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : นันทรา พับลิชชิ่ง.
- อিবรอฮีม ณรงค์รักษาเขต. (2551). ปรัชญาการศึกษาอิสลาม. สงขลา : หาดใหญ่กราฟฟิค.

ภาษามลายู

- A. Rahman, Eman. (1986). **Kemampuan Berbahasa Indonesia untuk Perguruan Tinggi**.
Jakarta : Hikmah Syahid Indah.
- Al Toumy Al Syailaby, Omar Mohammad. (1997). **Filsafat Pendidikan Islam**. Jakarta : Bulan
Bintang.
- Azwar, A.Mohd. (2006). **Petua Membentuk Anak Pintar dan Kreatif**. Kuala Lumpur :
Jasmin Enterprice.
- Bin Haji Salleh, Abdullah Al-Qari. (1989). **Dasar-Dasar Pendidikan Menurut Islam**.
Kelantan: Pustaka Aman.
- Hasbullah. (2003). **Dasar-Dasar Ilmu Pendidikan**. Jakarta : Raja Wali.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

Mohd. Taib, Nazaruddin. (1999). **Bahasa Malaysia Tahun 4. Malaysiia**. Kuala Lumpur :
Penerbit Pelangi

Najati, Utsman. (1985). **Al-Qur'an dan Ilmu Jiwa**. Bandung : Pustaka.

Nurhadi. (2007). **Bahasa Indonesia untuk kelas vii Jilid 1-2**. Jakarta : Erlangga,

Suryaman, Ukun. (1989). **Dasar-Dasar Bahasa Indonesia Baku**. Bandung : Penerbit Alumni.

Syam, M. Noor (1980). **Pengantar Dasar-Dasar Kependidikan**. Surabaya : Usaha Nasional.

Wilujeng, Ayu. (2005), **Inti Sari Bahasa Indonesia Lengkap**. Surabaya: Serba Jaya

Yunus, Mahmud. (1989). **Sejarah Pendidikan Islam**. Bandung : Hidakarya.

ภาคผนวกที่ 3
เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

แบบสังเกตพฤติกรรม

เลขที่	ชื่อ – สกุล	ความสนใจ			ความคิดริเริ่ม			ความรับผิดชอบ			รวม
1		3	2	1	3	2	1	3	2	1	
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

เกณฑ์การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรม

การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรม คะแนนเต็มทั้งหมด 9 คะแนน

7-9 คะแนน ดี
 4-6 คะแนน ปานกลาง
 1-3 คะแนน ปรับปรุง

แบบประเมิน

เลขที่	ชื่อ – สกุล	คะแนน				รวม
		4	3	2	1	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						

หมายเหตุ :

การเขียนสระภาษาอาหรับคะแนนเต็มทั้งหมด	4	คะแนน
1. เขียนได้ครบถ้วน	4	คะแนน
2. เขียนได้ 3 ใน 4 ส่วน	3	คะแนน
3. เขียนได้ 2 ใน 4 ส่วน	2	คะแนน
4. เขียนได้ 1 ใน 4 ส่วน	1	คะแนน
5. เขียนสรุปไม่ได้ใจความสำคัญ	0	คะแนน

แบบประเมินผลงาน

ชื่อ-สกุล	คะแนน/รายการประเมิน									รวม 9	เฉลี่ย
	ความถูกต้อง			มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์			ทำงานเสร็จตาม เวลา				
	1	2	3	1	2	3	1	2	3		

เกณฑ์การประเมินผลงาน

- คะแนน 8-9 คะแนน หมายถึงมีผลการเรียนรู้ ระดับดีมาก
- คะแนน 6-7 คะแนน หมายถึงมีผลการเรียนรู้ ระดับดี
- คะแนน 4-5 คะแนน หมายถึงมีผลการเรียนรู้ ระดับปานกลาง
- คะแนน 2-3 คะแนน หมายถึงมีผลการเรียนรู้ ระดับพอใช้
- คะแนนต่ำกว่า 2 คะแนน หมายถึงมีผลการเรียนรู้ ระดับปรับปรุง

คำอธิบายเพิ่มเติม
ไวยากรณ์ภาษาอาหรับ

คำนำ

คู่มือการอธิบายเพิ่มเติมไวยากรณ์ภาษาอาหรับนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับโครงสร้างภาษาอาหรับ โดยเนื้อหาหลักของคู่มือนี้จะเป็นสูตรภาษาอาหรับรวมถึงเนื้อหาที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนรู้สระภาษาอาหรับโดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของภาษาอาหรับ และเนื้อหาทุกอย่างจะอยู่ในรูปกฎ หรือสูตร ดังนั้นจึงสั้นและกระชับ ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำและนำไปใช้ได้ง่าย เนื้อหาสำคัญมากอีกประการหนึ่งของคู่มือนี้คือวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบ ซึ่งสามารถให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคได้

ขอขอบคุณอาจารย์อุไรรัตน์ ยามาเรียง อาจารย์ประจำวิชาพื้นฐานหลักสูตรและการสอนที่ให้ความรู้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการพัฒนาชุดฝึกทักษะสระภาษาอาหรับนี้ และขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้อง จนทำให้เอกสารนี้สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยดี

นุรดีง มีฮะ

PEMBAHASAN PERTAMA MUDAF DAN MUDAF ILAIH

Mudhaf + Mudhaf Elaih

Mudaf – ilaih adalah isim yang dimajmukkan dengan isim sebelumnya dengan maksud menjadikannya makrifat atau mengkhususkannya.

Contoh:

1. قمر الزمان

2. في ثلاثة أنواع

3. صفات الداعية

Dan jika isim yang akan diidhafatkan itu bertanwin, maka dibuang tanwinnya seperti contoh tersebut. Jika muthanna atau jama' muzakar salim dibuang nun (ن) nya.

Contoh:

على ضفتي النهر مهندسو المدينة

Ertinya: Di kedua pantai sungai itu ada jurutera-jurutera kota.

Kadang-kadang isim sifat diidhafatkan pada makmulnya, maka tidak membuatnya menjadi makrifat dan tidak pula menunjukan khusus, seperti:

مروع القلب

Ertinya: Orang yang menguncangkan hati.

KESIMPULAN

- 1.1 Mudhaf ialah kalimah isim.
- 1.2 Mudhaf al-Elaih juga kalimah isim.
- 1.3 Mudhaf tak terima al dalam keadaan mana sekali pun.
- 1.4 Mudhaf al-Elaih ada ketika yang terima “al” dan juga tidak terima “al”.

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

2

PEMBAHASAN KEDUA**SIFAT MAUSUF****Sifat + Mausuf**

Sifat adalah isim tabik yang disebutkan untuk menjelaskan tentang yang diikutnya (Mausuf) atau untuk mengkhususkannya. Sifat ada dua bahagian iaitu; sifat haqiqi dan sifat sababi.

Sifat haqiqi adalah sifat yang menunjukkan sifat yang sebenarnya pada matbuknya (yang disifatinya)

Contoh:

دخلت الحديقة الغناء

= Aku memasuki kebun yang indah

Dan sifat sababi adalah sifat yang menunjukan sifat bagi isim- isim yang ada hubungan dengan mausufnya.

Contoh:

دخلت الحديقة الحسن شكلها

= Aku memasuki kebun yang bagus bentuknya

Keterangan

1. Kata sifat dikenal juga sebagai kata adjektif.
2. Kata ini menerangkan keadaan atau sifat sesuatu kata nama (isim, mausuf).
3. Sifat dan mausuf adalah isim
4. Sifat baca harakat mengikut mausuf.
5. Sifat terbahagi kepada dua iaitu sifat majazi dan sifat hakiki.

Sifat harus muafakat 4\10.

1. Ma'rifah - Nakirah
2. Mufrad – Muthanna – Jama'

3. Muzakkar – Muannas
4. Rafa' – Nasab – Khafath.

Contoh

المسلم العاقل

المسلمان العاقلان

المسلمون العاقلون

Pasti muafakat empat dalam sepuluh

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

3

PEMBAHASAN KETIGA

FIIL (KATA KERJA)

KATA KERJA (FIIL)

Fiil dapat didefinisikan sebagai perbuatan, perlakuan atau keadaan melakukan sesuatu. Fiil dibahagikan kepada 3 bahagian.

1. Fiil Madhi
2. Fiil Mudhari
3. Fiil Amar

FIIL MADHI

(فعل ماضى)

Fiil Madhi ialah Fiil yang menunjukkan pekerjaan yang telah berlaku sebelum pembicaraan seperti:

قرأ: telah membaca

فتح: telah membuka

دخل: telah masuk

Ciri-ciri Fiil Madhi

Ciri-ciri Fiil madhi ialah kerap diiringi dengan ت (ta) fill seperti:

قرأت dan ta tanith yang mati seperti:

قرأت

دخلت

FIIL MUDHARI

فعل مضارع

Fiil Mudhari adalah fiil yang menunjukkan kejadian sesuatu pada waktu berbicara atau sesudahnya. Oleh kerana itu fiil Mudhari patut untuk menyatakan *sedang* dan *akan* (berbuat suatu pekerjaan)

Alamat Bagi Fiil Mudhari.

- pasti ada huruf أُنَيْتِ contohnya:

sedang aku pergi أَذْهَبُ

sedang kami pergi نَذْهَبُ

sedang engkau pergi تَذْهَبُ

sedang dia pergi يَذْهَبُ

Pengertian “akan” ditentukan oleh kata-kata berikut:

سَوْفَ — سَيَنْ

Contohnya:

سَيَصِلُ نَارًا

Dia akan masuk neraka

سَوْفَ يَرَى

Dia bakal melihat

وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ

Dan bahawa kamu berpuasa adalah lebih baik bagi kamu

FIIL AMAR

فعل أمر

Fiil Amar adalah fiil yang menuntut sesuatu hasilnya setelah masa berbicara (kata kerja yang menunjukkan perintah) seperti:

bacalah	اقرأ
bukalah oleh mu	افتح
pergi oleh mu	اذهب

Ciri-ciri fiil Amar adalah dia menerima *nun taukid* disertai oleh pengertian perintah.

4

PEMBAHASAN KEEMPAT

FILL LAZIM DAN FILL MUTAADDI

فعل لازم – فعل متعدي

Fill Lazim

Fill lazim adalah fill yang tidak memerlukan maful bih seperti:

فح

خرج

Fill Mutaaddi

Fill mutaaddi ialah fill yang memerlukan maful bih. Fill mutaaddi ada 4 bahagian;

Bahagian pertama

Menasabkan satu maful bih dan fill ini banyak sekali dalam bahasa Arab seperti كتبت الدرس (dia telah menulis pelajaran) dan فهم المسألة (dia telah mengerti masalah itu)

Bahagian Kedua

Menasabkan dua mafulbih yang kedua-duanya bukan berasal daripada Muftada' dan khabar.

Contoh dalam jumlah:

أعطيت المتعلم كتابا

(aku telah memberi murid itu sebuah buku)

منحت المجتهد جائزة

5

PEMBAHASAN KELIMA

FAIL - فاعل

“fail” adalah isim yang terletak sesudah fiil mabni ma’lum atau oleh yang serupa dengannya (seperti; isim fail, sifat musyabahat dan masdar). Fail itu menunjukkan erti orang yang melakukan sesuatu pekerjaan.

Contoh:

السابق

فاز السابق فرسه

= pelumba kuda itu menang

Dan fail itu boleh berupa isim zahir, isim dhamir, muzakar, muannas, mufrad, muthanna dan jamak.

Jika fail itu isim muannas, maka failnya diberi tanda muannas dengan ta (ت) mati pada akhir fiil madhi dan ta mudharaah pada fiil mudhari’.

Contoh:

Fiil Madhi

ذهب زيد

=telah pergi oleh Zaid

سافرت زينب

= telah musafir oleh Zainab.

Fiil Mudhari'

يذهب زيد

= sedang pergi oleh Zaid

تسافر زينب

=sedang musafir oleh Zainab

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

6

PEMBAHASAN KEENAM**Tentang Maf'ul bih**

Maf'ul bih iaitu isim yang dikenai pekerjaan pelaku atau penderita dengan tidak berubah bentuk fiil.

Contoh:

ضرب محمد زيدا

Telahukul oleh Muhammad akan Zaid

يحب الله المتقن عمله

Allah mencintai orang yang cermat dalam pekerjaannya.

Dan maf'ul bih boleh berupa isim zahir seperti pada contoh tadi dan berupa dhamir muttasil.

Contoh;

أرشدني المعلم

أرشدك المعلم

أرشده المعلم

Guru itu membimbing ku (kau, dia)

Dan juga berupa dhamir munfasil

Contoh:

ما أرشد إلا إياي (إياك - إياه)

Dia tidak membimbing kecuali akan aku (kau, dia)

7

PEMBAHASAN KETUJUH TENTANG ISIM MAJRUR DAN TEMPAT-TEMPATNYA

Jar pada asalnya ditandai dengan kasrah. Tetapi digantikan oleh ya pada isim muthanna, jamak muzakar salim dan asma' khammsah. Dan digantikan dengan fathah pada isim-isim yang tidak terima tanwin jika tidak dimasuk "al" dan tidak idhafat.

Contoh:

اقتد بمحمد والصالحين والتابعين لابي حنيفة

1. untuk kasrah pada

بمحمد

2. untuk ya pada

لصالحين

3. untuk fathah pada

حنيفة

dan isim itu harus majrur jika didahului oleh huruf-huruf jar atau menjadi mudhaf ilaih. Dan tentang ini ada dua pembahasan

**Tentang Isim
majrur oleh huruf jar**

Haraf-haraf jar adalah;

من	الى	عن	على
في	رب	ب	ك
ل	و	مند	مد
جاشا	مند	جتي	خلا
عدا			

Contoh:

سبحان الذي أسرى بعبده ليلاً من المسجد الحرام إلى المسجد الأقصى

Maha suci Allah yang telah memperjalankan hamba-hambanya di waktu malam dari masjid Haram ke masjid Aqsa.

عن:

سرت عن البلد

Dan atasnya dan di atas bahtera itu kamu dibawa.

على:

وعلى الفلك تحملون

Dan atasnya dan atas bahtera itu kamu dibawa

في:

يكثر اللؤلؤ في بحر الهند

Mutiara banyak di laut India

رب , من

رب اشارة أبلغ من عبارة

Banyak isyarat lebih difahami dari kata-kata

في , ك

وله الجوازي المتشبات في البحر كما الأعلام

Dan kepunyaannya bahtera-bahtera yang tinggi di laut
laksana gunung-gunung

و:

والضحى والليل اذا سجدى

Demi waktu duha, demi malam jika telah gelap, tidaklah
engkau dibiarkan oleh tuhan engkau dan tidak pula dibenci.

ت:

تالله لقد اترك الله علينا

Demi Allah, sungguh Allah telah melebihkan engkau atas
kami.

8

PEMBAHASAN

Mubtada' dan Khabar

Mubtada' dan khabar adalah dua isim yang dengan keduanya itu tersusun jumlah mufudah (kalimat sempurna)

Contoh:

السابق فائز

=Yang mendahului itu menang

Dan keduanya dibezakan dengan bahawa yang pertama adalah yang diterangkan dan yang kedua adalah yang menerangkan tentang yang pertama itu. Dan jumlah yang tersusun dari Mubtada' dan Khabar dinamakan jumlah Ismiah

Dan khabar itu khabar itu harus sama dengan Mubtada'nya dalam hal mufrad, muthanna dan jamak. Demikian pula mengenai jenisnya iaitu sama muzakar atau sama-sama muannas

Contoh jenis muzakar:

1. Mufrad

السابق فائز

2. Muthanna

السابقان فائزان

3. jama'

السابقون فائزون

Contoh jenis muannas:

1. Mufrad

السابقة فائزة

2. Muthanna

السابقتان فائزتان

3. Jama'

السابقات فائزات

Dan khabar itu boleh juga berupa jumlah. Contoh:

الحلم يسمو صاحبه

الغضب أخره ندم

Sabar itu meninggikan pelakunya

Marah itu akibat menyesal.

Dan jumlah tersebut wajib mengandung dhamir yang kembali ke muftada' dan khabar, seperti anda melihat dalam contoh- contoh itu.

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการค้นคว้าอิสระ

ที่ ศธ ๐๔๕๗/ว ๒๕๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐

๒๘ มกราคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเอกสารเรื่องร้องเรียนในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ๑๕. ๑๖๑๗/ว-๑๗๒๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายบุรีตัง มีทะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน
อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กำลังดำเนินการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การพัฒนาชุดฝึกทักษะการ
เขียนสะกดภาษาอาหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วย
เอง" โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๑. อาจารย์ พ.ร.ชัย ช่าง	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไรรัตน์ ยามะรัง	อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระสมทบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาติ โยธาพิทักษ์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๗๒ - ๒๕๖๖๕๕๔

โทรสาร ๐๗๒ - ๒๕๖๖๕๕๖

ที่ ศก ๐๕๕๑/ว ๒๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
สำนักงานเมือง จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความเห็นชอบการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ ๑๕ มิ/๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายบุรดิษ นิสะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน
อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กำลังดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกทักษะการ
เขียนสะกดภาษาไทย โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยจ
เอง” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๑. อาจารย์ ดร.จัมจุ สายู อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไรรัตน์ ยามาเร้ง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระสมทบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาดังกล่าว จึงขอความเห็นชอบจากท่าน
ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมนิต โยธาพิทย)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๗๓ - ๒๕๖๔๔๕

โทรสาร ๐๗๓ - ๒๕๖๔๔๖

พ.ศ. ๒๕๕๘/ว ๒๕๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐

๒๕ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ร.ร. ๒๕๑/๒๕๑๐๐๐๐๐๐๐๐ ๒๕๑/๒๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนายบรรดิง มียะ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอบ
อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา กำลังดำเนินการทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกทักษะการ
เขียนสมการพหุนามสำหรับ โดยวิธีการวิเคราะห์โครงสร้างไวอากรณ์ของประโยคอย่างเป็นระบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยจ
เอง” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ดังนี้

๑. อาจารย์ ดร.จัมพู สาธุ

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลัก

๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุไรรัตน์ ยามาเรียง

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระสมทบ

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณวุฒิ ความสามารถในสาขาวิชาดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน
ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ โยอาทิพันธ์)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

สำนักงานบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐๗๓ - ๒๕๕๖๐๖๑

โทรสาร ๐๗๓ - ๒๕๕๖๐๖๒

ภาคผนวก จ

รายชื่อหน่วยงานที่ให้ทดลองเครื่องมือ

รายชื่อโรงเรียนที่ทำการทดลองเครื่องมือ

โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ ตำบลสะเตงนอก อำเภอเมือง จังหวัดยะลา รหัสไปรษณีย์
95000

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก จ

รายชื่อหน่วยงานที่ทำการค้นคว้าอิสระ

รายชื่อหน่วยงานที่ทำการค้นคว้าอิสระ

โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ ตำบลสะเตงนอก อำเภอเมือง จังหวัดยะลา รหัสไปรษณีย์

95000

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ชื่อ ดร. อับดุลรอเซะ หะมิแย

วุฒิปริญญาเอกภาษาศาสตร์ จากสถาบัน University Azhar.
ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาอาหรับ
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

2. ชื่อ ดร. อาหะมะ วาเล็ง

วุฒิปริญญาเอกภาษาศาสตร์ จากสถาบัน University Al-Qahirah.
ปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานหลักสูตรภาษาอาหรับ
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

3. ชื่อ นายอับดุลรอฮ์มาน ลาเมาะ

วุฒิปริญญาโทภาษาศาสตร์ (MA. Linguistic) จากสถาบัน University Azhar.
ปัจจุบันดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดภาษาอาหรับ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิยะลา

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ-นามสกุล นูรดิ้ง มีฮะ

วัน เดือน ปีเกิด 9 พฤศจิกายน 2522

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 44/7 หมู่ที่ 3 ตำบลยุโป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
รหัสไปรษณีย์ 95000

ประวัติการศึกษา

1. ประถมศึกษา	โรงเรียนบ้านบาโค
2. มัธยมศึกษาตอนต้น	โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิยะลา
3. มัธยมศึกษาตอนปลาย	โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิยะลา
4. อุดมศึกษา	Universiti Brunei Darussalam

ประสบการณ์การทำงาน

โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา (พ.ศ.2545-ปัจจุบัน)

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา